

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Περίοδου από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2009

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Δηλώσεις Μελών Διοικητικού Συμβουλίου	6
II. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	7
III. Ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της περιόδου από 1.1.2009 έως 31.12.2009	9
A. Απολογισμός χρήσης 2009	9
B. Σημαντικά γεγονότα κατά τη χρήση 2009 και η επίδρασή τους στις οικονομικές καταστάσεις	13
1. Συμφωνία με πράκτορες	13
2. Εταιρική εικόνα πρακτορείων	13
3. Αναμορφώσεις παιχνιδιών	14
4. Γεωγραφική επέκταση	14
5. Εξαγορά ποσοστού της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «NEUROSOFT Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ» από θυγατρικές του Ομίλου	14
6. Νόμος περί απαγόρευσης καπνίσματος	15
7. Μεταβολή στην οργανωτική διάρθρωση του Ομίλου	15
8. Μεταβολή στη μετοχική σύνθεση του Ομίλου	15
Γ. Περιγραφή των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων	16
1. Ανταγωνισμός από άλλες επιχειρήσεις τυχερών παιχνιδιών καθώς και από παράνομο στοιχηματισμό	16
2. Κίνδυνος από τις επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία λόγω της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας	17
3. Συναλλαγματικός κίνδυνος	18
4. Πιστωτικός κίνδυνος	18
5. Κίνδυνος ρευστότητας	18
6. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων	19
Δ. Προοπτικές για το έτος 2010	19
Ε. Παράθεση σημαντικών συναλλαγών του εκδότη με συνδεδεμένα προς αυτόν μέρη	21
ΣΤ. Εταιρική Διακυβέρνηση και μερισματική πολιτική της ΟΠΑΠ Α.Ε.	24
Ζ. Αριθμός και ονομαστική αξία μετοχών	28
Η. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης 2009 και μέχρι την ημερομηνία ανακοίνωσης των οικονομικών καταστάσεων	28
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	29
ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΠΑΠ Α.Ε. ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 παρ. 7-8 ΤΟΥ Ν. 3556/2007	29
IV. Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις	33
1α. Ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	34
1β. Κατάσταση οικονομικής θέσης εταιρείας	35
2. Κατάσταση συνολικών εσόδων	36
3. Καταστάσεις μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	37
3.1. Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	37
3.2. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων της ΟΠΑΠ Α.Ε.	39

4. Κατάσταση ταμειακών ροών	40
5. Πληροφορίες για την εταιρεία και τον Όμιλο.....	41
5.1. Γενικές πληροφορίες	41
5.2. Φύση δραστηριοτήτων	41
6. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων ...	41
6.1. Αλλαγές σε Λογιστικές Αρχές.....	42
6.1.1. Ανασκόπηση Μεταβολών	42
6.1.2. Πρότυπα, Τροποποιήσεις και Διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα Πρότυπα τα οποία βρίσκονται σε ισχύ κατά τη χρήση 2009 αλλά δεν σχετίζονται με τη δραστηριότητα του Ομίλου.....	45
6.1.3. Πρότυπα, Τροποποιήσεις και Διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα Πρότυπα τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί	47
6.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές	53
6.2.1. Κρίσεις.....	53
6.2.2. Εκτιμήσεις και παραδοχές.....	54
6.2.3 Ανακατάταξη κονδυλίων συγκριτικής Οικονομικής Πληροφόρησης	57
7. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών.....	58
7.1. Ενοποίηση και συμμετοχή σε συνδεδεμένες.....	58
7.2. Μετατροπή ξένου νομίσματος	61
7.3. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	62
7.4. Αναγνώριση εσόδων και εξόδων.....	62
7.5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	63
7.6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	63
7.7. Υπεραξία	64
7.8. Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων	64
7.9. Μισθώσεις.....	65
7.10. Λοιπό μη κυκλοφορούν ενεργητικό.....	66
7.11. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	67
7.12. Αποθέματα	70
7.13. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων	70
7.14. Ίδια κεφάλαια	70
7.15. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος.....	70
7.16. Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις	72
7.17. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	73
7.18. Κόστος παροχών αποχώρησης.....	73
7.19. Επενδύσεις σε ακίνητα.....	74
8. Δομή του Ομίλου	74
9. Διανομή μερισμάτων	75
10. Πληροφόρηση κατά τομέα	75
10.1. Επιχειρηματικοί τομείς του Ομίλου ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου 2009 και 2008 αντίστοιχα	76

10.2. Επιχειρηματικοί τομείς της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009 και 2008 αντίστοιχα	78
10.3. Γεωγραφικοί τομείς	80
11. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων	80
11.1. Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	80
11.2. Αποθέματα	81
11.3. Απαιτήσεις	81
11.4. Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	84
11.5. Ασώματες ακινητοποιήσεις.....	85
11.6. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία.....	88
11.7. Επενδύσεις σε ακίνητα.....	91
11.8. Υπεραξία	91
11.9. Επενδύσεις σε θυγατρικές	92
11.10. Επενδύσεις σε συγγενείς	93
11.11. Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	94
11.12. Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού	95
11.13. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	96
11.14. Χρηματοδοτικές μισθώσεις.....	97
11.15. Φόροι	98
11.16. Δεδουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις.....	99
11.17. Προγράμματα παροχών προσωπικού	100
11.18. Προβλέψεις.....	103
11.19. Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	103
11.20. Μετοχικό κεφάλαιο.....	104
11.21. Αποθεματικά	104
11.22. Προτεινόμενα μερίσματα	105
11.23. Συναλλαγματικές διαφορές	105
11.24. Κόστος πωλήσεων	106
11.25. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης.....	107
11.26. Δαπάνες διοίκησης / διάθεσης	107
11.27. Άλλα λειτουργικά έξοδα	108
11.28. Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	109
11.29. Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος	109
11.30. Κέρδη ανά μετοχή.....	111
11.31. Αμοιβές προσωπικού	111
11.32. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	112
11.33. Λοιπές αποκαλύψεις	115
11.34. Γνωστοποιήσεις φόρου επί των λοιπών συνολικών εσόδων	119
11.35. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	119

1. Ανταγωνισμός από άλλες επιχειρήσεις τυχερών παιχνιδιών καθώς και από παράνομο στοιχηματισμό	119
2. Κίνδυνος από τις επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία λόγω της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας	120
3. Συναλλαγματικός κίνδυνος.....	120
4. Πιστωτικός κίνδυνος.....	121
5. Κίνδυνος ρευστότητας.....	121
6. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων	122
11.36. Οψιγενή γεγονότα	122
V. Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης 2009.....	123
VI. Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005	124
VII. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.....	125

I. Δηλώσεις Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΠΑΠ Α.Ε.:

1. Σταματόπουλος Χάρης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου,
2. Σπανουδάκης Ιωάννης, Διευθύνων Σύμβουλος,
3. Μασσαρά Μαρίνα, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου,

βεβαιώνουμε και δηλώνουμε, εξ όσων γνωρίζουμε, ότι:

- α) Οι οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήση από 1^η Ιανουαρίου 2009 έως την 31^η Δεκεμβρίου 2009, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά Πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως του εκδότη καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.
- β) Η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις, και τη θέση της εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Περιστέρι, 22 Μαρτίου 2010

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

**Ο Διευθύνων
Σύμβουλος**

Ορισθέν Μέλος του Δ.Σ.

Χάρης Σταματόπουλος

Ιωάννης Σπανουδάκης

Μαρίνα Μασσαρά

II. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΟΠΑΠ Α.Ε.

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΟΠΑΠ Α.Ε. και των θυγατρικών της, που αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2009, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και την περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και τις λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις και όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και

μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας και των θυγατρικών αυτής κατά την 31 Δεκεμβρίου 2009, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών θεμάτων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 107 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 22 Μαρτίου 2010

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

A.M. ΣΟΕΛ 15791

ΣΩΤΗΡΗΣ Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

A.M. ΣΟΕΛ 13671

Grant Thornton

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων

Ζεφύρου 56, 175 64, Παλαιό Φάληρο

A.M.ΣΟΕΛ 127

III. Ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της περιόδου από 1.1.2009 έως 31.12.2009

(σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007)

Η παρούσα ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στην κλειόμενη χρήση 2009. Η έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43α παράγραφος 3 & 4, άρθρο 107 παρ. 3 και άρθρο 136 παρ. 2. Επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3556/2007 άρθρα 2γ, 6, 7 & 8 καθώς και τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 7/448/11.10.2007 άρθρο 2, 1/434/3.7.2007 και το Καταστατικό της εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη χρήση από 1.1.2009 έως 31.12.2009 την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία περιλαμβάνει, τις ελεγμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και την έκθεση ελέγχου των ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται συνοπτικά πληροφορίες του Ομίλου και της εταιρείας ΟΠΑΠ Α.Ε., χρηματοοικονομικές πληροφορίες που στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση των μετόχων και του επενδυτικού κοινού για την οικονομική κατάσταση (οικονομική θέση, συνολικά έσοδα κλπ), τη συνολική πορεία και τις μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης εταιρικής χρήσης (1.1.2009 – 31.12.2009), σημαντικά γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα και την επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της ίδιας περιόδου. Επίσης περιγράφονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος και η εταιρεία στο μέλλον, η προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη των εταιρειών του Ομίλου, η εταιρική διακυβέρνηση, η μερισματική πολιτική και τέλος παρατίθενται ο αριθμός και η ονομαστική αξία του συνόλου των μετοχών καθώς και οι σημαντικές συναλλαγές μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτόν μερών.

A. Απολογισμός χρήσης 2009

Εξέλιξη – Μεταβολές οικονομικών μεγεθών, Επιδόσεις

Σε επίπεδο Ομίλου, τα οικονομικά μεγέθη, του οποίου προσδιορίζονται κατά κύριο λόγο από τα μεγέθη της μητρικής εταιρείας, έχουν ως ακολούθως:

1. Ο κύκλος εργασιών (από τη διεξαγωγή των παιχνιδιών στο έτος 2009) ποσού € 5.440.932 χιλ. έναντι του κύκλου εργασιών της χρήσης 2008 ποσού € 5.519.591 χιλ. παρουσίασε μείωση σε ποσοστό 1,43%, η οποία αντισταθμίζεται: α) την αύξηση των πωλήσεων του παιχνιδιού ΚΙΝΟ κατά 1,29% β) την μείωση στο ΣΤΟΙΧΗΜΑ κατά 8,48%, γ) την αύξηση στο ΤΖΟΚΕΡ κατά 34,18% (λόγω των πολλών διαδοχικών τζακπότ) και δ) την αύξηση στο ΛΟΤΤΟ κατά 15,04%.

Στον κύκλο εργασιών του Ομίλου χρήσης 2008 περιλαμβάνονται: α) οι πωλήσεις από τη διεξαγωγή των παιχνιδιών στο έτος 2008 ποσού € 5.517.151 χιλ. και β) οι πωλήσεις από τη δραστηριότητα της θυγατρικής ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. που αφορούσε στην παροχή υπηρεσιών για την διεξαγωγή του Παγκόσμιου Συνεδρίου Λοταριών (WLA), ποσού € 2.440 χιλ.

2. Τα μικτά κέρδη ποσού € 1.129.676 χιλ. έναντι € 1.155.861 χιλ. τη χρήση 2008, παρουσίασαν μείωση σε ποσοστό 2,27%.
3. Τα λειτουργικά κέρδη προ αποσβέσεων, χρηματοοικονομικών και φόρων (EBITDA) ποσού € 966.823 χιλ. έναντι € 1.056.862 χιλ. τη χρήση 2008, παρουσίασαν μείωση σε ποσοστό 8,52%. Η μείωση των λειτουργικών κερδών προ αποσβέσεων, χρηματοοικονομικών και φόρων (EBITDA) σε ποσοστό μεγαλύτερο από την μείωση των πωλήσεων είναι αποτέλεσμα της αύξησης ορισμένων λειτουργικών δαπανών όπως η αύξηση των αποδιδόμενων ποσών στους νικητές του «ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ» καθώς και η αύξηση των ποσών που διατίθενται για χορηγίες.
4. Τα κέρδη προ φόρων παρουσίασαν μείωση σε ποσοστό 4,73% και διαμορφώθηκαν στο ποσό των € 946.906 χιλ. έναντι € 993.963 χιλ. τη χρήση 2008.
5. Τα καθαρά κέρδη παρουσίασαν μείωση σε ποσοστό 18,49% και ανήλθαν στο ποσό των € 593.789 χιλ. έναντι € 728.488 χιλ. τη χρήση 2008, κυρίως λόγω της αύξησης της δαπάνης φόρου εισοδήματος κατά 27,84%. Στο κονδύλι δαπάνης φόρου εισοδήματος περιλαμβάνεται ποσό € 98.067 χιλ. που αφορά στην καταβολή της έκτακτης εισφοράς (άρθρο 2 Ν. 3808/2009, - σημ. οικονομικών καταστάσεων 11.29).
6. Το κόστος πωλήσεων διαμορφώθηκε στο ποσό των € 4.311.256 χιλ. έναντι 4.363.730 χιλ. τη χρήση 2008, παρουσιάζοντας μείωση κατά 1,20%, ποσοστό χαμηλότερο σε σχέση με το ποσοστό μείωσης των πωλήσεων (1,43%), κυρίως λόγω του υψηλότερου ποσοστού των κερδών νικητών επί των πωλήσεων του παιχνιδιού «ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ», σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό της συγκρινόμενης χρήσης 2008 (70,03% τη χρήση 2009 έναντι 66,55% τη χρήση 2008).
7. Τα έξοδα διοίκησης, διάθεσης καθώς και τα λοιπά έξοδα ανήλθαν συνολικά στο ποσό των € 208.467 χιλ. έναντι € 200.983 χιλ. τη χρήση 2008, παρουσιάζοντας αύξηση 3,72%. Αύξηση κατά 12,96% εμφανίζουν τα έξοδα διάθεσης τα οποία κατά κύριο λόγο αφορούν στη μητρική εταιρεία. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση των χορηγιών κατά € 18.086 χιλ.
8. Τα καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα παρουσίασαν μείωση κατά 32,39%. Η μείωση αυτή αποδίδεται στους χαμηλότερους πιστωτικούς τόκους, λόγω της μείωσης του μέσου επιτοκίου στη χρήση 2009.

9. Οι αποσβέσεις μειώθηκαν σε ποσοστό 55,63%, από € 96.855 χιλ. στο έτος 2008 σε € 42.975 χιλ. στο έτος 2009. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στις αποσβέσεις που προέκυψαν στη χρήση 2008 από την μεταβολή της εκτίμησης της ωφέλιμης ζωής της αποκτηθείσας τεχνογνωσίας βάσει του Ιδιωτικού Συμφωνητικού με την κοινοπραξία INTPALOT Α.Ε. της 23.11.2006 για το παιχνίδι «ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ» και δεν υφίστανται στη χρήση 2009.
10. Οι ταμειακές ροές του Ομίλου προσδιορίζονται κατά κύριο λόγο από τις ταμειακές ροές της μητρικής εταιρείας.
- α) Οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες στη χρήση 2009 μειώθηκαν κατά 19,59% (ποσοστό υψηλότερο της λειτουργικής κερδοφορίας 8,52%), στο ποσό των € 688.710 χιλ. έναντι € 856.523 χιλ. της χρήσης 2008, κυρίως λόγω της απόδοσης μεγαλύτερου ποσού δόσεων φόρου εισοδήματος (έτους 2008) στο 2009 - (αυξημένη κερδοφορία 2008 έναντι του 2007).
- β) Στη χρήση 2009 οι εισροές από επενδυτικές δραστηριότητες ποσού € 13.078 χιλ. έναντι € 34.451 χιλ. την αντίστοιχη περίοδο 2008 αντανakλούν κυρίως πιστωτικούς τόκους (€ 26.238 χιλ.) και πληρωμή (€ 11.520 χιλ.) για την απόκτηση του 30% της NEUROSFT S.A.
- γ) Οι ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε € 708.589 χιλ. από € 677.446 χιλ. την χρήση 2008 και αφορούν κυρίως στην καταβολή του υπόλοιπου μερίσματος 2008 και προμερίσματος 2009 και πληρωμές δόσεων της χρηματοδοτικής μίσθωσης βάσει του τριετούς Ιδιωτικού Συμφωνητικού της 31.7.2007 με την κοινοπραξία INTPALOT Α.Ε.

Παράγοντες δημιουργίας αξίας και μέτρησης επιδόσεων

Ο Όμιλος παρακολουθεί τις επιδόσεις μέσα από την ανάλυση των εννέα βασικών επιχειρηματικών του τομέων, οι οποίοι, με βάση το Δ.Λ.Π. 14, που αντικατεστάθηκε από το ΔΠΧΑ 8, είναι τα εννέα παιχνίδια που διεξάγει, οργανώνει και λειτουργεί.

Ο τομέας με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή στις πωλήσεις των παιχνιδιών είναι το ΚΙΝΟ, του οποίου ο κύκλος εργασιών αποτέλεσε για τη χρήση 2009 το 52,60% του κύκλου εργασιών των παιχνιδιών του Ομίλου ενώ συνεισέφερε και το 49,74% του συνολικού μικτού κέρδους. Τα έσοδα από το παιχνίδι ΚΙΝΟ ανήλθαν σε € 2.861.702 χιλ. έναντι € 2.825.122 χιλ. της χρήσης 2008 παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 1,29%.

Δεύτερος σε πωλήσεις έρχεται ο επιχειρηματικός τομέας του παιχνιδιού «ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ» που για τη χρήση 2009 συμμετέχει κατά 37,24% επί των συνολικών πωλήσεων των παιχνιδιών και κατά 33,17% στα μικτά κέρδη του Ομίλου. Τα έσοδα από το παιχνίδι ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ανήλθαν σε € 2.026.319 χιλ. έναντι € 2.214.188 χιλ. της χρήσης 2008, παρουσιάζοντας μείωση σε ποσοστό 8,48%.

Το παιχνίδι ΤΖΟΚΕΡ αποτελεί ακόμα ένα σημαντικό τομέα δραστηριότητας για τον Όμιλο. Ο τομέας αυτός κατά τη χρήση 2009 αποτέλεσε το 6,03% του κύκλου εργασιών των παιχνιδιών καθώς και το 10,75% επί του συνολικού μικτού κέρδους. Τα έσοδα από το παιχνίδι ΤΖΟΚΕΡ ανήλθαν σε € 328.036 χιλ. έναντι € 244.474 χιλ. της χρήσης 2008, σημειώνοντας αύξηση σε ποσοστό 34,18%.

Τα υπόλοιπα παιχνίδια SUPER 3, ΠΡΟΠΟ, ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ, EXTRA 5 και ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ αποτελούν το 4,13% του κύκλου εργασιών του Ομίλου για τη χρήση και 6,77% του συνολικού μικτού κέρδους.

Ο Όμιλος έχει την πολιτική να αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή του σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας αντίστοιχα διορθωτικά μέτρα. Επίσης, μετράει την αποδοτικότητά του κάνοντας χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης που χρησιμοποιούνται διεθνώς:

- ROCE (Return on Capital Employed) – «Αποδοτικότητα Συνολικών Απασχολούμενων Κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη προ φόρων και χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια του Ομίλου, τα οποία είναι το άθροισμα της Καθαρής Θέσης και του συνόλου των δανείων.

- ROE (Return on Equity) – «Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη μετά από φόρους με την Καθαρή Θέση του Ομίλου.

- EVA (Economic Value Added) – «Προστιθέμενη Οικονομική Αξία»: Το μέγεθος αυτό υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια με τη διαφορά (ROCE – Κόστος Κεφαλαίου) και αποτελεί το ποσό κατά το οποίο αυξάνει η οικονομική αξία του Ομίλου. Ο Όμιλος για να υπολογίσει το κόστος κεφαλαίου χρησιμοποιεί τον τύπο του WACC – «μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου».

Οι παραπάνω δείκτες για τη χρήση 2009 σε σύγκριση με την αντίστοιχη του 2008 κινήθηκαν ως εξής:

	31.12.2009	31.12.2008
ROCE	1,42	1,35
ROE	0,96	1,07
EVA	€ 865 εκ.	€ 890 εκ.

Άλλοι δείκτες για τη χρήση 2009 σε σύγκριση με την αντίστοιχη του 2008:

	31.12.2009	31.12.2008
Περιθώριο EBITDA	17,77%	19,15%
Περιθώριο μικτού κέρδους	20,76%	20,94%

Βασικά κέρδη ανά μετοχή (ποσά σε ευρώ)			
ΧΡΗΣΗ 2009		ΧΡΗΣΗ 2008	
ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
1,8614	1,8401	2,2837	2,2625

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας:

1. Ο κύκλος εργασιών από τη διεξαγωγή των παιχνιδιών τη χρήση 2009 ανήλθε στο ποσό των € 5.222.199 χιλ. έναντι € 5.328.100 χιλ. την αντίστοιχη χρήση 2008, παρουσιάζοντας μείωση σε ποσοστό 1,99%.
2. Τα μικτά κέρδη ανήλθαν στο ποσό των € 1.098.123 χιλ. έναντι € 1.125.563 χιλ. τη χρήση 2008, παρουσιάζοντας μείωση σε ποσοστό 2,44%.
3. Τα λειτουργικά κέρδη προ αποσβέσεων, χρηματοοικονομικών και φόρων ανήλθαν στο ποσό των € 960.745 χιλ. έναντι € 1.050.777 χιλ. τη χρήση 2008, παρουσιάζοντας μείωση σε ποσοστό 8,57%.
4. Τα κέρδη προ φόρων παρουσίασαν μείωση σε ποσοστό 4,74% και διαμορφώθηκαν στο ποσό των € 938.884 χιλ. έναντι € 985.573 χιλ. τη χρήση 2008.
5. Τα καθαρά κέρδη παρουσίασαν μείωση σε ποσοστό 18,67% και ανήλθαν στο ποσό των € 586.993 χιλ. έναντι € 721.733 χιλ. τη χρήση 2008.

Β. Σημαντικά γεγονότα κατά τη χρήση 2009 και η επίδρασή τους στις οικονομικές καταστάσεις

1. Συμφωνία με πράκτορες

Μετά την ολοκλήρωση της συμφωνίας μεταξύ ΟΠΑΠ Α.Ε. και πρακτόρων υπογράφηκε η σύμβαση με κάθε ένα πράκτορα ατομικά. Μέχρι 31.12.2009 είχε υπογράψει το 90,4% των πρακτόρων (μέχρι σήμερα έχει υπογραφεί πλέον του 97% των ατομικών συμβάσεων). Με την υπογραφή της σύμβασης διαμορφώνεται πλέον σαφές συμβατικό πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και των πρακτόρων της, συστηματοποιείται, αναμορφώνεται και εκσυγχρονίζεται η λειτουργία του δικτύου των πρακτόρων, ώστε να ανταποκρίνεται στις αυξημένες ανάγκες, αλλά και να διασφαλίζει συγκεκριμένους σκοπούς δημοσίου συμφέροντος, όπως την προστασία του κοινού από τον εθισμό στα τυχερά παίγνια, την πρόληψη της απάτης, την προστασία των ανηλίκων κλπ.

2. Εταιρική εικόνα πρακτορείων

Ολοκληρώθηκε επιτυχώς η αναμόρφωση των πρακτορείων της ΟΠΑΠ Α.Ε με την εφαρμογή της ενιαίας εταιρικής εικόνας στο δίκτυο πωλήσεων στην Κύπρο.

Σκοπός της αναμόρφωσης είναι η αύξηση της αναγνωρισιμότητας της εταιρείας και πρωτίστως η βελτίωση της αισθητικής, της εργονομίας και της λειτουργικότητας των πρακτορείων.

Η μελέτη των σχεδίων και προδιαγραφών που προηγήθηκε του έργου, έγινε από την ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε., θυγατρική εταιρεία του Ομίλου ΟΠΑΠ, σε συνεργασία και συμφωνία με τους πράκτορες σε Ελλάδα και Κύπρο.

Η διαδικασία αναμόρφωσης του δικτύου της εταιρείας στην Ελλάδα, ξεκίνησε με τη δημοσίευση του πρώτου σχετικού διαγωνισμού / πρόσκλησης ενδιαφέροντος για την

αναμόρφωση 490 πρακτορείων και την λήψη των σχετικών οικονομικών προσφορών οι οποίες ήδη αξιολογούνται.

3. Αναμορφώσεις παιχνιδιών

Στις 26.1.2009, ως συμπλήρωμα στη νέα εικόνα του παρεχόμενου προϊόντος της, η ΟΠΑΠ Α.Ε. προχώρησε στην αναμόρφωση των παιχνιδιών της. Έμφαση δόθηκε στη νέα μορφή δελτίων με σημαντικά αυξημένες δυνατότητες από αυτά που αντικατέστησαν, αλλά και στη δομή των παιχνιδιών με την εισαγωγή νέων και την τροποποίηση των υφιστάμενων κατηγοριών κερδών. Παράλληλα συνδυάστηκε με αλλαγή της τιμολόγησης παιχνιδιών (ΠΡΟΠΟ, ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ, ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ και ΤΖΟΚΕΡ), των οποίων οι πωλήσεις αντιπροσωπεύουν το 7,36% και το 9,00% του συνόλου των πωλήσεων των παιχνιδιών του Ομίλου στη χρήση 2008 και 2009 αντιστοίχως. Σημειώνεται ότι η τιμολόγηση είχε παραμείνει ίδια για χρονικό διάστημα άνω των 10 ετών.

4. Γεωγραφική επέκταση

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. συμμετείχε, ως ένας από τους δύο τελικούς διεκδικητές, σε κοινοπρακτικό σχήμα με ποσοστό 50% με τρεις τοπικούς εταίρους (FIBA, Alarco και Dogus), στο διαγωνισμό ιδιωτικοποίησης της Τουρκικής λοταρίας Milly Piyango, ο οποίος, όπως ανακοινώθηκε από την Αρχή Ιδιωτικοποιήσεων της Τουρκίας στις 7.5.2009, έληξε χωρίς ανάδοχο.

5. Εξαγορά ποσοστού της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «NEUROSOFTE A.E. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ» από θυγατρικές του Ομίλου

Στις 24.2.2009 η ΟΠΑΠ Α.Ε. ανακοίνωσε ότι οι εδρεύουσες στην Κύπρο κατά 100% θυγατρικές της εταιρείες ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD απέκτησαν ποσοστό 30,50% και 5,50% αντίστοιχα του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «NEUROSOFTE A.E. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ», ήτοι συνολικό ποσοστό 36%. Το συνολικό τίμημα ανήλθε στα € 11.520 χιλ.

Στις 8.5.2009 άρχισε στην αγορά AIM του Χρηματιστηρίου του Μιλάνου η διαπραγμάτευση των μετοχών της εταιρείας NEUROSOFTE. Η εισαγωγή της εταιρείας στο παραπάνω Χρηματιστήριο πραγματοποιήθηκε με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου 20% και ταυτόχρονη παραίτηση των παλαιών μετόχων υπέρ θεσμικών επενδυτών. Το συνολικό ύψος της έκδοσης € 7,6 εκ. υπερκαλύφθηκε κατά 3,2 φορές. Μετά την εισαγωγή, οι δύο θυγατρικές εταιρείες ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD κατέχουν ποσοστό 25,42% και 4,58% αντίστοιχα, ήτοι συνολικό ποσοστό 30% επί συνόλου 6.000.000 μετοχών, δηλαδή 1.800.000 μετοχές.

Στις 26.10.2009, μετά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας NEUROSOFTE A.E. (με χρήση € 6.650 χιλ. από το αποθεματικό υπέρ το άρτιο και έκδοση 19.000.000

νέων δωρεάν μετοχών με αναλογία 19 νέες ανά 6 παλαιές μετοχές), οι δύο θυγατρικές εταιρείες ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD κατέχουν 7.500.000 μετοχές διατηρώντας το ίδιο ποσοστό ήτοι 30% επί συνόλου 25.000.000 μετοχών.

6. Νόμος περί απαγόρευσης καπνίσματος

Από την 1^η Ιουλίου 2009 ισχύει ο Νόμος 3730/2008 περί απαγόρευσης του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους περιλαμβανομένων και όλων των πρακτορείων της εταιρείας που λειτουργούν στην Ελλάδα.

7. Μεταβολή στην οργανωτική διάρθρωση του Ομίλου

Η Διοίκηση, στο πλαίσιο της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού του Ομίλου της ΟΠΑΠ Α.Ε., αποφάσισε τη μετάβαση σε νέο στρατηγικό μοντέλο οργάνωσης των ελληνικών εταιρειών του Ομίλου, δηλαδή της μητρικής ΟΠΑΠ Α.Ε. και της θυγατρικής ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. Η νέα οργανωτική δομή τους, που ισχύει από τον Φεβρουάριο 2009, αποσκοπεί στην αποτελεσματικότερη οργάνωση, αναδιάταξη και επανακαθορισμό των ροών εργασιών των δύο εταιρειών, προκειμένου αυτές να λειτουργούν αποτελεσματικά και συμπληρωματικά μεταξύ τους, βάσει διεθνών προτύπων οργάνωσης, λειτουργίας και εταιρικής διακυβέρνησης.

Στις 22.6.2009 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της μητρικής και της θυγατρικής εταιρείας σύμφωνα με την οποία η ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. ανέλαβε πλέον όλες τις σχετικές με το δίκτυο των πρακτόρων δραστηριότητες.

Στις 24.9.2009 υπεγράφη σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της θυγατρικής της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD, σύμφωνα με την οποία, η τελευταία θα παρέχει στη μητρική εταιρεία συμβουλευτικές υπηρεσίες για τα παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης στοιχηματισμού που διεξάγει η ΟΠΑΠ Α.Ε.

8. Μεταβολή στη μετοχική σύνθεση του Ομίλου

Στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 14 του Ν. 3556/2007, στις 24.3.2009, η ΟΠΑΠ Α.Ε. γνωστοποίησε ότι η Capital Research and Management Company – εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων - κατέχει 42.705.785 μετοχές (άμεσα: 0, έμμεσα: 42.705.785), ήτοι ποσοστό 13,3874% επί του συνόλου των μετοχών της ΟΠΑΠ Α.Ε. και των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου. Σημειώνεται ότι στο ποσοστό αυτό συμπεριλαμβάνεται και ποσοστό 5,148%, που αντιστοιχεί σε 16.421.040 μετοχές και δικαιώματα ψήφου, που κατέχει άμεσα η εταιρεία Capital Income Builder.

Η ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία σημειώθηκε μεταβολή μεγαλύτερη του 3%, είναι η 23^η Μαρτίου 2009. Σύμφωνα με την γνωστοποίηση, ο αριθμός των μετοχών (έμμεση συμμετοχή) πριν την κρίσιμη συναλλαγή ήταν 42.512.781, ήτοι ποσοστό

13,3269% επί του συνόλου των μετοχών της ΟΠΑΠ Α.Ε. και των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου.

Σημειώνεται ότι στις 26.2.2010 η ΟΠΑΠ Α.Ε. γνωστοποίησε ότι η παραπάνω εταιρεία κατέχει 47.853.660 μετοχές (άμεσα: 0, έμμεσα: 47.853.660), ήτοι ποσοστό 15,0011% επί του συνόλου των μετοχών της ΟΠΑΠ Α.Ε. και των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου και ότι στο ποσοστό αυτό εξακολουθεί να συμπεριλαμβάνεται και ποσοστό 5,148%, που αντιστοιχεί σε 16.421.040 μετοχές και δικαιώματα ψήφου, που κατέχει άμεσα η εταιρεία Capital Income Builder.

Η ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία το ποσοστό συμμετοχής υπερέβη το 15%, είναι η 23^η Φεβρουαρίου 2010. Σύμφωνα με την γνωστοποίηση, ο αριθμός των μετοχών (έμμεση συμμετοχή) πριν την κρίσιμη συναλλαγή ήταν 47.653.660, ήτοι ποσοστό 14,9385% επί του συνόλου των μετοχών της ΟΠΑΠ Α.Ε. και των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου.

Οι παραπάνω ανακοινώσεις δημοσιοποιήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 3556/2007 και έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Χ.Α. (www.ase.gr) και στην ιστοσελίδα της εταιρείας στη διεύθυνση www.opap.gr.

Γ. Περιγραφή των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων

Στη συνέχεια παραθέτουμε τους κυριότερους κινδύνους και τις αβεβαιότητες στις οποίες ενδεχομένως να εκτεθεί ο Όμιλος.

1. Ανταγωνισμός από άλλες επιχειρήσεις τυχερών παιχνιδιών καθώς και από παράνομο στοιχηματισμό

Κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών παρατηρείται σημαντική έξαρση της διεξαγωγής παράνομου στοιχηματισμού, κυρίως μέσω του διαδικτύου. **Η ΟΠΑΠ Α.Ε.** αποσκοπώντας στην αποτελεσματική προάσπιση του εθνικού μονοπωλίου στα τυχερά παίγνια, στην προστασία των εννόμων συμφερόντων των πρακτόρων και των μετόχων της, μεταξύ των οποίων ανήκει και το Ελληνικό Δημόσιο, στην εμπέδωση της νομιμότητας, στην προστασία του κοινού από τον εθισμό στα τυχερά παίγνια, στην πρόληψη της απάτης, στην καταστολή του εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, στην προστασία των ανηλίκων και των καταναλωτών, στην εξασφάλιση της διαφάνειας και του αδιάβλητου των τυχερών παιγνίων, στην κανονική, απρόσκοπτη, ελεγχόμενη και ασφαλή διεξαγωγή των τυχερών παιγνίων και στον αυστηρό έλεγχο των όρων και των προϋποθέσεων διεξαγωγής της στοιχηματικής δραστηριότητας και της συμμετοχής του κοινού σε αυτή, **παρέχει** αμέριστη συνδρομή και ουσιαστική υποστήριξη στα όργανα της πολιτείας, στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν τον παράνομο στοιχηματισμό και να περιορίσουν τις δυσμενέστερες κοινωνικές και οικονομικές συνέπειές του.

Η Επιτροπή Αντιμετώπισης Παράνομου και Αντικανονικού Στοιχηματισμού της ΟΠΑΠ Α.Ε., στελεχωμένη από ανώτατα και ανώτερα στελέχη της Ελληνικής Αστυνομίας και της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, υπηρεσιακούς παράγοντες και δικηγόρους, και έχοντας στην διάθεσή της ικανή υλικοτεχνική υποδομή και κάθε απαιτούμενο μέσο, παρέχει επί σειρά ετών ουσιαστική συνδρομή στην πολιτεία, στο πλαίσιο του εντοπισμού, της δίωξης και του ποινικού κολασμού φυσικών προσώπων, τα οποία διεξάγουν παράνομο στοιχηματισμό ανά την ελληνική επικράτεια ή συμμετέχουν σε αυτόν, με αποτέλεσμα την άσκηση σωρείας ποινικών διώξεων και την καταδίκη ικανού αριθμού φυσικών προσώπων για διεξαγωγή παρανόμου στοιχηματισμού και για συμμετοχή σε αυτόν.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. προέβη κατά το παρελθόν και θα συνεχίσει μελλοντικά να προβαίνει σε υποβολή μηνύσεων και εγγράφων αναφορών προς τις αρμόδιες αρχές, σε παραστάσεις πολιτικής αγωγής ενώπιον ποινικών δικαστηρίων ανά την ελληνική επικράτεια, καθώς επίσης και σε άσκηση αγωγών και ασφαλιστικών μέτρων κατά φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων και νομίμων εκπροσώπων τους για διεξαγωγή και διαφήμιση παρανόμου στοιχηματισμού και για συμμετοχή σε αυτόν. Είναι σαφές, όμως, ότι για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και τον δραστικό περιορισμό του παρανόμου στοιχηματισμού (ειδικά του διεξαγόμενου μέσω διαδικτύου), όπως και των σχετικών με αυτόν δραστηριοτήτων (προώθηση / διαφήμιση, συμμετοχή κοινού και εκκαθάριση συναλλαγών), απαιτείται συλλογική προσπάθεια και λήψη δραστικών μέτρων κατά παντός εμπλεκομένου, υπό την εποπτεία και με την ενεργή συνδρομή της πολιτείας. Για τον λόγο αυτό, η ΟΠΑΠ Α.Ε. θα συνεχίσει να υποστηρίζει ενεργά τις προσπάθειες της πολιτείας, ώστε, το ταχύτερο δυνατόν, να υιοθετηθεί και να τεθεί σε εφαρμογή ένα σύγχρονο ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο για τα παίγνια, το οποίο θα καταστήσει εφικτή την αποτελεσματική αντιμετώπιση του παράνομου στοιχηματισμού, την νόμιμη επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση της θέσης της ΟΠΑΠ Α.Ε.

2. Κίνδυνος από τις επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία λόγω της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας

Το έτος 2010 είναι μια δύσκολη περίοδος για την ελληνική οικονομία, με την κρίση να επηρεάζει αρνητικά το σύνολο σχεδόν των επιχειρήσεων. Ενδέχεται η οικονομική κρίση να οδηγήσει σε κάμψη του κύκλου εργασιών των παιγνιδιών (ειδικότερα του ΚΙΝΟ), σε συνδυασμό με τη νέα φορολογική αντιμετώπιση των κερδών των νικητών μετά την ψήφιση του σχετικού Νόμου 3775/2009 (με αναβολή ισχύος του έως την 30.4.2010, όπου αναμένεται να εξεταστεί εκ νέου ο τρόπος εφαρμογής του), καθώς και με την έναρξη ισχύος από την 1^η Ιουλίου 2009 του Νόμου 3730/2008 περί απαγόρευσης του

καπνίσματος σε όλους τους δημόσιους χώρους περιλαμβανομένων και όλων των πρακτορείων της εταιρείας που λειτουργούν στην Ελλάδα.

3. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Δεδομένου ότι η εταιρεία μέχρι σήμερα δραστηριοποιείται, πέραν της Ελλάδος, μόνο στην Κύπρο (περίπου το 4% των πωλήσεων) και από 1.1.2008 το νόμισμα της Κύπρου είναι ευρώ, δεν υφίσταται κανένας κίνδυνος. Επίσης δεν έχουν καταρτιστεί μεγάλες συμβάσεις με προμηθευτές σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ.

4. Πιστωτικός κίνδυνος

Οι πωλήσεις γίνονται μέσω εκτεταμένου δικτύου πρακτόρων. Ο μέσος χρόνος συλλογής των εισπράξεων είναι τρεις ημέρες περίπου.

Ο βασικός πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου, ο οποίος δεν θεωρείται σημαντικός προέρχεται από επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες καθώς και από τις οφειλές πρακτόρων στις οποίες έχουν γίνει έντοκες ρυθμίσεις.

Πολιτική της εταιρείας είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις συναλλαγές με τους πράκτορες με τη θέσπιση ορίου χρεωστικού υπολοίπου ανά πράκτορα το οποίο ο πράκτορας δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία χρονική στιγμή.

Δυνητικά πιστωτικός κίνδυνος θα μπορούσε να προκύψει και με τα διαθέσιμα της εταιρείας, στην περίπτωση που κάποιο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα εκδηλώσει αδυναμία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του κινδύνου ο Όμιλος έχει θέσει όρια τα οποία αποτελούν τα μέγιστα ποσά τοποθέτησης ανά χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.

5. Κίνδυνος ρευστότητας

Η μέθοδος διανομής των κερδών στους νικητές των παιχνιδιών του Ομίλου, διασφαλίζει την επάρκεια των διαθεσίμων, διατηρώντας τον κίνδυνο ρευστότητας σε χαμηλά επίπεδα:

A) Το ΚΙΝΟ, παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης, στατιστικά διανέμει περίπου το 70% των ακαθάριστων εισπράξεων στους νικητές. Είναι όμως δυνατόν σε κληρώσεις του παιχνιδιού, τα κέρδη προς διανομή να υπερβαίνουν ή να υπολείπονται του παραπάνω ποσοστού. Σε όλο το χρονικό διάστημα όμως, κατά το οποίο παίζεται το συγκεκριμένο παιχνίδι (σωρευτικά αλλά και στις περιόδους εκκαθάρισης των τριών ημερών), οι αποδόσεις κινούνται γύρω από το μέσο όρο-στόχο.

B) Το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ είναι ένα παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης βασιζόμενο στα αποτελέσματα αθλητικών και μη γεγονότων που συμμετέχουν στο κουπόνι. Θεωρητικά, ο κίνδυνος ρευστότητας υπάρχει και θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα:

- Τα οικονομικά αποτελέσματα του στοιχηματικού προϊόντος επιβεβαιώνουν το γεγονός πως οι στόχοι της εταιρείας για κάθε έτος, που αφορούν στα διανεμόμενα κέρδη, έχουν επιτευχθεί.

- Η καλή διαχείριση, ο σωστός σχεδιασμός του στοιχηματικού προϊόντος και η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου δύνανται να συμβάλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων που αφορούν στη στρατηγική της εταιρείας για τα διανεμόμενα κέρδη. Ένας άλλος παράγοντας που περιορίζει τον κίνδυνο ρευστότητας είναι ο μεγάλος όγκος στοιχημάτων που διενεργείται μέσω της εταιρείας, καθώς και η διαφοροποίηση της συμπεριφοράς των παικτών.

Γ) Τα αριθμολαχεία προκαθορισμένης απόδοσης SUPER 3 και EXTRA 5 κατέχουν μικρό ποσοστό στις συνολικές πωλήσεις του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν επηρεάζουν σημαντικά τη ρευστότητά του.

Δ) Τα παιχνίδια ΠΡΟΠΟ και ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ έχουν συγκεκριμένο ποσοστό διανομής κερδών (επί των συνολικών εισπράξεων), το οποίο δεν μπορεί να υπερβληθεί.

Ε) Τα λοιπά παιχνίδια και συγκεκριμένα τα παιχνίδια ΛΟΤΤΟ, ΤΖΟΚΕΡ, ΠΡΟΤΟ, σύμφωνα με την αναμόρφωση διανέμουν στους νικητές κέρδη μικτής μορφής (ποσοστό επί των συνολικών εισπράξεων για τις πρώτες κατηγορίες νικητών και προκαθορισμένα κέρδη για τις υπόλοιπες κατηγορίες), γεγονός το οποίο όπως αναμενόταν δεν επέδρασε αρνητικά στα συνολικά έσοδα της εταιρείας, δεδομένου και επειδή, τα συγκεκριμένα παιχνίδια αντιπροσωπεύουν μικρό ποσοστό επί του συνολικού τζίρου.

6. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Δεν υφίσταται, δεδομένου ότι ο δανεισμός είναι μηδενικός, ενώ η υπερβάλλουσα ρευστότητα τοποθετείται σε βραχυπρόθεσμες καταθέσεις με επιτόκια της αγοράς.

Κατά τη διάρκεια του α' τριμήνου του 2010, η ΟΠΑΠ Α.Ε. προέβη στην αγορά Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου τριετούς, πενταετούς και δεκαετούς διάρκειας από τη δευτερογενή αγορά ομολόγων, με λήξη μέσα στη χρήση 2011. Η συνολική ονομαστική αξία των ανωτέρω ομολόγων ανέρχεται σε € 8.500 χιλ., ενώ το συνολικό τίμημα για την εξαγορά τους ανήλθε σε € 8.690 χιλ. Οι τόκοι των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 10%.

Δ. Προοπτικές για το έτος 2010

Οι στόχοι για το τρέχον έτος είναι:

1. Η ενίσχυση της θέσης της εταιρείας.

Για την ενίσχυση της θέσης της εταιρείας στην ελληνική αγορά κινούμαστε πάνω σε τέσσερις βασικούς άξονες:

- Διαρκής παρουσία και παρεμβάσεις σε διεθνές επίπεδο, πρωτίστως ενώπιον των οργάνων και των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την προάσπιση και ενδυνάμωση της θέσης της εταιρείας στα 11 τυχερά παίγνια, στα οποία έχει δικαίωμα δυνάμει της από 15.12.2000 σύμβασης παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο,
- Παροχή ουσιαστικής συνδρομής στην Ελληνική Πολιτεία για την αποτελεσματική και συστηματική αντιμετώπιση του παράνομου στοιχηματισμού και, κατ' επέκταση, στόχευση του παράνομου και αθέμιτου ανταγωνισμού που σήμερα υφίσταται η εταιρεία, κυρίως μέσω του διαδικτύου,
- Προετοιμασία για την επέκταση των δραστηριοτήτων της εταιρείας στην εγχώρια αγορά, με προτεραιότητα και στόχευση στα ηλεκτρονικά τεχνικά και τυχερά παίγνια περιορισμένου κέρδους και στο Στιγμιαίο Λαχείο (ΞΥΣΤΟ) και, όταν επιτραπεί από την πολιτεία, στην παροχή τυχερών παιχνιδιών μέσω του διαδικτύου, και
- Στοχευμένη διάθεση των διαφημιστικών κονδυλίων, ώστε να επιτευχθεί η κατά το δυνατόν αποτελεσματικότερη προβολή των προϊόντων και των υπηρεσιών της εταιρείας και, παράλληλα, να κατευθυνθεί η στοιχηματική δραστηριότητα εντός της ελληνικής επικράτειας στα τυχερά παίγνια της εταιρείας.

2. Η προάσπιση της κυρίαρχης θέσης της ΟΠΑΠ Α.Ε. στην ελληνική αγορά τυχερών παιγνίων.

Βελτιώνουμε και αναβαθμίζουμε την ποιότητα και την εικόνα των παιχνιδιών τα οποία προσφέρουμε στην ελληνική αγορά, καθιστώντας τα σύγχρονα και ελκυστικά. Εμπλουτίζουμε το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, στοχεύοντας σε ευρύτερο κοινό και ανταποκρινόμενοι στις απαιτήσεις των πρακτόρων και των πελατών μας. Αναβαθμίζουμε και εκσυγχρονίζουμε τις παρεχόμενες στο δίκτυο των πρακτορείων μας υπηρεσίες. Στοχεύουμε στην εισαγωγή του ΣΤΟΙΧΗΜΑ Live.

3. Η δημιουργία προϋποθέσεων επέκτασης.

Προετοιμάζουμε οργανωτικά και λειτουργικά τη δομή και τις διαδικασίες της εταιρείας για νέα τυχερά παιχνίδια, τα οποία αναμένεται να εισαχθούν στην ελληνική αγορά. Στο πλαίσιο αυτό ενισχύουμε τεχνολογικά, αλλά και σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό την ΟΠΑΠ Α.Ε.

4. Η αναβάθμιση της εικόνας και λειτουργικότητας του δικτύου των πρακτορείων.

Υλοποιούμε τη νέα συμφωνία με τους ιδιοκτήτες των πρακτορείων και προωθούμε τη νομοθετική ρύθμιση για την κατοχύρωσή της και την συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου για την επαγγελματική κατάσταση των πρακτόρων.

Θέτουμε σε εφαρμογή το έργο της σύγχρονης εμφάνισης των πρακτορείων, της αναβάθμισης της λειτουργικότητάς τους και της ενίσχυσης της υποδομής τους, ώστε να βελτιωθούν οι παρεχόμενες στο κοινό υπηρεσίες και, συνολικά, η ελκυστικότητα των πρακτορείων.

5. Η μείωση του λειτουργικού κόστους και η αύξηση της παραγωγικότητας.

Αναβαθμίζουμε τις υπηρεσίες και τις λειτουργίες της εταιρείας, μεγεθύνουμε τις δυνατότητές της και οικοδομούμε τις βάσεις για μια παρουσία ανταγωνιστική και αυτοδύναμη σε ελληνικό και διεθνές επίπεδο.

Δημιουργούμε νέες εταιρικές δομές, αξιοποιούμε και ενισχύουμε τους ανθρώπινους πόρους και με την πρόσληψη ολιγάριθμου εξειδικευμένου προσωπικού (όπως συμβούλους, traders, compilers, odd makers, κλπ).

Επιδιώκουμε την αύξηση της ανταποδοτικότητας συγκεκριμένων δαπανών διάθεσης (διαφημίσεις και χορηγίες) και λαμβάνουμε διαχειριστικά και τεχνολογικά μέτρα, ώστε να περιοριστεί το συνολικό λειτουργικό κόστος και να αυξηθεί η παραγωγικότητα.

6. Η διεθνής παρουσία.

Στο πλαίσιο του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος που έχει οικοδομήσει σε βάθος χρόνου η εταιρεία, εμμένουμε στην άσκηση πρωταγωνιστικού ρόλου.

Με δεδομένο ότι βασική προτεραιότητα, τουλάχιστον για το 2010, είναι η ενίσχυση της θέσης της εταιρείας στην ελληνική και κυπριακή αγορά, παρακολουθούμε συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις στον χώρο των τυχερών παιγνίων, καλλιεργούμε συμμαχίες και αναζητούμε, μέσω επαφών με διεθνείς παρόχους, τις συνέργιες εκείνες οι οποίες, υπό ευνοϊκές συνθήκες και κατάλληλες προϋποθέσεις, θα είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν στο μέλλον.

Ε. Παράθεση σημαντικών συναλλαγών του εκδότη με συνδεδεμένα προς αυτόν μέρη

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται το σύνολο των συναλλαγών της εταιρείας και του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24:

Συναλλαγές εταιρείας με συνδεδεμένες εταιρείες

Εταιρεία	Έξοδα	Έσοδα	Υποχρεώσεις	Απαιτήσεις
(ποσά σε χιλ. ευρώ)				
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	10.525	1.299	2.902	642
ΟΠΑΠ GLORY LTD	-	-	-	-
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	286	8	41	708
ΟΠΑΠ CYPRUS LTD	-	19.799	-	5.356
GLORY TECHNOLOGY LTD	-	-	-	-
NEUROSOFT A.E.	3	-	3	-

Συναλλαγές Ομίλου με συνδεδεμένες εταιρείες

Εταιρεία	Έξοδα (ποσά σε χιλ. ευρώ)	Υποχρεώσεις
GLORY TECHNOLOGY LTD	1.520	0
NEUROSOFT A.E.	3	3

1. Βάσει της διακρατικής συμφωνίας της 1^{ης} Ιανουαρίου 2003, η θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ (ΚΥΠΡΟΥ) LTD καταβάλλει το 10% των εσόδων της από τα παιχνίδια στη μητρική εταιρεία. Η αμοιβή αυτή ανήλθε στο ποσό των € 19.735 χιλ. για την χρήση 2009. Στην περίοδο 1.1 – 31.12.2009 η μητρική εταιρεία πώλησε δελτία αριθμολαχείων στην εν λόγω θυγατρική αντί του ποσού των € 64 χιλ.

Το ποσό που ήταν οφειλόμενο την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ήταν € 5.356 χιλ.

2. Η θυγατρική ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. στη χρήση 2009 απέδωσε στην ΟΠΑΠ Α.Ε.: α) ποσό € 750 χιλ. για το μέρισμα χρήσης 2008, β) ποσό € 27 χιλ. που κατέβαλε η μητρική εταιρεία για κοινόχρηστα του έκτου ορόφου του κτιρίου (Πανεπιστημίου 25) στο οποίο στεγάζεται η θυγατρική, γ) ποσό € 50 χιλ. για παρασχεθείσες υπηρεσίες της ΟΠΑΠ Α.Ε. προς την ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. και ποσό € 472 χιλ., που κατέβαλε η θυγατρική στη μητρική για κοινές δαπάνες, σύμφωνα με τη μεταξύ τους σύμβαση την 22^α Ιουνίου 2009 και δ) ποσό € 203 χιλ. που κατέβαλε η ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. στη μητρική για αγορά 34 φορτηγών αυτοκινήτων, στα πλαίσια της προαναφερθείσας σύμβασης.

Το υπόλοιπο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ήταν € 642 χιλ.

3. Η μητρική στην τρέχουσα περίοδο απέδωσε στη θυγατρική της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. ποσό € 10.525 χιλ. Το ποσό αφορά στις διενεργηθείσες για την ΟΠΑΠ Α.Ε.: α) μισθοδοσία και λοιπές δαπάνες εργαζομένων, συμβούλων, συνεργατών κλπ, β) διάφορες δαπάνες και γ) αμοιβές της θυγατρικής, όπως αυτές προβλέπονται στη σύμβαση της 22^{ας} Ιουνίου 2009 μεταξύ της μητρικής και της θυγατρικής εταιρείας.

Το οφειλόμενο ποσό κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ανήλθε σε € 2.902 χιλ.

4. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέδωσε κατά τη χρήση 2009 στη θυγατρική της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD, ποσό € 286 χιλ. το οποίο αφορά σε αμοιβή για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στα παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης στοιχηματισμού, που διεξάγει η μητρική, σύμφωνα με την μεταξύ τους σύμβαση της 24^{ας} Σεπτεμβρίου 2009.

Το οφειλόμενο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ανήλθε σε € 41 χιλ.

5. Η θυγατρική ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD στη χρήση 2009 απέδωσε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. ποσό € 8 χιλ. για το μίσθωμα (από 10.9.2009 έως 31.12.2009) του ιδιόκτητου κτιρίου της μητρικής επί της οδού Κύπρου 90 – 92 στο Περιστέρι, στο οποίο στεγάζεται η θυγατρική. Στις 31 Δεκεμβρίου 2009 στα βιβλία της μητρικής απεικονίζεται ποσό € 700 χιλ. που

αφορά υπόλοιπο προκαταβολής ποσού € 1.000 χιλ. προς τη θυγατρική ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD σύμφωνα με την μεταξύ τους σύμβαση.

Συνεπώς το ποσό που ήταν οφειλόμενο την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ήταν € 708 χιλ.

6. Η θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ GLORY LTD στην χρήση 2009 κατέβαλε στη συγγενή εταιρεία GLORY TECHNOLOGY LTD ποσό € 1.520 χιλ. που αφορά αμοιβή διαχείρισης on line συστήματος UGS (μηχανολογικός εξοπλισμός) και διοικητικές υπηρεσίες.

Το οφειλόμενο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ήταν € 0 χιλ.

7. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. στην χρήση 2009 κατέβαλε στη συγγενή (των θυγατρικών της εταιρειών ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD) εταιρεία NEUROSOFT Α.Ε. ποσό € 3 χιλ., το οποίο αφορά στην παροχή υπηρεσιών για την κάλυψη αναγκών του παιχνιδιού ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, βάσει του Ιδιώτικού Συμφωνητικού της 17^{ης} Απριλίου 2008.

Το οφειλόμενο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ήταν € 3 χιλ.

Συναλλαγές και υπόλοιπα με μέλη του Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
		1.1- 31.12.2009	1.1- 31.12.2009
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ	ΜΙΣΘΟΙ	7.780	6.775
	BONUS	381	297
	ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ & ΠΑΡΟΧΕΣ	29	29
	ΚΟΣΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	493	363
	ΣΥΝΟΛΟ	8.683	7.464

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
		1.1- 31.12.2009	1.1- 31.12.2009
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	ΜΙΣΘΟΙ	1.001	482
	BONUS	-	-
	ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ & ΠΑΡΟΧΕΣ	191	191
	ΚΟΣΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	12	9
	ΣΥΝΟΛΟ	1.204	682

Οι απαιτήσεις του Ομίλου και της εταιρείας από συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως σε προκαταβολές αποζημίωσης και στεγαστικά δάνεια που έχουν καταβληθεί σε Διευθυντικά Στελέχη που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, όπως αυτές προβλέπονται στη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Σ.Σ.Ε. § 7.8) και ανήλθαν στο ποσό των € 3.017 χιλ.

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσης από αμοιβές μελών Δ.Σ. και μισθοδοσία Διευθυντών Ομίλου και εταιρείας αφορούν σε: α) αμοιβές και παροχές μελών Δ.Σ. της ΟΠΑΠ Α.Ε. € 3 χιλ. και β) μισθούς και λοιπές παροχές Διευθυντών της ΟΠΑΠ Α.Ε. € 2.405 χιλ.

ΣΤ. Εταιρική Διακυβέρνηση και μερισματική πολιτική της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει υιοθετήσει τις Αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπως αυτές οριοθετούνται από την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς πρακτικές. Η Εταιρική Διακυβέρνηση ως σύνολο κανόνων, αρχών και μηχανισμών ελέγχου, βάσει των οποίων οργανώνεται και διοικείται η εταιρεία, στόχο έχει τη διαφάνεια προς το επενδυτικό κοινό, καθώς επίσης τη διασφάλιση των συμφερόντων των μετόχων της και όλων όσων συνδέονται με τη λειτουργία της.

Στο πλαίσιο αυτό η εταιρεία υιοθέτησε Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, καθώς και Κανονισμό Εργασίας.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τους κανόνες λειτουργίας και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, τους κανόνες λειτουργίας της Επιτροπής Αμοιβών και Παροχών, της Επιτροπής Ελέγχου, της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, της Διεύθυνσης Ασφάλειας και Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων, της Διεύθυνσης Στρατηγικής του Ομίλου, της Διεύθυνσης Συντονισμού θυγατρικών και του Τμήματος Διαχειριστικών Συστημάτων, Συνεχούς Εταιρικής Βελτίωσης και Συμμόρφωσης με το Εταιρικό Κανονιστικό Πλαίσιο. Περιλαμβάνεται, επίσης, η διάρθρωση των Διευθύνσεων της εταιρείας, τα αντικείμενα τους και οι διαδικασίες λειτουργίας αυτών, οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντά του προσωπικού, καθώς και η σχέση των διευθύνσεων μεταξύ τους και με τη Διοίκηση.

Στον Κανονισμό Εργασίας ρυθμίζονται οι σχέσεις της εταιρείας με το προσωπικό της, τα ειδικότερα θέματα εργασίας όπως προσλήψεις, προαγωγές, αποδοχές και αξιολογήσεις του προσωπικού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο:

Διασφαλίζει την έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, με σκοπό να επιβεβαιώνεται διαρκώς η εμπιστοσύνη των επενδυτών της εταιρείας, τόσο στη χώρα μας όσο και διεθνώς.

Υιοθετεί διαδικασίες αξιολόγησης των εταιρικών δραστηριοτήτων που να ανταποκρίνονται στην ιδιαίτερη φύση και το εύρος της εταιρείας.

Αξιοποιεί το σύνολο του στελεχιακού δυναμικού και των υπαλλήλων της εταιρείας και του Ομίλου, ώστε να επιτυγχάνεται τόσο η μέγιστη δυνατή απόδοση όσο και η ορθή και υπεύθυνη διαχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Επενδύει σε θέματα που άπτονται της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με ειδικότερο γνώμονα τη μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους των δράσεων και προγραμμάτων που σχεδιάζει και υλοποιεί η εταιρεία.

Αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, με στόχο τη διασφάλιση της ασφαλούς λειτουργίας της εταιρείας.

Παρακολουθεί και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και των γενικότερων ελεγκτικών διαδικασιών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας είναι ο θεματοφύλακας των Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης της εταιρείας. Σήμερα απαρτίζεται από τέσσερα (4) εκτελεστικά και επτά (7) μη εκτελεστικά μέλη. Από τα μη εκτελεστικά μέλη τα τρία (3) πληρούν τις προϋποθέσεις που, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3016/2002 για την Εταιρική Διακυβέρνηση, αποκαλούνται «ανεξάρτητα» (σύμφωνα με την απόφαση της 5^{ης} Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας, καθώς και το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου περί εκ νέου συγκρότησης του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα - 3^η συνεδρίαση / 21 Ιανουαρίου 2010, θέμα 1^ο).

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΠΑΠ Α.Ε. πληροί τα κριτήρια ανεξαρτησίας και διαχωρισμού αρμοδιοτήτων, καθώς μέλη της έχουν αναλάβει την εποπτεία και τον έλεγχο για την αξιολόγηση των διαδικασιών που εφαρμόζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων, τόσο της ίδιας της εταιρείας όσο και του Ομίλου απέναντι στους μετόχους και στο επενδυτικό κοινό.

N. 3016/2002 άρθρο 7, παρ. 2 (Internal Audit)

Ο Εσωτερικός Έλεγχος αποτελεί βασική και απαραίτητη προϋπόθεση της Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο των αρχών της Εταιρικής Διακυβέρνησης και της ευθύνης της Διοίκησης για την επίτευξη των στόχων της εταιρείας, η Διοίκηση της εταιρείας της ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει ενσωματώσει στην λειτουργία της τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου η οποία υιοθετεί ένα σύνολο ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών, το οποίο καλύπτει σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα της εταιρείας και των θυγατρικών της και συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία τους.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της ΟΠΑΠ Α.Ε. αποτελεί ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα, η οποία αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 7 του Ν. 3016/2002, ο Εσωτερικός Έλεγχος εποπτεύεται από ένα (1) έως τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ ΑΕ έχει ορίσει στην υπ' αριθμ. 3/21.1.2010 (θέμα 2^ο) συνεδρίασή του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 3016/2002, ένα (1) μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. την κ. Ευθαλία Σιαμάνη, με αναπληρωτή το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του, κ. Παναγιώτη Βρυώνη.

Οι αρμοδιότητές του Εσωτερικού Ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 3016/2002, συνίστανται στα εξής:

α) Παρακολουθεί την εφαρμογή και την συνεχή τήρηση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και του καταστατικού της εταιρείας, καθώς και της εν γένει νομοθεσίας, που αφορά την εταιρεία και ιδιαίτερα της νομοθεσίας των ανωνύμων εταιρειών και της χρηματιστηριακής.

β) Αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο τις περιπτώσεις σύγκρουσης των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του Δ.Σ. ή των διευθυντικών στελεχών της εταιρείας με τα συμφέροντα της εταιρείας, τις οποίες διαπιστώνει κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

γ) Οι εσωτερικοί ελεγκτές οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως μια φορά τουλάχιστον το τρίμηνο το Δ.Σ. για το διενεργούμενο από αυτούς έλεγχο και να παρίστανται κατά τις Γ.Σ. των μετόχων.

δ) Οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν μετά από έγκριση του Δ.Σ. της εταιρείας οποιαδήποτε πληροφορία ζητηθεί εγγράφως από εποπτικές αρχές, συνεργάζονται με αυτές και διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο παρακολούθησης, ελέγχου και εποπτείας που αυτές ασκούν.

ε) Την υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής.

στ) Την αναγνώριση και αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται, συμπεριλαμβανομένου και του λειτουργικού κινδύνου.

ζ) Τη διασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης της εταιρείας και των θυγατρικών της και την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων.

η) Τη συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία της, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών κανονισμών και των κανόνων δεοντολογίας.

θ) Την πρόληψη και την αποφυγή λανθασμένων ενεργειών και παρατυπιών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της εταιρείας, των μετόχων και των συναλλασσομένων με αυτήν.

Ν. 3693/2008, άρθρο 37 «Επιτροπή Ελέγχου» (Audit Committee)

Η αποστολή της Επιτροπής Ελέγχου της ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι η παροχή υποστήριξης στο Διοικητικό Συμβούλιο για την εκπλήρωση της υποχρέωσής του έναντι των μετόχων, του επενδυτικού κοινού και άλλων συναλλασσομένων εν γένει με την εταιρεία.

Η Επιτροπή Ελέγχου της ΟΠΑΠ Α.Ε. συστάθηκε με την απόφαση της 5^{ης} Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας και αποτελείται από ένα (1) ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. τον κ. Ρογκάκο Βενετσάνο, ως Πρόεδρο, και δύο (2) μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τον κ. Δημοσθένη Αρχοντίδη και την κ. Χρυσή Χατζή, ως

μέλη. Η Επιτροπή Ελέγχου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του Ν. 3693/2008, έχει ενδεικτικά τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- α) την παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- β) την παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της ελεγχόμενης οντότητας,
- γ) την παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων,
- δ) την επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου, ιδιαιτέρως όσον αφορά την παροχή στην ελεγχόμενη οντότητα άλλων υπηρεσιών από τον νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο.

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται σε αυτήν τουλάχιστον δύο μέλη, ενώ δεν επιτρέπεται η συμμετοχή δια αντιπροσώπου. Αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρευρισκομένων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου προβαίνουν ετησίως σε αξιολόγηση του έργου της Επιτροπής και παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου διαρκεί όσο και η θητεία τους ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μερισματική πολιτική - Διάθεση καθαρών κερδών

Σχετικά με τη διανομή μερίσματος, η Διοίκηση της εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων την αποδοτικότητα της εταιρείας, τις προοπτικές και τα επενδυτικά πλάνα προτείνει με βάση τα καθαρά κέρδη της ΟΠΑΠ Α.Ε. τη διανομή μερίσματος ίσου με 1,75 € / μετοχή (προ παρακράτησης φόρου 10% σύμφωνα τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18 του Ν. 3697/2008) έναντι 2,20 € / μετοχή το 2008, μειωμένου κατά 20,45%.

Από τα καθαρά κέρδη της ΟΠΑΠ Α.Ε. (μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος καθώς και του αναβαλλόμενου φόρου) ύψους € 586.992.687,38 αφού μεταφερθεί ποσό € 28.742.677,38 στα αδιανέμητα κέρδη της καθαρής θέσης της ΟΠΑΠ Α.Ε., το υπόλοιπο δύναται να διατεθεί προς απόδοση διανομής μερίσματος χρήσης 2009 ως εξής:

ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	586.992.677,38
ΑΔΙΑΝΕΜΗΤΑ ΚΕΡΔΗ	28.742.677,38
ΣΥΝΟΛΟ	558.250.000,00
ΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ	1,75

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, με βάση τα αποτελέσματα του εννεάμηνου 2009, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε. με την υπ' αριθμ. 30/23.11.2009 συνεδρίασή του,

ενέκρινε τη διανομή προμερίσματος € 0,65 ανά μετοχή, προ παρακράτησης φόρου, (συνολικό ποσό € 207.350.000), με ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων προμερίσματος (record date) την 18.12.2009, ημερομηνία αποκοπής την 16.12.2009 και ημερομηνία πληρωμής την 24.12.2009. Από το προμέρισμα χρήσης 2009 παρακρατήθηκε φόρος 10%, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18 του Ν. 3697/2008.

Ζ. Αριθμός και ονομαστική αξία μετοχών

Όλες οι μετοχές που έχουν εκδοθεί από την εταιρεία είναι κοινές μετοχές.

Ο συνολικός εγκεκριμένος αριθμός κοινών μετοχών ήταν 319.000.000 στις 31 Δεκεμβρίου 2009 με ονομαστική αξία € 0,30 ανά μετοχή (€ 0,30 το 2008). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές είναι πλήρως εξοφλημένες.

Δεν υπήρχαν μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κατά τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

Η. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης 2009 και μέχρι την ημερομηνία ανακοίνωσης των οικονομικών καταστάσεων

Κατά τη διάρκεια του α' τριμήνου του 2010, η ΟΠΑΠ Α.Ε. προέβη στην αγορά Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου τριετούς, πενταετούς και δεκαετούς διάρκειας από τη δευτερογενή αγορά ομολόγων, με λήξη μέσα στη χρήση 2011. Η συνολική ονομαστική αξία των ανωτέρω ομολόγων ανέρχεται σε € 8.500 χιλ., ενώ το συνολικό τίμημα για την εξαγορά τους ανήλθε σε € 8.690 χιλ. Οι τόκοι των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 10%.

Στις 28.1.2010 ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος χρήσης 2008 στα γραφεία της μητρικής εταιρείας σύμφωνα με τον οποίο τα τηρηθέντα βιβλία κρίθηκαν επαρκή και ακριβή και δεν προέκυψαν παρατυπίες ή παραλείψεις που να επηρεάζουν το κύρος τους.

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά θέματα που να έχουν ανακύψει έπειτα από το πέρας της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΠΑΠ Α.Ε. ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 παρ. 7-8 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 7 και 8 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε ενενήντα πέντε εκατομμύρια επτακόσιες χιλιάδες (€ 95.700.000), διαιρούμενο σε τριακόσια δεκαεννέα εκατομμύρια (319.000.000) κοινές ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου, μετοχές, ονομαστικής αξίας τριάντα λεπτών του ευρώ (€ 0,30) εκάστη.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας δεν μεταβλήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης 1.1.2009 έως 31.12.2009

Όλες οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, στην κατηγορία Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης.

Τα δικαιώματα των μετόχων της εταιρείας, που πηγάζουν από τη μετοχή της, ισοδυναμούν με το ποσοστό συμμετοχής τους στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο Νόμος και το Καταστατικό της και ειδικότερα:

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση της εταιρείας.
- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της εταιρείας καθώς επίσης και το δικαίωμα στη περιουσία της σε περίπτωση εκκαθάρισης. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος ο οποίος αναφέρεται στο τηρούμενο από την εταιρεία μητρώο μετόχων κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής ανακοινώνεται από την εταιρεία μέσω των μέσων ενημέρωσης που προβλέπονται στο Ν. 3556/2007 και τις οικείες αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους κατά το οποίο ενέκρινε την διανομή του η Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετόχων.
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων διατηρεί όλες τις αρμοδιότητες και εξουσίες της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με το άρθρο 48 του καταστατικού της).

Η ευθύνη των μετόχων της εταιρείας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβασή τους από το καταστατικό της, πλην του ποσοστού των μετοχών που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο σύμφωνα με τον παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 3336/2005, δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 34% του εκάστοτε μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3556/2007

Οι μέτοχοι (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που στις 31.12.2009, σύμφωνα με δήλωσή τους, κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της και των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	34,0001%
CAPITAL RESEARCH AND MANAGEMENT COMPANY	13,3874% *

* Στο ανωτέρω ποσοστό συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 5,148% δικαιωμάτων ψήφου της ελεγχόμενης από αυτήν εταιρείας Capital Income Builder Inc.

4. Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν υφίστανται από τις διατάξεις του καταστατικού της εταιρείας περιορισμοί των δικαιωμάτων ψήφου στους κατόχους αυτών.

6. Συμφωνίες μετόχων γνωστές στην εταιρεία, που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Δεν είναι γνωστή στην εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης του καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των

διατάξεων του καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920 όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

8. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του καταστατικού της εταιρείας, με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως, η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, μπορεί να εκχωρείται στο Διοικητικό Συμβούλιο το δικαίωμα, με απόφασή του που θα λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία. Η εξουσία αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση. Δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο του καταστατικού, με απόφαση της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπίζεται πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Δ.Σ. και στο προσωπικό της εταιρείας, καθώς επίσης και των συνδεδεμένων με αυτή εταιρειών, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης (option) απόκτησης μετοχών, με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 13 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει. Δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες μπορούν να αποκτούν ίδιες μετοχές, με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων τους, η οποία ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις των προβλεπόμενων αποκτήσεων και, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που είναι δυνατόν να αποκτηθούν και τη διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση. Η απόκτηση αυτών γίνεται με ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο. Δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο καταστατικό της εταιρείας. Δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

9. Σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η εταιρεία που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα των συμφωνιών αυτών

Δεν υφίσταται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

10. Κάθε συμφωνία που η εταιρεία έχει συνάψει με τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμό της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης. Οι σχηματισμένες προβλέψεις για αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία του προσωπικού της εταιρείας, ανήλθαν την 31.12.2009 στο ποσό των € 23.338 χιλ. (του Ομίλου € 23.514 χιλ.).

Χάρης Σταματόπουλος

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

IV. Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε. στις 22 Μαρτίου 2010 και είναι αναρτημένες στη διεύθυνση διαδικτύου της εταιρείας www.opap.gr καθώς και στο διαδικτυακό τόπο του Χ.Α. όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποίησής τους.

Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα στον τύπο συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση, την οικονομική θέση και τα συνολικά έσοδα της εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμειακών ροών της εταιρείας και του Ομίλου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

1α. Ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης**Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2009, 2008 και 2007**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		ΟΜΙΛΟΣ		
	ΣΗΜ.	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	11.1	699.587	706.388	492.860
Αποθέματα	11.2	1.166	1.310	703
Απαιτήσεις από πελάτες	11.3	35.509	66.349	32.401
Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.4	194.098	224.898	155.136
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		930.360	998.945	681.100
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Ασώματες ακινητοποιήσεις	11.5	224.870	253.286	336.379
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	11.6	85.637	97.663	108.119
Επενδύσεις σε ακίνητα	11.7	1.295	1.362	-
Υπεραξία	11.8	8.435	8.435	7.672
Επενδύσεις σε θυγατρικές	11.9	-	-	-
Επενδύσεις σε συγγενείς	11.10	12.938	1.470	1.608
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες	11.3	3.368	2.988	4.438
Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.11	14.558	15.313	15.692
Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού	11.12	21.320	22.079	11.915
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		372.421	402.596	485.823
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		1.302.781	1.401.541	1.166.923
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις	11.13	145.341	147.128	125.749
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.14	32.411	53.474	61.394
Φόροι	11.15	397.554	378.965	237.345
Δεδουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις	11.16	32.395	49.530	52.444
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		607.701	629.097	476.932
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.14	8	32.419	84.429
Προγράμματα παροχών προσωπικού	11.17	23.514	22.637	21.566
Προβλέψεις	11.18	45.290	31.793	8.159
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.19	7.856	7.022	6.756
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		76.668	93.871	120.910
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	11.20	95.700	95.700	95.700
Αποθεματικά	11.21	43.809	43.700	43.700
Συναλλαγματικές διαφορές	11.23	(23)	(23)	(8)
Κέρδη εις νέον		478.926	539.196	429.568
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		618.412	678.573	568.960
Δικαιώματα μειοψηφίας		-	-	121
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		618.412	678.573	569.081
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		1.302.781	1.401.541	1.166.923

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

1β. Κατάσταση οικονομικής θέσης εταιρείας**Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2009, 2008 και 2007**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	ΣΗΜ.	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	11.1	598.942	603.509	404.825
Αποθέματα	11.2	1.080	1.310	703
Απαιτήσεις από πελάτες	11.3	38.979	69.001	33.775
Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.4	193.455	223.236	154.248
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		832.456	897.056	593.551
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Ασώματες ακινητοποιήσεις	11.5	224.857	253.253	336.332
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	11.6	83.355	95.423	107.322
Επενδύσεις σε ακίνητα	11.7	2.754	2.898	-
Υπεραξία	11.8	-	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές	11.9	36.527	36.527	35.627
Επενδύσεις σε συγγενείς	11.10	1.200	1.200	1.200
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες	11.3	3.368	2.988	4.438
Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.11	14.549	15.304	15.676
Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού	11.12	34.120	35.900	25.420
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		400.730	443.493	526.015
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		1.233.186	1.340.549	1.119.566
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις	11.13	139.154	142.031	130.370
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.14	32.411	53.474	61.394
Φόροι	11.15	395.577	378.104	234.593
Δεδουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις	11.16	30.755	46.161	48.159
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		597.897	619.770	474.516
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.14	8	32.419	84.429
Προγράμματα παροχών προσωπικού	11.17	23.338	22.637	21.566
Προβλέψεις	11.18	44.090	31.743	8.159
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.19	7.672	6.842	6.631
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		75.108	93.641	120.785
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	11.20	95.700	95.700	95.700
Αποθεματικά	11.21	43.060	43.060	43.060
Κέρδη εις νέον		421.421	488.378	385.505
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		560.181	627.138	524.265
Δικαιώματα μειοψηφίας		-	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		560.181	627.138	524.265
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		1.233.186	1.340.549	1.119.566

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

2. Κατάσταση συνολικών εσόδων**Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2009 και 2008**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ πλην των κερδών ανά μετοχή)

	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		2009	2008	2009	2008
Κύκλος εργασιών	10.1, 10.2	5.440.932	5.519.591	5.222.199	5.328.100
Κόστος πωληθέντων	11.24	(4.311.256)	(4.363.730)	(4.124.076)	(4.202.537)
Μικτό κέρδος		1.129.676	1.155.861	1.098.123	1.125.563
Άλλα λειτουργικά έσοδα	11.25	2.639	5.129	22.965	21.207
Δαπάνες διάθεσης	11.26	(154.562)	(136.835)	(151.032)	(133.391)
Δαπάνες διοίκησης	11.26	(43.447)	(43.771)	(41.516)	(38.780)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	11.27	(10.458)	(20.377)	(10.335)	(20.359)
Λειτουργικό αποτέλεσμα		923.848	960.007	918.205	954.240
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση παγίων		(12)	-	(12)	-
Έσοδα / (Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις	11.10	20	(138)	-	-
Ζημιές από απομείωση περιουσιακών στοιχείων		-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	11.28	23.050	34.094	19.941	28.775
Μερίσματα από θυγατρικές		-	-	750	2.558
Κέρδη προ φόρων		946.906	993.963	938.884	985.573
Δαπάνη φόρου εισοδήματος	11.29	(352.358)	(275.623)	(350.111)	(274.320)
Αναβαλλόμενος φόρος	11.29	(759)	10.164	(1.780)	10.480
Κέρδη μετά φόρων		593.789	728.504	586.993	721.733
Ιδιοκτήτες μητρικής		593.789	728.488	586.993	721.733
Δικαιώματα μειοψηφίας		-	16	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα					
Συναλλαγματικές διαφορές από την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού		-	-	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους		-	-	-	-
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους		593.789	728.504	586.993	721.733
Ιδιοκτήτες μητρικής		593.789	728.488	586.993	721.733
Δικαιώματα μειοψηφίας		-	16	-	-
Βασικά κέρδη ανά μετοχή σε €	11.30	1,8614	2,2837	1,8401	2,2625

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

3. Καταστάσεις μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

3.1. Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2009, 2008 και 2007
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	Αποθεματικό μετατροπής οικονομικών καταστάσεων εξωτερικού	Σύνολο	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2007	95.700	43.700	378.101	84	517.585	134	517.719
Συνολικά συγκεντρωτικά έσοδα περιόδου 1.1-31.12.2007	-	-	571.437	-	571.437	(13)	571.424
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(92)	(92)	-	(92)
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(519.970)	-	(519.970)	-	(519.970)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2007	95.700	43.700	429.568	(8)	568.960	121	569.081
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2008	95.700	43.700	429.568	(8)	568.960	121	569.081
Συνολικά συγκεντρωτικά έσοδα περιόδου 1.1-31.12.2008	-	-	728.488	-	728.488	16	728.504
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(15)	(15)	-	(15)
Εξαγορά ποσοστού θυγατρικής	-	-	-	-	-	(137)	(137)
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(618.860)	-	(618.860)	-	(618.860)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2008	95.700	43.700	539.196	(23)	678.573	0	678.573

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	Αποθεματικό μετατροπής οικονομικών καταστάσεων εξωτερικού	Σύνολο	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2009	95.700	43.700	539.196	(23)	678.573	0	678.573
Συνολικά συγκεντρωτικά έσοδα περιόδου 1.1- 31.12.2009	-	-	593.789	-	593.789	-	593.789
Αποθεματικά	-	109	(109)	-	0	-	0
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(653.950)	-	(653.950)	-	(653.950)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2009	95.700	43.809	478.926	(23)	618.412	-	618.412

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

3.2. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2009, 2008 και 2007

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	Αποθεματικό μετατροπής οικονομικών καταστάσεων εξωτερικού	Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2007	95.700	43.060	351.173	-	489.933
Συνολικά συγκεντρωτικά έσοδα περιόδου 1.1-31.12.2007	-	-	554.302	-	554.302
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(519.970)	-	(519.970)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2007	95.700	43.060	385.505	-	524.265
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2008	95.700	43.060	385.505	-	524.265
Συνολικά συγκεντρωτικά έσοδα περιόδου 1.1-31.12.2008	-	-	721.733	-	721.733
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(618.860)	-	(618.860)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2008	95.700	43.060	488.378	-	627.138
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2009	95.700	43.060	488.378	-	627.138
Συνολικά συγκεντρωτικά έσοδα περιόδου 1.1-31.12.2009	-	-	586.993	-	586.993
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(653.950)	-	(653.950)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2009	95.700	43.060	421.421	-	560.181

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

4. Κατάσταση ταμειακών ροών**Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2009 και 2008**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2009	2008	2009	2008
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Κέρδη προ φόρων	946.906	993.963	938.884	985.573
Προσαρμογή για:				
Αποσβέσεις	42.975	96.855	42.540	96.537
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	(23.087)	(34.094)	(19.978)	(28.775)
Προγράμματα παροχών προσωπικού	877	1.071	701	1.071
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	2.624	3.000	2.500	3.000
Άλλες προβλέψεις	7.347	23.634	7.347	23.584
Μερίσματα από θυγατρικές	-	-	(750)	(2.558)
Συναλλαγματικές διαφορές	37	53	37	53
Άλλα μη ταμειακά στοιχεία	6	-	-	-
Ζημιές / (κέρδη) από συγγενείς	(20)	138	-	-
Αποτελέσματα επενδυτικής δραστηριότητας	99	(188)	12	(182)
Σύνολο	977.764	1.084.432	971.293	1.078.303
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης				
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	144	(608)	230	(608)
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων	35.458	(36.699)	34.029	(37.294)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(16.927)	15.519	(16.288)	6.681
Αύξηση / (μείωση) φόρων πληρωθέντων	(4.724)	2.069	(5.836)	3.755
Σύνολο	991.715	1.064.713	983.428	1.050.837
Τόκοι έξοδα	(3.176)	(5.622)	(3.092)	(5.600)
Φόροι εισοδήματος πληρωθέντες	(299.829)	(202.568)	(299.090)	(200.977)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	688.710	856.523	681.246	844.260
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Είσπραξη από πώληση παγίων	220	269	200	197
Δάνεια στο προσωπικό	926	123	926	123
Αγορά καθαρών στοιχείων ενεργητικού συγγενών	(11.520)	-	-	-
Αγορά καθαρών στοιχείων ενεργητικού θυγατρικών	-	(900)	-	(900)
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	(2.132)	(2.318)	(1.562)	(2.085)
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	(654)	(2.286)	(582)	(2.244)
Μερίσματα από θυγατρικές	-	-	750	2.558
Τόκοι έσοδα	26.238	39.563	23.044	34.221
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	13.078	34.451	22.776	31.870
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Πληρωμές κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων	(53.474)	(59.930)	(53.474)	(59.930)
Μερίσματα πληρωθέντα	(655.115)	(617.516)	(655.115)	(617.516)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(708.589)	(677.446)	(708.589)	(677.446)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων	(6.801)	213.528	(4.567)	198.684
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης	706.388	492.860	603.509	404.825
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα τέλους χρήσης	699.587	706.388	598.942	603.509

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων

5. Πληροφορίες για την εταιρεία και τον Όμιλο

5.1. Γενικές πληροφορίες

Οι οικονομικές καταστάσεις εταιρείας και Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά έχουν αναπτυχθεί και δημοσιευθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB).

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι η μητρική εταιρεία του Ομίλου. Ιδρύθηκε το 1958 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ανασυστάθηκε σε ανώνυμη εταιρεία το 1999 με έδρα την Ελλάδα και η τήρηση των λογιστικών βιβλίων ως ανώνυμης εταιρείας ξεκίνησε το 2000. Έδρα της εταιρείας, η οποία αποτελεί και το βασικό τόπο διεξαγωγής των εργασιών της είναι η Λεωφ. Κηφισού 62, 121 32 Περιστέρι, Ελλάδα. Οι μετοχές της ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009 (συμπεριλαμβανομένων και των συγκριτικών στοιχείων της χρήσεως που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2008) εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 22^η Μαρτίου 2010. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, δεν επιτρέπονται προσθήκες στις οικονομικές καταστάσεις μετά την έγκρισή τους.

5.2. Φύση δραστηριοτήτων

Η εταιρεία εξαγόρασε στις 13.10.2000 το 20ετές αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, οργάνωσης και λειτουργίας συγκεκριμένων αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων έναντι ποσού € 322.817 χιλ. Βάσει της παραπάνω εξαγοράς η εταιρεία έχει το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, οργάνωσης και λειτουργίας εννέα ήδη υφιστάμενων αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων, καθώς και δύο νέων αριθμολαχείων που δεν έχουν εισαχθεί ακόμα στην αγορά. Η εταιρεία έχει επίσης το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης και διαχείρισης οποιουδήποτε νέου παιχνιδιού πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων στην Ελλάδα καθώς και το δικαίωμα πρώτης προτίμησης για κάθε νέο παιχνίδι που θα αποφασίσει να διεξάγει το Ελληνικό Δημόσιο.

Προς το παρόν, η εταιρεία οργανώνει, διεξάγει και λειτουργεί έξι αριθμολαχεία (ΤΖΟΚΕΡ, ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ, EXTRA 5, SUPER 3 και ΚΙΝΟ) και τρία παιχνίδια πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων (ΣΤΟΙΧΗΜΑ, ΠΡΟΠΟ και ΠΡΟΠΟ-ΓΚΟΛ). Επίσης έχει σχεδιάσει δύο νέα τυχερά παιχνίδια (BINGO και SUPER 4). Προσφέρει τα παιχνίδια της μέσω ενός εκτεταμένου on-line δικτύου 5.193 αντιπροσώπων.

6. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις (Ομίλου και εταιρείας) έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή γηπέδων και κτιρίων, χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων των παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων) σε εύλογες αξίες μέσω του αποτελέσματος και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern).

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την κρίση της Διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 6.2.

Το 2003 και 2004, εκδόθηκε από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) μια σειρά από καινούρια Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα οποία σε συνδυασμό με τα μη αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) τα οποία εκδόθηκαν από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, προγενέστερης του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), η οποία αναφέρεται ως "the IFRS Stable Platform 2005". Ο Όμιλος εφαρμόζει το IFRS Stable Platform 2005 από 1.1.2005.

6.1. Αλλαγές σε Λογιστικές Αρχές

6.1.1. Ανασκόπηση Μεταβολών

Νέα Πρότυπα και Διερμηνείες που υιοθετήθηκαν κατά την διάρκεια της τρέχουσας χρήσης:

ΔΛΠ 1: Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι βασικές αλλαγές αυτού του Προτύπου συνοψίζονται στην ξεχωριστή παρουσίαση των μεταβολών της καθαρής θέσης που προέρχονται από συναλλαγές με τους ιδιοκτήτες με την ιδιότητά τους ως ιδιοκτήτες (π.χ. μερίσματα, αυξήσεις κεφαλαίου) από τις λοιπές μεταβολές της καθαρής θέσης (π.χ. αποθεματικά μετατροπής). Επιπλέον, η βελτιωμένη έκδοση του Προτύπου επιφέρει αλλαγές στην ορολογία καθώς και στην παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων.

Οι νέοι ορισμοί του Προτύπου ωστόσο δεν αλλάζουν τους κανόνες αναγνώρισης, μέτρησης ή γνωστοποίησης συγκεκριμένων συναλλαγών και άλλων γεγονότων που απαιτούνται από τα υπόλοιπα Πρότυπα.

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 1 είναι υποχρεωτική για τις περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2009 ενώ οι απαιτήσεις αυτές έχουν εφαρμογή και στο ΔΛΠ 8 «Λογιστικές πολιτικές, αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις και λάθη».

ΔΠΧΑ 8: Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Ο Όμιλος υιοθέτησε για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 8 «Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα». Το πρότυπο έχει εφαρμοσθεί αναδρομικά με προσαρμογή δηλαδή στους λογαριασμούς και την παρουσίαση των στοιχείων του 2008. Κατά συνέπεια τα συγκριτικά στοιχεία του 2008 που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις διαφέρουν από αυτά που είχαν δημοσιευθεί στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2008.

Παρά το γεγονός ότι η υιοθέτηση του νέου Προτύπου δεν έχει επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος αναγνωρίζει τους λειτουργικούς της τομείς για τον σκοπό της παροχής πληροφόρησης, ο Όμιλος

πλέον παρουσιάζει τα αποτελέσματα του εκάστοτε τομέα με βάση τα στοιχεία που έχει και χρησιμοποιεί η Διοίκηση για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης.

Οι βασικές αλλαγές αυτού του Προτύπου συνοψίζονται στα εξής:

1. Τα αποτελέσματα κάθε τομέα βασίζονται στα λειτουργικά αποτελέσματα κάθε ξεχωριστού τομέα πληροφόρησης. Στα αποτελέσματα των λειτουργικών τομέων δεν περιλαμβάνονται, το χρηματοοικονομικό κόστος και τα χρηματοοικονομικά έσοδα, περιλαμβανομένων των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από επενδύσεις στο μετοχικό κεφάλαιο εταιρειών, καθώς και τα αποτελέσματα από φόρους και από διακοπείσες δραστηριότητες.
2. Επιπλέον, η Διοίκηση του Ομίλου για σκοπούς διοικητικών αποφάσεων που αφορούν στην κατανομή των πόρων στους λειτουργικούς της τομείς αλλά και για τον σκοπό της μέτρησης της αποδοτικότητας των τομέων, δεν λαμβάνει υπόψη τα έξοδα που αφορούν στις παροχές προς το προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία ούτε και το κόστος που προκύπτει από τον διακανονισμό των συναλλαγών που βασίζονται σε συμμετοχικούς τίτλους.

Το Πρότυπο εφαρμόζεται στις ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις που αρχίζουν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2009.

Στη σημείωση 10 πραγματοποιείται περαιτέρω πληροφόρηση που αφορά στην αναγνώριση των λειτουργικών τομέων της επιχείρησης και των ακολουθούμενων.

ΔΠΧΑ 7 (Τροποποίηση): Βελτιώσεις στις Γνωστοποιήσεις για Χρηματοοικονομικά Μέσα

Η τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 7 εισάγει πρόσθετες γνωστοποιήσεις σχετικά με την εύλογη αξία και τροποποιεί τις γνωστοποιήσεις αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας. Σε σχέση με την εύλογη αξία, η τροποποίηση απαιτεί τη γνωστοποίηση μιας ιεραρχίας τριών επιπέδων για όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα που αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία, καθώς επίσης και συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις σχετικά με οποιεσδήποτε μεταφορές μεταξύ των επιπέδων της ιεραρχίας και λεπτομερείς γνωστοποιήσεις σε σχέση με το επίπεδο τρία. Επιπρόσθετα, τροποποιούνται οι απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για τον κίνδυνο ρευστότητας σε σχέση με τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και τα στοιχεία του ενεργητικού που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση της ρευστότητας. Οι συγκριτικές πληροφορίες δεν έχουν αναπροσαρμοστεί καθώς αυτό δεν απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις της τροποποίησης. Η ανωτέρω τροποποίηση εφαρμόζεται από επιχειρήσεις για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2009.

Τροποποίηση του ΔΛΠ 27: «Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις», του ΔΠΧΑ 1: «Πρώτη Εφαρμογή των ΔΠΧΑ» όσον αφορά το κόστος κτήσης συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες, κοινοπραξίες ή συγγενείς εταιρείες και υιοθέτηση του αναθεωρημένου ΔΛΠ 28: «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και λογιστικός χειρισμός για επενδύσεις σε συγγενείς».

Με την παρούσα τροποποίηση, το κόστος κτήσης συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες και σε κοινοπραξίες, στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, δεν επηρεάζεται πλέον από διανομές κερδών που είχαν σχηματισθεί πριν την ημερομηνία απόκτησης των συμμετοχών. Οι εν λόγω διανομές θα καταχωρούνται πλέον στα συνολικά έσοδα ως έσοδα από μερίσματα. Με την τροποποίηση αυτή επήλθαν επίσης αλλαγές στο ΔΛΠ 36 – Απομείωση στοιχείων ενεργητικού, στο οποίο προστέθηκαν ενδείξεις για την απομείωση συμμετοχών, με βάση την επίπτωση στην καθαρή θέση των εταιρειών λόγω της διανομής μερισμάτων στις επενδύουσες σε αυτές εταιρείες. Σε ότι αφορά τις επιχειρήσεις που για πρώτη φορά συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και προκειμένου να καταστεί ευχερέστερη η διαδικασία συντάξεως των εν λόγω καταστάσεων, δίνονται εναλλακτικοί τρόποι προσδιορισμού του κόστους κτήσεως συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες και σε κοινοπραξίες, με βάση την εύλογη αξία των συμμετοχών ή τη λογιστική αξία που αυτές είχαν με το προηγούμενα λογιστικά πρότυπα. Σε προηγούμενες χρήσεις, λόγω της απουσίας συγκεκριμένων απαιτήσεων από τα Πρότυπα, οι αυξήσεις στη συμμετοχή των θυγατρικών είχαν τον ίδιο λογιστικό χειρισμό όπως και στην εξαγορά των θυγατρικών με αναγνώριση υπεραξίας όπου ήταν απαραίτητο. Η επίδραση από τη μείωση μιας συμμετοχής σε θυγατρική που δεν περιέκλειε απώλεια ελέγχου, αναγνωριζόταν στα συνολικά έσοδα της περιόδου που πραγματοποιούνταν. Σύμφωνα, με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 27 όλες οι αυξήσεις και οι μειώσεις συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες, αναγνωρίζονται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια με καμία επίδραση στην υπεραξία και στα συνολικά έσοδα της περιόδου. Σε περίπτωση απώλειας του ελέγχου μιας θυγατρικής ως αποτέλεσμα μιας συναλλαγής, το αναθεωρημένο πρότυπο απαιτεί ο Όμιλος να προχωρήσει στην αποαναγνώριση όλων των στοιχείων του ενεργητικού, των υποχρεώσεων και των μη ελεγχουσών συμμετοχών, στην τρέχουσα αξία τους. Οποιοδήποτε δικαίωμα παραμένει στην πρώην θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου της θυγατρικής. Κέρδος ή ζημιά από την απώλεια του ελέγχου αναγνωρίζεται στα συνολικά έσοδα της περιόδου ως η διαφορά μεταξύ των εισπράξεων, αν υπάρχουν τέτοιες, και των προσαρμογών.

Υιοθέτηση των Ετήσιων Βελτιώσεων του 2008

Η IASB προχώρησε μέσα στο 2009 στην έκδοση «Βελτιώσεις των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 2008» στα πλαίσια της διαδικασίας βελτίωσης των ΔΠΧΑ και περιλαμβάνει μια σειρά μικρών τροποποιήσεων σε διάφορα πρότυπα οι οποίες πραγματοποιούνται προκειμένου να επιτευχθεί ο ακριβέστερος προσδιορισμός κανόνων και να απαλειφθούν τυχόν ασυνέπειες μεταξύ των προτύπων.

Οι περισσότερες από τις τροποποιήσεις αυτές έχουν έναρξη ισχύος την τρέχουσα περίοδο και δεν έχουν σημαντική επίπτωση στον Όμιλο.

6.1.2. Πρότυπα, Τροποποιήσεις και Διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα Πρότυπα τα οποία βρίσκονται σε ισχύ κατά τη χρήση 2009 αλλά δεν σχετίζονται με τη δραστηριότητα του Ομίλου

ΕΔΔΠΧΑ 13: Προγράμματα Πιστότητας Πελατών

Τα προγράμματα πιστότητας πελατών παρέχουν στους πελάτες κίνητρα να αγοράζουν προϊόντα ή υπηρεσίες μιας επιχείρησης. Εάν ο πελάτης αγοράσει προϊόντα ή υπηρεσίες, τότε η επιχείρηση του χορηγεί award credits (πόντους επιβράβευσης) τα οποία ο πελάτης μπορεί να εξαγοράσει στο μέλλον προς απόκτηση δωρεάν ή σε μειωμένη τιμή προϊόντων / υπηρεσιών. Τα προγράμματα αυτά δύνανται να εφαρμόζονται από την επιχείρηση την ίδια ή από τρίτο μέρος. Η ΕΔΔΠΧΑ 13 μπορεί να εφαρμοστεί σε όλα τα award credits προγραμμάτων πιστότητας πελατών που μία επιχείρηση μπορεί να χορηγεί στους πελάτες της ως μέρος μίας συναλλαγής πώλησης. Η IFRIC 13 θα εφαρμόζεται υποχρεωτικά για περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιουλίου 2008.

ΕΔΔΠΧΑ 16: Αντισταθμίσεις Καθαρής Επένδυσης σε Επιχειρηματική Δραστηριότητα του Εξωτερικού

Οι επενδύσεις σε επιχειρηματικές δραστηριότητες του εξωτερικού μπορεί να κατέχονται άμεσα από μία μητρική επιχείρηση ή έμμεσα από κάποια θυγατρική της. Σκοπός της ΕΔΔΠΧΑ 16 είναι η παροχή καθοδήγησης σχετικά με τη φύση των αντισταθμιζόμενων κινδύνων και το ποσό που έχει αναγνωριστεί στο αντισταθμιζόμενο στοιχείο για το οποίο έχει προσδιοριστεί σε μία σχέση αντιστάθμισης, και το ποια ποσά πρέπει να ανακατατάσσονται από ίδια κεφάλαια στα συνολικά έσοδα ως προσαρμογές ανακατάταξης, με τη διάθεση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εξωτερικού.

Η ΕΔΔΠΧΑ 16 εφαρμόζεται από μία επιχείρηση, η οποία αντισταθμίζει το συναλλαγματικό κίνδυνο που προέρχεται από μία καθαρή επένδυση σε επιχειρηματική δραστηριότητα του εξωτερικού και επιδιώκει να καλύψει τις προϋποθέσεις της λογιστικής αντιστάθμισης, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Η παρούσα Διερμηνεία εφαρμόζεται μόνο σε αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε επιχειρηματικές δραστηριότητες στο εξωτερικό, ενώ δεν έχει εφαρμογή σε άλλους τύπους λογιστικής αντιστάθμισης, όπως για παράδειγμα για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας ή ταμειακών ροών.

Η ΕΔΔΠΧΑ 16 «Αντισταθμίσεις Καθαρής Επένδυσης σε Επιχειρηματική Δραστηριότητα του Εξωτερικού» εφαρμόζεται από επιχειρήσεις για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.10.2008.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 2: Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών. Προϋποθέσεις κατοχύρωσης και ακυρώσεις.

Η αναθεώρηση του προτύπου διευκρινίζει ότι ως προϋποθέσεις κατοχύρωσης θεωρούνται μόνο οι προϋποθέσεις υπηρεσίας και οι προϋποθέσεις αποδοτικότητας, ενώ οποιοδήποτε άλλο στοιχείο

πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της εύλογης αξίας των σχετικών παροχών κατά την ημερομηνία παραχώρησης.

Η ανωτέρω τροποποίηση εφαρμόζεται από επιχειρήσεις για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2009.

ΔΛΠ 23: Κόστος Δανεισμού

Το αναθεωρημένο ΔΛΠ 23 καταργεί την επιλογή της άμεσης αναγνώρισης σαν έξοδο του κόστους δανεισμού που αφορά σε απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή παγίου στοιχείου του ενεργητικού. Το χαρακτηριστικό αυτού του παγίου είναι ότι απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να έλθει σε κατάσταση για χρήση ή πώληση. Μία επιχείρηση, παρόλα αυτά, απαιτείται να κεφαλαιοποιεί τέτοια κόστη δανεισμού σαν μέρος του κόστους του παγίου.

Το αναθεωρημένο Πρότυπο δεν απαιτεί την κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού που σχετίζεται με πάγια στοιχεία που μετρώνται στην εύλογη αξία και αποθέματα που κατασκευάζονται ή παράγονται σε μεγάλες ποσότητες συστηματικά ακόμη και αν χρειάζεται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να έλθουν σε κατάσταση για χρήση ή πώληση.

Ο Όμιλος δεν εφαρμόζει το παραπάνω Πρότυπο.

ΔΛΠ 32: Χρηματοοικονομικά Μέσα, Γνωστοποίηση, Παρουσίαση και ΔΛΠ 1, Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

Τροποποιήσεις στα Χρηματοοικονομικά Μέσα διαθέσιμα από τον κάτοχο “puttable”

Με βάση τη τροποποίηση του ΔΛΠ 32 απαιτείται, εάν πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια, ορισμένα χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα από τον κάτοχο «puttable» και υποχρεώσεις που ανακύπτουν κατά την ρευστοποίηση μιας επιχειρηματικής οντότητας να καταταχθούν ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων.

Η τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 αναφέρεται στη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα ανωτέρω μέσα που έχουν καταταχθεί ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων. Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 32 εφαρμόζονται από επιχειρήσεις για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2009.

Ο Όμιλος δεν εφαρμόζει το παραπάνω Πρότυπο.

ΕΔΔΠΧΑ 15: Συμφωνίες Κατασκευής Ακινήτων

Σκοπός της ΕΔΔΠΧΑ 15 είναι η παροχή οδηγιών αναφορικά με τα ακόλουθα δύο ζητήματα:

- Αν οι συμφωνίες κατασκευής ακινήτων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 11 ή του ΔΛΠ 18.
- Πότε θα πρέπει να αναγνωρίζεται το έσοδο που προκύπτει από τις συμφωνίες κατασκευής ακινήτων.

Η παρούσα Διερμηνεία εφαρμόζεται κατά την λογιστική αναγνώριση των εσόδων και των σχετιζόμενων με αυτά εξόδων, των επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν την κατασκευή ακινήτων είτε απευθείας είτε μέσω υπεργολάβων.

Οι συμφωνίες που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 15 είναι οι συμφωνίες κατασκευής ακινήτων. Επιπρόσθετα της κατασκευής ακινήτων, αυτού του είδους οι συμφωνίες μπορεί να περιλαμβάνουν την παράδοση και άλλων αγαθών ή υπηρεσιών.

Η ΕΔΔΠΧΑ 15 «Συμφωνίες Κατασκευής Ακινήτων» εφαρμόζεται από τις επιχειρήσεις για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2009. Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές αναγνωρίζονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο ΔΛΠ 8.

ΔΛΠ 39: Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση - Τροποποίηση του ΔΛΠ 39 για ενσωματωμένα παράγωγα σε περιπτώσεις αναταξινόμησης χρηματοοικονομικών μέσων

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 39 απαιτεί οι επιχειρήσεις να εκτιμούν εάν χρειάζεται να διαχωρίζουν ένα ενσωματωμένο παράγωγο από ένα υβριδικό χρηματοοικονομικό μέσω στις περιπτώσεις αναταξινόμησης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αποτιμάται στην εύλογη αξία του.

6.1.3. Πρότυπα, Τροποποιήσεις και Διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα Πρότυπα τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, οι Αναθεωρήσεις Προτύπων και οι ακόλουθες Διερμηνείες για τα παρακάτω Πρότυπα έχουν δημοσιευθεί αλλά δεν είναι υποχρεωτικά για τις παρουσιαζόμενες οικονομικές καταστάσεις στις οποίες ο Όμιλος δεν έχει προγενέστερα υιοθετήσει:

Πρότυπα ή Διερμηνείες	Περιγραφή	Έναρξη ισχύος από την χρήση που ξεκινά την ή μετά την :
ΔΠΧΑ 3	Συνενώσεις επιχειρήσεων	1.7.2009
ΔΛΠ 27	Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και λογιστικός χειρισμός για επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	1.7.2009
ΔΠΧΑ 2	Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	1.1.2010
ΔΛΠ 39	Αναγνώριση και αποτίμηση «Τροποποίηση του Προτύπου για στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης»	1.7.2009
ΔΠΧΑ 9	Χρηματοοικονομικά Μέσα	1.1.2013
ΔΛΠ 24	Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών (αναθεώρηση)	1.1.2011
ΔΛΠ 32	Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση – Ταξινόμηση εκδόσεων δικαιωμάτων σε μετοχές	1.2.2010
ΔΠΧΑ 1	ΔΠΧΑ Πρώτη εφαρμογή – Επιπρόσθετες εξαιρέσεις για εταιρείες που εφαρμόζουν τα ΔΠΧΑ για πρώτη φορά	1.1.2010
ΔΠΧΑ 1	ΔΠΧΑ Πρώτη εφαρμογή - Περιορισμένες εξαιρέσεις από τη συγκριτική πληροφόρηση για τις γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 για εταιρείες που εφαρμόζουν τα ΔΠΧΑ για πρώτη φορά	1.7.2010
ΕΔΔΠΧΑ 14	Προπληρωμές ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων	1.7.2011
ΕΔΔΠΧΑ 17	Διανομές μη ταμειακών στοιχείων του ενεργητικού στους ιδιοκτήτες	1.7.2009
ΕΔΔΠΧΑ 18	Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες	1.7.2009
ΕΔΔΠΧΑ 19	Εξόφληση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων μέσω συμμετοχικών τίτλων	1.7.2010

Συνοπτικά οι ανωτέρω Διερμηνείες και Πρότυπα ορίζουν τα ακόλουθα:

ΔΠΧΑ 3: Συνενώσεις Επιχειρήσεων

Το αναθεωρημένο Πρότυπο εφαρμόζεται για συνενώσεις επιχειρήσεων που συμβαίνουν την 1^η Ιουλίου 2009 ή μεταγενέστερα και εφαρμόζεται από την ημερομηνία αυτή και έπειτα. Το αναθεωρημένο Πρότυπο επιφέρει αλλαγές στις λογιστικές απαιτήσεις για τις συνενώσεις επιχειρήσεων, αλλά συνεχίζει να απαιτεί την εφαρμογή της μεθόδου αγοράς (Purchase Method) και έχει σημαντική επίδραση στις συνενώσεις επιχειρήσεων οι οποίες θα συμβούν την 1^η Ιουλίου 2009 ή μεταγενέστερα. Η Διοίκηση εκτιμά ότι το αναθεωρημένο Πρότυπο δεν θα έχει ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

ΔΛΠ 27: Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και λογιστικός χειρισμός για επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Το αναθεωρημένο Πρότυπο εφαρμόζεται από την 1^η Ιουλίου 2009 ή μεταγενέστερα και επιφέρει αλλαγές στις λογιστικές απαιτήσεις που αφορούν την απώλεια ελέγχου σε μια θυγατρική καθώς και αλλαγές που αφορούν το χρηματοοικονομικό κόστος στις θυγατρικές. Η Διοίκηση εκτιμά ότι το αναθεωρημένο Πρότυπο δεν θα έχει ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 2: Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Η IASB προχώρησε σε έκδοση τροποποίησης του ΔΠΧΑ 2 αναφορικά με τις συνθήκες επένδυσης του κεφαλαίου σύνταξης και της ακύρωσης του. Κανένα από τα τωρινά προγράμματα πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους δεν επηρεάζεται από τις τροποποιήσεις αυτές. Η Διοίκηση εκτιμά ότι οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 2 δε θα έχουν επίδραση στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ εφαρμόζονται από επιχειρήσεις για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2010. Η εφαρμογή της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

ΔΛΠ 39: Αναγνώριση και αποτίμηση

Τροποποίηση του ΔΛΠ 39 για στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 39 αποσαφηνίζει θέματα λογιστικής αντιστάθμισης και πιο συγκεκριμένα τον πληθωρισμό και τον one-sided κίνδυνο ενός αντισταθμιζόμενου στοιχείου.

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 39 εφαρμόζονται από επιχειρήσεις για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.7.2009.

ΔΠΧΑ 9: Χρηματοοικονομικά Μέσα

Η IASB σχεδιάζει να αντικαταστήσει πλήρως το ΔΛΠ 39 « Χρηματοοικονομικά Μέσα: αναγνώριση και αποτίμηση» κατά το τέλος του 2010, το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή για ετήσιες οικονομικές περιόδους που ξεκινούν την 1^η Ιανουαρίου 2013. Το ΔΠΧΑ 9 αποτελεί την πρώτο στάδιο του συνολικού σχεδίου αντικατάστασης του ΔΛΠ 39. Τα βασικά στάδια έχουν ως εξής:

1^ο στάδιο: Αναγνώριση και αποτίμηση

2^ο στάδιο: Μεθοδολογία απομείωσης

3^ο στάδιο: Λογιστική αντιστάθμισης

Επιπλέον ένα σχέδιο πραγματεύεται με τα θέματα που αφορούν στη διακοπή αναγνώρισης.

Το ΔΠΧΑ 9 στοχεύει στη μείωση της πολυπλοκότητας στη λογιστική αντιμετώπιση των χρηματοπιστωτικών μέσων παρέχοντας λιγότερες κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και μια αρχή με βάση προσέγγιση για την ταξινόμησή τους. Κατά το νέο πρότυπο, η οικονομική οντότητα ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού είτε στο αποσβεσμένο κόστος είτε στην εύλογη αξία βάσει

α) του επιχειρηματικού μοντέλου της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, και

β) των χαρακτηριστικών των συμβατών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (αν δεν έχει επιλέξει να ορίσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων).

Η ύπαρξη μονό δυο κατηγοριών - αποσβεσμένο κόστος και εύλογη αξία – σημαίνει ότι θα απαιτείται μόνο ένα μοντέλο απομείωσης στο πλαίσιο του νέου προτύπου, μειώνοντας έτσι την πολυπλοκότητα.

Η επίδραση από την εφαρμογή του ΔΧΠΑ 9 αξιολογείται από την επιχείρηση καθώς αναμένεται να υπάρχει επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα συνολικά έσοδα από το επιχειρηματικό μοντέλο που θα διαλέξει η επιχείρηση για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού της.

ΔΛΠ 24: Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών (αναθεώρηση)

Με την παρούσα τροποποίηση αποσαφηνίζεται η έννοια των συνδεδεμένων μερών και επιχειρείται μείωση στις γνωστοποιήσεις των συναλλαγών ανάμεσα σε συνδεδεμένα μέρη του δημοσίου. Συγκεκριμένα, καταργείται η υποχρέωση των συνδεδεμένων μερών δημοσίου να γνωστοποιήσουν τις λεπτομέρειες όλων των συναλλαγών με το δημόσιο και με άλλα συνδεδεμένα μέρη δημοσίου, αποσαφηνίζει και απλοποιεί τον ορισμό του συνδεδεμένου μέρους και επιβάλλει την γνωστοποίηση όχι μόνο των σχέσεων, των συναλλαγών και των υπολοίπων ανάμεσα στα συνδεδεμένα μέρη αλλά και των δεσμεύσεων τόσο στις ατομικές όσο και στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Η τροποποίηση αυτή, η οποία δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει υποχρεωτική εφαρμογή από την 1^η Ιανουαρίου 2011. Η εφαρμογή του αναθεωρημένου προτύπου δεν αναμένεται να έχει ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 32 (Τροποποίηση): Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση - Ταξινόμηση εκδόσεων δικαιωμάτων σε μετοχές.

Η Τροποποίηση αναθεωρεί τον ορισμό της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης στο ΔΛΠ 32 με σκοπό την ταξινόμηση κάποιων δικαιωμάτων προαίρεσης ή δικαιωμάτων αγοράς μετοχών (που αναφέρονται μαζί ως «δικαιώματα (rights)») ως συμμετοχικούς τίτλους. Η τροποποίηση είναι υποχρεωτική για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1^η Φεβρουαρίου 2010. Η εφαρμογή της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 1: ΔΠΧΑ Πρώτη εφαρμογή - Επιπρόσθετες εξαιρέσεις για εταιρείες που εφαρμόζουν τα ΔΠΧΑ για πρώτη φορά

Η τροποποίηση παρέχει εξαίρεση από την αναδρομική εφαρμογή των ΔΠΧΑ στην επιμέτρηση στοιχείων του ενεργητικού στους τομείς πετρελαίου, φυσικού αερίου και μισθώσεων. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2010. Η τροποποίηση δεν είναι εφαρμόσιμη στις εργασίες του Ομίλου.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 1: ΔΠΧΑ Πρώτη Εφαρμογή - Περιορισμένες εξαιρέσεις από τη συγκριτική πληροφόρηση για τις γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 για εταιρείες που εφαρμόζουν τα ΔΠΧΑ για πρώτη φορά

Η τροποποίηση παρέχει εξαιρέσεις σε εταιρείες που εφαρμόζουν τα ΔΠΧΑ για πρώτη φορά από την υποχρέωση να παρέχουν συγκριτικές πληροφορίες σε σχέση με τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από το ΔΠΧΑ 7 "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις". Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιουλίου 2010. Η τροποποίηση αυτή δεν εφαρμόζεται για τον Όμιλο.

ΕΔΔΠΧΑ 14 (Τροποποίηση) - «Προπληρωμές ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων»

Η τροποποίηση έγινε για να άρει τον περιορισμό που είχε μια οντότητα στο να αναγνωρίσει ένα στοιχείο του ενεργητικού που προέκυπτε από εθελοντικές προπληρωμές που έκανε προς ένα πρόγραμμα παροχών προκειμένου να καλύψει τις ελάχιστες κεφαλαιακές υποχρεώσεις του. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιουλίου 2011. Η διερμηνεία δεν είναι εφαρμόσιμη στον Όμιλο.

ΕΔΔΠΧΑ 17: Διανομές μη Ταμειακών Στοιχείων του Ενεργητικού στους Ιδιοκτήτες

Όταν μία επιχείρηση προβαίνει στην ανακοίνωση διανομής και έχει την υποχρέωση να διανείμει στοιχεία του ενεργητικού που αφορούν στους ιδιοκτήτες της, θα πρέπει να αναγνωρίζει μία υποχρέωση για αυτά τα πληρωτέα μερίσματα.

Σκοπός της ΕΔΔΠΧΑ 17 είναι η παροχή οδηγιών αναφορικά με το πότε θα πρέπει μία επιχείρηση να αναγνωρίζει τα μερίσματα πληρωτέα, το πώς θα πρέπει να τα μετρά καθώς και, το πώς θα πρέπει να λογιστικοποιεί τις διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των στοιχείων του ενεργητικού που διανέμονται και της λογιστικής αξίας των πληρωτέων μερισμάτων, όταν η επιχείρηση εξοφλεί τα μερίσματα πληρωτέα.

Η ΕΔΔΠΧΑ 17 «Διανομές μη Ταμειακών Στοιχείων του Ενεργητικού στους Ιδιοκτήτες» εφαρμόζεται από τις επιχειρήσεις μελλοντικά για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.7.2009. Νωρίτερη εφαρμογή της Διερμηνείας επιτρέπεται αρκεί η επιχείρηση να γνωστοποιεί το γεγονός αυτό στις επεξηγηματικές σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων και ταυτόχρονα να εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 3 (όπως αναθεωρήθηκε το 2008), το ΔΛΠ 27 (όπως τροποποιήθηκε τον Μάιο του 2008) και το ΔΠΧΑ 5 (όπως τροποποιήθηκε από την παρούσα Διερμηνεία). Η αναδρομική εφαρμογή της Διερμηνείας δεν επιτρέπεται.

ΕΔΔΠΧΑ 18. Μεταφορές Στοιχείων Ενεργητικού από Πελάτες

Η ΕΔΔΠΧΑ 18 εφαρμόζεται κυρίως στις επιχειρήσεις ή οργανισμούς κοινής ωφέλειας. Σκοπός της ΕΔΔΠΧΑ 18 είναι να αποσαφηνίζει τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ σχετικά με τις συμφωνίες κατά τις οποίες μια επιχείρηση λαμβάνει από ένα πελάτη της μέρος ενσώματων παγίων: οικοπέδων, κτηριακών εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού, που η επιχείρηση θα πρέπει να χρησιμοποιήσει είτε με σκοπό ο πελάτης να αποτελέσει μέρος ενός δικτύου ή με σκοπό ο πελάτης να αποκτήσει συνεχή πρόσβαση στη παροχή αγαθών ή υπηρεσιών (όπως για παράδειγμα παροχή ηλεκτρισμού ή νερού).

Σε ορισμένες περιπτώσεις, μια επιχείρηση λαμβάνει μετρητά από τους πελάτες της τα οποία θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την απόκτηση ή τη κατασκευή κάποιας εγκατάστασης με σκοπό τη διασύνδεση του πελάτη με το δίκτυο ή τη παροχή αδιάλειπτης πρόσβασης στο δίκτυο αγαθών ή υπηρεσιών (ή και στα δύο ταυτόχρονα).

Η ΕΔΔΠΧΑ 18 αποσαφηνίζει τις περιπτώσεις κατά τις οποίες πληρείται ο ορισμός του ενσώματου παγίου, την αναγνώριση και επιμέτρηση του αρχικού κόστους. Επιπλέον προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να γίνει η εξακρίβωση της υποχρέωσης για τη παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών με αντάλλαγμα το ενσώματο πάγιο καθώς και τον τρόπο αναγνώρισης του εσόδου και τη λογιστική αντιμετώπιση των μετρητών που λαμβάνονται από τους πελάτες.

Η ΕΔΔΠΧΑ 18 «Μεταφορές Στοιχείων Ενεργητικού από Πελάτες» εφαρμόζεται από τις επιχειρήσεις μελλοντικά για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.7.2009.

ΕΔΔΠΧΑ 19: Εξόφληση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων μέσω Συμμετοχικών Τίτλων

Η Διερμηνεία 19 εξετάζει το θέμα της λογιστικής αντιμετώπισης των περιπτώσεων όταν οι όροι μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης αποτελούν αντικείμενο επαναδιαπραγμάτευσης και ως αποτέλεσμα η οντότητα εκδίδει μετοχικούς τίτλους στον πιστωτή για να εξοφλήσει το σύνολο ή μέρος της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Τέτοιες συναλλαγές αναφέρονται μερικές φορές ως ανταλλαγές «χρεωστικών – συμμετοχικών τίτλων» ή συμφωνίες ανταλλαγής μετοχών, και η συχνότητα τους αυξάνεται κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης.

Πριν από τη δημοσίευση της ΕΔΔΠΧΑ 19, υπήρχε σημαντική ποικιλομορφία στη λογιστική αντιμετώπιση αυτών των συναλλαγών. Η νέα Διερμηνεία εφαρμόζεται για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιουλίου 2010, και επιτρέπεται η πρόωρη υιοθέτηση.

Η Διερμηνεία 19 αφορά μόνο τη λογιστική του οφειλέτη σε τέτοιες ανταλλαγές. Δεν έχει εφαρμογή όταν η πιστωτής είναι επίσης άμεσος ή έμμεσος μέτοχος και ενεργεί υπό την ιδιότητά του, ή όταν ο πιστωτής και η οντότητα ελέγχονται από το ίδιο μέρος ή μέρη πριν και μετά την συναλλαγή και η ουσία της συναλλαγής περιλαμβάνει διανομή κεφαλαίου από ή στην οντότητα. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που εξοφλούνται μέσω έκδοσης συμμετοχικών τίτλων σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης είναι επίσης εκτός πεδίου εφαρμογής της Διερμηνείας.

Η Διερμηνεία 19 απαιτεί από τον οφειλέτη να αντιμετωπίζει λογιστικά την χρηματοοικονομική υποχρέωση που έχει εξοφληθεί με συμμετοχικούς τίτλους ως εξής:

- Η έκδοση συμμετοχικών τίτλων στον οφειλέτη για εξόφληση μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης ή ενός τμήματος μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης είναι η ανταλλαγή που καταβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 41 του ΔΛΠ 39. Η οντότητα επιμετρά τους συμμετοχικούς τίτλους που εκδίδονται στην εύλογη αξία, εκτός εάν δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.
- Εάν η εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, τότε χρησιμοποιείται η εύλογη αξία της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που έχει εξοφληθεί.

- Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που εξοφλείται και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται αναγνωρίζεται στα συνολικά έσοδα.

Ετήσιες Βελτιώσεις 2009

Κατά το 2009 η IASB προέβη στην έκδοση των ετήσιων βελτιώσεων στα ΔΠΧΑ για το 2009 – μια σειρά προσαρμογών σε 12 Πρότυπα – που αποτελεί μέρος του προγράμματος για ετήσιες βελτιώσεις στα Πρότυπα. Το πρόγραμμα των ετήσιων βελτιώσεων της IASB στοχεύει στο να πραγματοποιούνται απαραίτητες αλλά μη επείγουσες προσαρμογές σε ΔΠΧΑ τα οποία δεν θα αποτελέσουν μέρος κάποιου μεγαλύτερου προγράμματος αναθεωρήσεων. Οι περισσότερες προσαρμογές έχουν ημερομηνία έναρξης ισχύος για τις ετήσιες χρήσεις που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2010 ενώ προγενέστερη εφαρμογή τους επιτρέπεται.

Ο Όμιλος δεν έχει σκοπό να εφαρμόσει κανένα από τα Πρότυπα ή τις Διερμηνείες νωρίτερα.

Με βάση την υπάρχουσα δομή του Ομίλου και τις λογιστικές πολιτικές που ακολουθούνται, η Διοίκηση δεν αναμένει σημαντικές επιδράσεις στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου από την εφαρμογή των ανωτέρω Προτύπων και Διερμηνειών, όταν αυτά καταστούν εφαρμόσιμα.

6.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί από τη Διοίκηση τη διενέργεια κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, όπως επίσης και τις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων καθώς και τα παρουσιαζόμενα ποσά εσόδων και δαπανών κατά τη διάρκεια της παρουσιαζόμενης περιόδου. Τα πραγματικά συνολικά έσοδα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις συνεχώς αποτιμώνται και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και άλλες παραμέτρους, συμπεριλαμβανομένων και των εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται εύλογα σύμφωνα με τις περιστάσεις.

6.2.1. Κρίσεις

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών της εταιρείας, κρίσεις, πέραν αυτών που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις, διενεργούνται από τη Διοίκηση και οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι σημαντικότερες κρίσεις σχετίζονται με:

➤ την ανακτησιμότητα των εισπρακτέων λογαριασμών

Η Διοίκηση εξετάζει κατ' έτος την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς, σε συνδυασμό και με εξωτερική πληροφόρηση, (βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών, νομικοί κλπ.) προκειμένου να αποφασίσει για την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς.

➤ κατηγοριοποίηση των επενδύσεων

Η Διοίκηση αποφασίζει κατά την απόκτηση μιας επένδυσης, εάν αυτή θα κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενη ως τη λήξη, κατεχόμενη για εμπορικούς σκοπούς, αποτιμώμενη στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή διαθέσιμη προς πώληση. Για τις επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενες ως τη λήξη, η Διοίκηση εξετάζει εάν πληρούνται τα κριτήρια του ΔΛΠ 39 και συγκεκριμένα το κατά πόσο ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την ικανότητα να τις κρατήσει έως τη λήξη τους. Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις επενδύσεις ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς εάν αυτές έχουν αποκτηθεί κυρίως για τη δημιουργία βραχυπρόθεσμου κέρδους. Η κατηγοριοποίηση των επενδύσεων ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο η Διοίκηση παρακολουθεί την απόδοση αυτών των επενδύσεων. Όταν δεν κατηγοριοποιούνται ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς αλλά υπάρχουν διαθέσιμες και αξιόπιστες εύλογες αξίες και οι μεταβολές στις εύλογες αξίες περιλαμβάνονται στο κέρδος ή στη ζημιά στους λογαριασμούς της Διοίκησης, κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εσόδων. Όλες οι άλλες επενδύσεις κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση.

- **απαξίωση των αποθεμάτων**
- **κατά πόσο μια μίσθωση που συνάπτεται με έναν εξωτερικό εκμισθωτή κατατάσσεται ως λειτουργική ή χρηματοδοτική.**

6.2.2. Εκτιμήσεις και παραδοχές

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις σχετικές αποκαλύψεις θα πρέπει να εκτιμηθούν, απαιτώντας από τη Διοίκηση να χρησιμοποιήσει παραδοχές αναφορικά με τις αξίες ή τις συνθήκες οι οποίες δεν μπορούν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά τη στιγμή προετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων. Μία «κρίσιμη λογιστική εκτίμηση» είναι εκείνη που συνδυάζει σημαντικότητα στην απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασης της επιχείρησης και των αποτελεσμάτων της και απαιτεί από τη Διοίκηση της εταιρείας πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή σύνθετες κρίσεις, ενώ συχνά υπάρχει ανάγκη εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση γεγονότων τα οποία θεωρούνται ως ενδογενώς αβέβαια. Η εταιρεία αποτιμά τέτοιες κρίσεις σε μία συνεχή βάση, στηριζόμενη σε ιστορικά στοιχεία και εμπειρία, σε συμβουλές ειδικών, σε τάσεις και μεθόδους οι οποίες θεωρούνται εύλογες σε σχέση με τις περιστάσεις, καθώς και σε προβλέψεις αναφορικά με το πώς αυτές ενδέχεται να μεταβληθούν στο μέλλον. Επίσης, στη σημείωση υπ' αριθ. 7 «Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών», γίνεται αναφορά στις λογιστικές αρχές που έχουν επιλεγεί από τις προτεινόμενες αποδεκτές εναλλακτικές.

Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας

Ο Όμιλος διενεργεί σε ετήσια βάση έλεγχο για τυχόν απομείωση της υπεραξίας και ενδιάμεσα, όταν τα γεγονότα ή οι συνθήκες καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης (π.χ. μία σημαντική δυσμενής αλλαγή στο εταιρικό κλίμα ή μία απόφαση για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας). Ο καθορισμός της ύπαρξης απομείωσης απαιτεί την αποτίμηση της αντίστοιχης μονάδας η οποία εκτιμάται

χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Όταν αυτό κρίνεται διαθέσιμο και απαραίτητο, χρησιμοποιούνται σχετικοί συντελεστές πολλαπλασιασμού της αγοράς, προκειμένου να επιβεβαιωθούν τα αποτελέσματα από τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Εφαρμόζοντας αυτή τη μεθοδολογία, η εταιρεία βασίζεται σε μία σειρά από παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα πραγματικά λειτουργικά αποτελέσματα, τα μελλοντικά εταιρικά σχέδια, οι οικονομικές προεκτάσεις και τα δεδομένα της αγοράς. Στην περίπτωση που από αυτή την ανάλυση προκύπτει απομείωση της υπεραξίας, τότε η μέτρηση της απομείωσης απαιτεί εκτίμηση της εύλογης αξίας για κάθε αναγνωριζόμενο ενσώματο ή άυλο περιουσιακό στοιχείο. Σε αυτήν την περίπτωση, χρησιμοποιείται η προσέγγιση των ταμειακών ροών η οποία αναφέρεται ανωτέρω από ανεξάρτητους εκτιμητές, όπου κρίνεται κατάλληλο.

Διενεργείται έλεγχος για άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές και υποκείμενα σε απόσβεση, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία με το άθροισμα των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο. Ελέγχονται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστες ωφέλιμες ζωές ετησίως χρησιμοποιώντας μία μέθοδο εύλογης αξίας όπως τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Ο Όμιλος ετησίως διενεργεί έλεγχο για απομείωση της υπεραξίας, σύμφωνα με την λογιστική πολιτική, όπως αυτή αναφέρεται στη σημείωση 7.8. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχουν καθοριστεί βασιζόμενα σε υπολογισμούς της αξίας σε χρήση (on value-in-use calculations). Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

Φόροι εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος από διάφορες φορολογικές αρχές. Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου βασιζόμενη σε εκτιμήσεις για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα οφείλονται. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους των υποθέσεων αυτών, διαφέρει από το ποσό το οποίο είχε αρχικά αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις, οι διαφορές επιδρούν στο φόρο εισοδήματος και στις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου κατά την οποία τα ποσά αυτά οριστικοποιούνται.

Προβλέψεις

Η εταιρεία σχηματίζει προβλέψεις για απαιτήσεις ίσες με το ποσό των απαιτήσεων από πράκτορες που η Διοίκηση της εταιρείας εκτιμά ως επισφαλείς. Για να καθορίσει τις απαραίτητες προβλέψεις κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, λαμβάνει υπόψη τις εγγυήσεις που έχουν καταβληθεί από τους πράκτορες σύμφωνα με τους κανονισμούς που διέπουν τη σχέση της εταιρείας με αυτούς. Οι εγγυήσεις αυτές χρησιμοποιούνται για να αντισταθμίσουν επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι οι προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους για το 2009, ύψους € 27.379 χιλ. (2008: € 24.879 χιλ.), είναι επαρκείς λόγω των ελέγχων των πιστωτικών κινδύνων, το μεγάλο όγκο και τη διαφορετικότητα των απαιτήσεων και τον έλεγχο πιστώσεων σε πραγματικό χρόνο των πρακτόρων της εταιρείας μέσω του δικτύου on-line.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Ο Όμιλος είναι δυνατό να εμπλακεί σε δικαστικές διαμάχες και αξιώσεις κατά τη συνήθη πορεία της λειτουργίας του. Η Διοίκηση έχει την άποψη ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί επιτευχθούν δε θα επηρεάσουν σημαντικά τη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου όπως αυτή παρουσιάζεται την 31^η Δεκεμβρίου 2009. Ωστόσο, ο προσδιορισμός ενδεχόμενων υποχρεώσεων συνδεδεμένων με δικαστικές διαμάχες και αξιώσεις είναι μία σύνθετη διαδικασία, που απαιτεί κρίσεις αναφορικά με το αποτέλεσμα και την εφαρμογή νόμων και ρυθμίσεων. Αλλαγή στις κρίσεις ή στην εφαρμογή μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση ή τη μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εταιρείας στο μέλλον.

Συνενώσεις Επιχειρήσεων

Κατά την αρχική αναγνώριση τα στοιχεία του ενεργητικού καθώς και οι υποχρεώσεις της αποκτώμενης επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους. Κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, ωστόσο τα πραγματικά συνολικά έσοδα ενδέχεται να διαφέρουν. Οποιαδήποτε αλλαγή στην επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση θα επηρεάσει την επιμέτρηση της υπεραξίας.

Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων

Η Διοίκηση της εταιρείας εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31^η Δεκεμβρίου 2009 η Διοίκηση της εταιρείας εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού. Τα πραγματοποιηθέντα συνολικά έσοδα, ωστόσο, είναι πιθανό να διαφέρουν λόγω τεχνικής βαθμιαίας απαξίωσης, κυρίως όσον αφορά το λογισμικό και το μηχανογραφικό εξοπλισμό.

Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η Διοίκηση χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων όπου δεν είναι διαθέσιμες τιμές από ενεργό αγορά. Λεπτομέρειες των παραδοχών οι οποίες χρησιμοποιούνται αναλύονται στις σημειώσεις οι οποίες αφορούν σε χρηματοοικονομικά μέσα. Για την εφαρμογή των τεχνικών αποτίμησης, η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις και παραδοχές οι οποίες είναι όσο το δυνατό πιο πιθανά, συνεπείς με τις υπάρχουσες πληροφορίες όπου οι συμμετέχοντες θα χρησιμοποιούσαν ώστε να αποτιμήσουν ένα χρηματοοικονομικό μέσο. Όπου οι πληροφορίες αυτές δεν υπάρχουν, η Διοίκηση χρησιμοποιεί τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις για τις παραδοχές οι οποίες

θα χρησιμοποιηθούν. Οι εκτιμήσεις αυτές είναι πιθανό να διαφέρουν από τις πραγματικές τιμές κατά την ημερομηνία κλεισίματος των οικονομικών καταστάσεων.

6.2.3 Ανακατάταξη κονδυλίων συγκριτικής Οικονομικής Πληροφόρησης

1. Κατά τη χρήση 2009 πραγματοποιήθηκε ανακατάταξη των ενοποιημένων και ατομικών κονδυλίων Χρηματοοικονομικής Θέσης «Απαιτήσεις από πελάτες» των προηγούμενων χρήσεων 2008 και 2007. Το ποσό της ανακατάταξης € 2.988 χιλ. και € 4.438 χιλ. αντίστοιχα αφορά μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και είχε περιληφθεί στο κονδύλι «Απαιτήσεις από πελάτες» στο Κυκλοφορούν Ενεργητικό.

ΟΜΙΛΟΣ 31.12.2008			
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ	ΑΝΑΚΑΤΑΤΑΞΗ	ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ
Απαιτήσεις από πελάτες	69.337	(2.988)	66.349
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες	0	2.988	2.988
Σύνολο	69.337	0	69.337

ΟΜΙΛΟΣ 31.12.2007			
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ	ΑΝΑΚΑΤΑΤΑΞΗ	ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ
Απαιτήσεις από πελάτες	36.839	(4.438)	32.401
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες	0	4.438	4.438
Σύνολο	36.839	0	36.839

ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31.12.2008			
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ	ΑΝΑΚΑΤΑΤΑΞΗ	ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ
Απαιτήσεις από πελάτες	71.989	(2.988)	69.001
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες	0	2.988	2.988
Σύνολο	71.989	0	71.989

ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31.12.2007			
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ	ΑΝΑΚΑΤΑΤΑΞΗ	ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ
Απαιτήσεις από πελάτες	38.213	(4.438)	33.775
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες	0	4.438	4.438
Σύνολο	38.213	0	38.213

2. Για τον Όμιλο έχουν επαναπροσδιορισθεί τα «κέρδη πρό φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων» και τα «κέρδη πρό φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών

αποτελεσμάτων και αποσβέσεων» για την χρήση του 2008. Η ανακατάταξη αφορά μερίδιο στο κονδύλι κέρδη / (ζημιές) της συγγενούς εταιρείας GLORY TECHNOLOGY LTD.

ΟΜΙΛΟΣ 31.12.2008			
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ	ΑΝΑΚΑΤΑΤΑΞΗ	ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	959.869	138	960.007
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	1.056.724	138	1.056.862

7. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών

Οι σημαντικότερες λογιστικές αρχές οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων συνοψίζονται κατωτέρω. Θα πρέπει να επισημανθεί όπως αναφέρθηκε αναλυτικότερα και στην παράγραφο 6.2 ότι χρησιμοποιούνται λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Αν και αυτές οι εκτιμήσεις στηρίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης για τα τρέχοντα γεγονότα, τα πραγματικά συνολικά έσοδα μπορεί να διαφέρουν σε σχέση με αυτές τις εκτιμήσεις.

7.1. Ενοποίηση και συμμετοχή σε συνδεδεμένες

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τους λογαριασμούς της εταιρείας και των θυγατρικών της.

Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι όλες οι οντότητες στις οποίες ο Όμιλος έχει τη δύναμη να ελέγχει τις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές. Η εταιρεία θεωρεί ότι κατέχει και ασκεί έλεγχο όταν συμμετέχει με ποσοστό μεγαλύτερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου.

Κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσο η εταιρεία ασκεί έλεγχο στα δικαιώματα ψήφου μιας άλλης οικονομικής οντότητας εξετάζεται η ύπαρξη και η τυχόν επίδραση δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν.

Όλες οι θυγατρικές του Ομίλου έχουν ως ημερομηνία κλεισίματος την 31^η Δεκεμβρίου.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας όπως επίσης και των οικονομικών οντοτήτων οι οποίες ελέγχονται από τον Όμιλο με πλήρη ενοποίηση.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο, ενώ παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία παύει να υπάρχει ο έλεγχος.

Επιπλέον, οι θυγατρικές που έχουν αποκτηθεί είναι υποκείμενες στην εφαρμογή της μεθόδου της αγοράς. Αυτή περιλαμβάνει την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία όλων των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της θυγατρικής, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, ανεξαρτήτως εάν αυτά έχουν συμπεριληφθεί στις οικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής πριν την απόκτησή της. Κατά την αρχική αναγνώριση, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της θυγατρικής περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη οικονομική θέση στα αναπροσαρμοσμένα ποσά, τα οποία επίσης χρησιμοποιούνται ως βάση για την μετέπειτα επιμέτρησή τους σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το υπερβάλλον του κόστους κτήσης πάνω από την εύλογη αξία του μεριδίου του Ομίλου στα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου της αποκτώμενης θυγατρικής κατά την απόκτησή της. Εάν το κόστος απόκτησης είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της αποκτώμενης θυγατρικής, η διαφορά αναγνωρίζεται απευθείας στα συνολικά έσοδα.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας παρουσιάζουν το μέρος των κερδών ή των ζημιών και των net assets τα οποία δεν ανήκουν στον Όμιλο. Αν οι ζημιές μιας θυγατρικής που αφορούν σε δικαιώματα μειοψηφίας υπερβαίνουν τα δικαιώματα μειοψηφίας στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής, το υπερβάλλον ποσό επιμερίζεται στους μετόχους της μητρικής εκτός από το ποσό για το οποίο η μειοψηφία έχει μια υποχρέωση και είναι ικανή να καλύψει τις ζημιές αυτές.

Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών επιχειρήσεων μεταβλήθηκαν όπου κρίθηκε απαραίτητο προκειμένου να είναι συνεπείς με τις πολιτικές που υιοθετούνται από τον Όμιλο.

Ενδοεταιρικοί λογαριασμοί απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και συναλλαγές έσοδα και έξοδα καθώς και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές μεταξύ των εταιρειών απαλείφονται.

Στις οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε. οι επενδύσεις της εταιρείας σε θυγατρικές υπολογίζονται από το κόστος μείον κάθε απομείωση αξίας. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων όταν ανακοινώνονται. Επίσης, οι επενδύσεις της εταιρείας σε συγγενείς εταιρείες υπολογίζονται στο κόστος κτήσεως τους μείον κάθε απομείωση αξίας. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικά έσοδων όταν ανακοινώνονται.

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν αποτελούν ούτε θυγατρικές ούτε δικαιώματα σε κοινοπραξία. Σημαντική επιρροή είναι η εξουσία να συμμετάσχει στις αποφάσεις για τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές της εκδότριας, αλλά όχι ο έλεγχος σε αυτές τις πολιτικές. Σημαντική επιρροή συνήθως υπάρχει όταν η εταιρεία κατέχει ποσοστό μεταξύ 20% με 50% των δικαιωμάτων ψήφου μέσω κυριότητας μετοχών ή μέσω άλλου είδους συμφωνίας.

Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος ενώ για σκοπούς ενοποίησης χρησιμοποιείται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Η υπεραξία περιλαμβάνεται στη λογιστική αξία (κόστος) της επένδυσης και ελέγχεται για απομείωση σαν μέρος της επένδυσης. Όταν μια

οικονομική οντότητα του Ομίλου συναλλάσσεται με μια συγγενή επιχείρηση του Ομίλου, τα τυχόν διεισδυτικά κέρδη και οι ζημιές απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στη σχετική συγγενή επιχείρηση.

Όλες οι μετέπειτα μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής στην καθαρή θέση της συγγενούς επιχείρησης αναγνωρίζονται στη λογιστική αξία της επένδυσης του Ομίλου. Μεταβολές οι οποίες προκύπτουν από τα κέρδη ή τις ζημιές οι οποίες δημιουργούνται από τη συγγενή επιχείρηση καταχωρούνται στο λογαριασμό “ (Ζημιές) / Κέρδη συνδεδεμένων εταιρειών” στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης της εταιρείας και συνεπώς επηρεάζουν τα καθαρά αποτελέσματα του Ομίλου. Αυτές οι μεταβολές περιλαμβάνουν τις μεταγενέστερες αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων, τις αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων, τις αποσβέσεις ή την τυχόν απομείωση των προσαρμογών της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Κατά την ενοποίηση μεταβολές οι οποίες έχουν απευθείας αναγνωρισθεί στα ίδια κεφάλαια της συγγενούς επιχείρησης και σχετίζονται με αποτέλεσμα, για παράδειγμα που προκύπτουν από τη λογιστική αντιμετώπιση των διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων της συγγενούς επιχείρησης, αναγνωρίζονται στα ενοποιημένα ίδια κεφάλαια του Ομίλου. Οποιοσδήποτε μεταβολές που αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και δεν σχετίζονται με αποτέλεσμα, όπως για παράδειγμα η διανομή μερισμάτων ή άλλες συναλλαγές με τους μετόχους της συγγενούς επιχείρησης, καταχωρούνται έναντι της λογιστικής αξίας της συμμετοχής. Καμιά επίδραση στο καθαρό αποτέλεσμα ή στα ίδια κεφάλαια δεν αναγνωρίζεται στο πλαίσιο αυτών των συναλλαγών. Παρόλα αυτά, όταν το μερίδιο ζημιών του Ομίλου σε μια συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη λογιστική αξία της επένδυσης, συμπεριλαμβανομένων και οποιωνδήποτε άλλων μη εξασφαλισμένων απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός κι αν ο επενδυτής έχει επιβαρυνθεί με δεσμεύσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς επιχείρησης.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές ανάμεσα στον Όμιλο και τις συγγενείς επιχειρήσεις απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται εκτός κι αν η συναλλαγή παρέχει ένδειξη ζημιών λόγω μείωσης της αξίας των αποκτηθέντων από την κοινοπραξία στοιχείων του ενεργητικού.

Όταν οι οικονομικές καταστάσεις της συγγενούς επιχείρησης που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης καταρτίζονται σε ημερομηνία αναφοράς που διαφέρει από εκείνη της μητρικής, τότε γίνονται προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις της συγγενούς που αντικατοπτρίζουν τις επιδράσεις των σημαντικών συναλλαγών ή γεγονότων που συνέβησαν μεταξύ εκείνης της ημερομηνίας και της ημερομηνίας των οικονομικών καταστάσεων της επενδύτριας επιχείρησης. Σε κάθε περίπτωση, η διαφορά μεταξύ της ημερομηνίας αναφοράς της συγγενούς και εκείνης της επενδύτριας επιχείρησης είναι μεγαλύτερη από 3 μήνες.

Οι λογιστικές πολιτικές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων είναι σύμφωνες με αυτές της μητρικής και δεν χρειάστηκε κάποια μεταβολή σε αυτές ώστε να διασφαλιστεί συνέπεια με τις πολιτικές που υιοθετήθηκαν από την εταιρεία.

Κοινοπραξίες

Οικονομικές οντότητες των οποίων οι οικονομικές δραστηριότητες ελέγχονται από κοινού από τον Όμιλο και από άλλους κοινοπρακτούντες ανεξάρτητους από τον Όμιλο αντιμετωπίζονται λογιστικά χρησιμοποιώντας αναλογική ενοποίηση.

Στην περίπτωση που η επενδύτρια επιχείρηση πωλεί στοιχεία του ενεργητικού στην κοινοπραξία, θα αναγνωρίζει μόνο το κέρδος ή τη ζημιά από τη συναλλαγή που αντιστοιχεί στη συμμετοχή των λοιπών μελών.

Αντίθετα, εάν η επενδύτρια επιχείρηση αγοράζει στοιχεία του ενεργητικού από την κοινοπραξία, δεν θα αναγνωρίσει το μερίδιο της στο κέρδος ή στη ζημιά έως ότου πωλήσει σε τρίτους το στοιχείο του ενεργητικού. Στην περίπτωση που υπάρχουν ενδείξεις ζημιών λόγω μείωσης της αξίας των αποκτηθέντων από την κοινοπραξία στοιχείων του ενεργητικού, τότε οποιαδήποτε ζημιά θα αναγνωρίζεται στο σύνολό της.

Διαιτητικά υπόλοιπα της επενδύτριας με την κοινοπραξία διαγράφονται, απαλείφοντας κατά το μερίδιο της επενδύτριας επιχείρησης τα υπόλοιπα της κοινοπραξίας.

7.2. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, παρουσιάζονται σε ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής εταιρείας και όλων των θυγατρικών της.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών (spot exchange rate).

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της περιόδου και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα συνολικά έσοδα, υπό τον τίτλο «Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα», εκτός και αν καταχωρηθούν στην καθαρή θέση, χαρακτηριζόμενες ως αντιστάθμιση ταμειακών ροών ή αντιστάθμιση καθαρών επενδύσεων.

Μεταβολές στην εύλογη αξία χρεογράφων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται σε συναλλαγματικές διαφορές προερχόμενες από μεταβολή στο αποσβεσμένο κόστος και σε λοιπές μεταβολές της αξίας των χρεογράφων. Οι συναλλαγματικές διαφορές που σχετίζονται με μεταβολή στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων ενώ αυτές που σχετίζονται με λοιπές μεταβολές αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος κατά το τέλος της χρήσεως.

7.3. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Προκειμένου να αναγνωριστούν οι παρουσιαζόμενοι λειτουργικοί τομείς, η Διοίκηση στηρίζεται στους επιχειρηματικούς τομείς δραστηριότητας της, που βασικά αντιπροσωπεύουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που διαθέτει ο Όμιλος.

Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για τους σκοπούς πληροφόρησης κατά τομέα σύμφωνα με το ΔΛΠ 14, το οποίο αντικατεστάθηκε από το ΔΠΧΑ 8, είναι οι ίδιες που χρησιμοποιούνται κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

7.4. Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα αναγνωρίζονται όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην εταιρεία και το ποσό μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Τα έσοδα μετρώνται στην εύλογη αξία του ληφθέντος τιμήματος και απεικονίζονται καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, επιστροφών και εκπτώσεων. Το ποσό των εσόδων θεωρείται αξιόπιστα μετρήσιμο όταν όλα τα ενδεχόμενα που συνδέονται με την πώληση έχουν επιλυθεί.

Έσοδα: Περιλαμβάνουν έσοδα από παιχνίδια. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- **Έσοδα παιχνιδιών:** Αναγνωρίζονται μετά την ολοκλήρωση των παιχνιδιών, αμέσως πριν την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Τα έσοδα από τα παιχνίδια πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων, για μεν το ΣΤΟΙΧΗΜΑ, αναγνωρίζονται σε καθημερινή βάση, για δε τα παιχνίδια ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ και ΠΡΟΠΟ που διαρκούν περισσότερο από τρεις ή τέσσερις ημέρες αναγνωρίζονται σε ταμειακή βάση μία και τρεις φορές την εβδομάδα αντιστοίχως.

Άλλες κατηγορίες εσόδων αναγνωρίζονται με βάση τις ακόλουθες μεθόδους:

- **Πωλήσεις αγαθών:** Αναγνωρίζονται όταν η εταιρεία παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

- **Παροχή υπηρεσιών:** Τα έσοδα από συμβάσεις καθορισμένου τιμήματος αναγνωρίζονται ανάλογα με το στάδιο της ολοκλήρωσής τους κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Υπό την πρακτική αυτή, τα έσοδα γενικότερα αναγνωρίζονται βάσει του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών που υλοποιήθηκε σε σχέση με το συνολικό κόστος που απαιτεί η παρεχόμενη υπηρεσία. Όταν το αποτέλεσμα της συναλλαγής δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, έσοδα αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση που τα αναγνωρισθέντα έξοδα είναι ανακτήσιμα. Το ποσό που συνδέεται με μεταγενέστερη παροχή υπηρεσιών, αναβάλλεται και αναγνωρίζεται στη διάρκεια της περιόδου που θα παρασχεθεί η υπηρεσία. Αυτό το αναβαλλόμενο έσοδο περιλαμβάνεται στις «Λοιπές υποχρεώσεις» στην οικονομική θέση.

- **Έσοδα από τόκους:** Αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών

ταμειακών ροών προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

- **Έσοδα από μερίσματα:** Αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης τους από τους μετόχους.

Έξοδα: Αναγνωρίζονται στα συνολικά έσοδα σε δεδουλευμένη βάση. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

7.5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεώς τους ή στο τεκμαιρόμενο κόστος που προσδιορίστηκε βάσει εύλογων αξιών κατά την ημερομηνία μετάβασης, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα καταλογισμένες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα συνολικά έσοδα όταν πραγματοποιούνται.

Κατά την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα συνολικά έσοδα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της περιόδου που αφορούν.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσώματων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Οικόπεδα	-
Κτίρια	20 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	5-8 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός βάσει μίσθωσης	9 έτη
Μεταφορικά μέσα	6,5 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα συνολικά έσοδα.

7.6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα και οι άδειες λογισμικού.

Λογισμικό: Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 χρόνια.

Δικαιώματα: Το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, οργάνωσης και λειτουργίας αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων που παραχωρήθηκε στην εταιρεία από το Ελληνικό Δημόσιο για είκοσι (20) έτη δηλώνεται στο κόστος όπως αυτό ορίστηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές και αποσβένεται εντός περιόδου είκοσι (20) ετών. (Σημείωση 7.8, όπου περιγράφονται οι διαδικασίες ελέγχου απομείωσης).

Η άδεια χρήσης του Πηγαίου Κώδικα του λογισμικού των παιχνιδιών του κεντρικού συστήματος και των τερματικών μηχανών πρακτόρων, η άδεια χρήσης του λογισμικού εφαρμογών για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και η άδεια χρήσης του λογισμικού παιχνιδιών των τερματικών μηχανών της χρηματοδοτικής μίσθωσης έχουν ωφέλιμη ζωή 9 ετών και οι αποσβέσεις τους διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο.

7.7. Υπεραξία

Η Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill) που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας μετράται αρχικά στο κόστος το οποίο είναι ίσο με τη διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους στοιχείων ενεργητικού, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων. Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία μετράται στο κόστος μείον τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Ο αγοραστής εξετάζει την υπεραξία για απομείωση σε ετήσια βάση ή συχνότερα, εφόσον γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδεικνύουν ότι η υπεραξία μπορεί να έχει απομειωθεί. (Σημείωση 7.8, όπου περιγράφονται οι διαδικασίες ελέγχου απομείωσης).

7.8. Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Η Υπεραξία καθώς τα ασώματα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως. Τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού, ενώ η αξία χρήσης βασίζεται σε αποτίμηση της παρούσας αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών, καθώς είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (cash-generating units). Ως αποτέλεσμα, ορισμένα στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται αυτόνομα, ενώ κάποια άλλα σε επίπεδο μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών.

Η ζημία λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζεται από την επιχείρηση, όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών (ή της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους. Η ζημία απομείωσης χρεώνεται pro rata σε όλα τα στοιχεία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Με εξαίρεση το λογαριασμό «Υπεραξία», όλα τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται σε επόμενες περιόδους, καθώς ενδείξεις που οδήγησαν σε αναγνώριση ζημίας απομείωσης στο παρελθόν μπορεί να μην υφίστανται πλέον.

7.9. Μισθώσεις

Ο Όμιλος συνάπτει συμφωνίες, που εμπεριέχουν συναλλαγές που δεν έχουν τον νομικό τύπο μιας μίσθωσης αλλά της εκχωρείται το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων (ενσώματες ακινητοποιήσεις) έναντι μιας σειράς πληρωμών.

Η εκτίμηση για το εάν μία συμφωνία περιέχει στοιχείο μίσθωσης πραγματοποιείται κατά την έναρξη της συμφωνίας, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και τις ιδιαίτερες συνθήκες. Μετά την έναρξη της συμφωνίας πραγματοποιείται επαναξιολόγησή της, για το εάν περιέχει στοιχείο μίσθωσης, όταν συμβαίνει κάποιο από τα παρακάτω:

- α) υπάρχει μεταβολή στους όρους της σύμβασης, εκτός κι αν η μεταβολή απλά ανανεώνει ή παρατείνει τη συμφωνία,
- β) ασκείται δικαίωμα ανανέωσης ή συμφωνείται μια παράταση, εκτός κι αν όρος της ανανέωσης ή της παράτασης αρχικά είχε περιληφθεί στη μισθωτική περίοδο,
- γ) υπάρχει μια μεταβολή στο κατά πόσο η εκπλήρωση εξαρτάται από ένα καθορισμένο περιουσιακό στοιχείο και
- δ) υπάρχει σημαντική αλλαγή στο περιουσιακό στοιχείο.

Εάν μια συμφωνία επαναξιολογείται, η λογιστική αντιμετώπιση για μισθώσεις εφαρμόζεται από την ημερομηνία που η μεταβολή στις συνθήκες συνεπάγεται επαναξιολόγηση για τα (α), (γ) ή (δ), και από την ημερομηνία της ανανέωσης ή της παράτασης για την περίπτωση (β).

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Η ιδιοκτησία ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζεται στο μισθωτή εάν μεταβιβάζονται σε αυτόν ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο ανεξάρτητο με τον νομικό τύπο της σύμβασης. Κατά την έναρξη της μίσθωσης το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του ή εάν είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων συμπεριλαμβανομένων και επιπλέον καταβολών εάν υπάρχουν, που καλύπτονται από το μισθωτή. Ένα αντίστοιχο ποσό αναγνωρίζεται ως υποχρέωση από τη χρηματοδοτική μίσθωση ανεξαρτήτως εάν μερικές από τις καταβολές μισθωμάτων αποδίδονται προκαταβολικά κατά την έναρξη της μίσθωσης.

Η μεταγενέστερη λογιστική αντιμετώπιση των περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν αποκτηθεί με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, π.χ. η χρησιμοποιούμενη μέθοδος απόσβεσης και ο προσδιορισμός της ωφέλιμης ζωής του, είναι ίδια με αυτή που εφαρμόζεται σε συγκρίσιμα

αποκτώμενα, εκτός συμβάσεων μίσθωσης, περιουσιακά στοιχεία. Η λογιστική αντιμετώπιση της αντίστοιχης υποχρέωσης αφορά στη σταδιακή μείωση της, με βάση τις ελάχιστες καταβολές των μισθωμάτων μείον τις χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδο στα χρηματοοικονομικά έξοδα. Οι χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις κατανέμονται στη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου και αντιπροσωπεύουν ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες μισθώσεις αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι καταβολές στις συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως έξοδο στα συνολικά έσοδα με τη ευθεία μέθοδο (συσχετισμός εσόδου χρήσης και εξόδου). Οι σχετιζόμενες δαπάνες, όπως η συντήρηση και η ασφάλιση, αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τους εκμισθωτές στη διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστικά αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ως έσοδα μίσθωσης.

7.10. Λοιπό μη κυκλοφορούν ενεργητικό

Το μη κυκλοφορούν ενεργητικό καταχωρείται πάντα στο ιστορικό κόστος χωρίς έκπτωση παρούσας αξίας από την ημερομηνία της αναμενόμενης λήξης ή πραγματοποίησης.

Εγγυήσεις

Οι εγγυητικές καταβολές αφορούν καταθέσεις για ορισμένους προμηθευτές για να εξασφαλίσουν τις υποχρεώσεις του Ομίλου προς αυτούς τους προμηθευτές. Τα ποσά παραμένουν ως απαιτήσεις κατά τη διάρκειά τους. Με τη λήξη αυτών των υποχρεώσεων, τα καταβλημένα ποσά μπορούν να συμψηφισθούν έναντι όλου ή τμήματος εκκρεμών υποχρεώσεων σύμφωνα με τους όρους της καταβολής, ενώ το υπόλοιπο επιστρέφεται στον Όμιλο.

Παροχές αποχώρησης

Οι παροχές αυτές καταβάλλονται στο προσωπικό σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας της εταιρείας. Από τις 31.12.2000 οι παροχές καταβάλλονται στους εργαζόμενους που έχουν συμπληρώσει 17,5 έτη προϋπηρεσίας (πριν τις 31.12.2000 η προϋπόθεση ήταν εικοσιπέντε (25) έτη προϋπηρεσίας). Το ποσό που δίνεται είναι η συνολική αποζημίωση αποχώρησης για την προϋπηρεσία που συμπληρώθηκε μέχρι εκείνη την ημερομηνία (μέχρι τις 31.12.2000 το ποσό που δινόταν ήταν 50% της συνολικής αποζημίωσης αποχώρησης της παρεχόμενης προϋπηρεσίας). Ποσά που προκαταβάλλονται αφαιρούνται από το εφάπαξ συνταξιοδότησης που καταβάλλεται στον εργαζόμενο με την αποχώρησή του. Το επιτόκιο για ποσά που προκαταβάλλονται είναι 2%.

Στεγαστικά δάνεια προσωπικού

Σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας της εταιρείας, οι εργαζόμενοι με πλήρη απασχόληση που πληρούν τις προϋποθέσεις δικαιούνται στεγαστικά δάνεια. Τα δάνεια αυτά έχουν διάρκεια εικοσιπέντε (25) έτη με αρχική περίοδο χάριτος δύο (2) ετών στην εξόφληση του κύριου κεφαλαίου και των τόκων. Οι δεδουλευμένοι τόκοι υπολογίζονται με επιτόκιο 2% ετησίως.

Υπάρχουν τρία είδη στεγαστικών δανείων:

Αγοράς	Μέχρι του ποσού € 32.281,73
Κατασκευής	Μέχρι του ποσού € 16.140,86
Επισκευής	Μέχρι του ποσού € 8.070,43

7.11. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν ταμειακά και χρηματοοικονομικά μέσα. Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση. Τα χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης, μπορούν να χωρισθούν στις κάτωθι κατηγορίες: δάνεια και απαιτήσεις, χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης συνολικών εσόδων χρήσης, διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και επενδύσεις κατεχόμενες ως τη λήξη. Τα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται στις ανωτέρω κατηγορίες από τη Διοίκηση της εταιρείας κατά την αρχική αναγνώριση, ανάλογα με το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Ο χαρακτηρισμός των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού επανεκτιμάται στο τέλος κάθε ημερομηνίας δημοσίευσης κατά την οποία είναι διαθέσιμη η επιλογή κατηγορίας ή λογιστικού χειρισμού.

Συνήθεις αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία τακτοποίησής τους. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία δεν έχουν ταξινομηθεί ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης συνολικών εσόδων χρήσης, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους πλέον του κόστους της συναλλαγής.

Η εταιρεία εξετάζει αν ένα συμβόλαιο εμπεριέχει ενσωματωμένο παράγωγο κατά τη σύναψη της συμφωνίας. Το ενσωματωμένο παράγωγο διαχωρίζεται από το βασικό συμβόλαιο και λογιστικοποιείται ως παράγωγο, όταν η ανάλυση καταδεικνύει ότι όλα τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι του παραγώγου δε σχετίζονται άμεσα με το βασικό συμβόλαιο.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού επέρχεται από τη στιγμή όπου το δικαίωμα λήψης ταμειακών ροών από την επένδυση έχει λήξει ή έχει μεταφερθεί.

Η εταιρεία εξετάζει σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης οικονομικών καταστάσεων αν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση.

ι) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Προκύπτουν όταν η

εταιρεία παρέχει χρήματα, αγαθά ή υπηρεσίες απευθείας σε χρεώστες χωρίς την πρόθεση να εμπορευθεί τις δημιουργηθείσες απαιτήσεις.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, μείον τις ζημιές απομείωσης. Κάθε μεταβολή στην αξία όταν διακόπτεται η αναγνώριση ή απομειώνεται ή κατά τη διαδικασία απόσβεσής της, αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη κάθε προεξόφληση ή ανταμοιβή κατά την εξαγορά και περιλαμβάνει αμοιβές οι οποίες είναι αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου και του κόστους της συναλλαγής.

Οι εμπορικές απαιτήσεις απομειώνονται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η εταιρεία δε θα είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά σύμφωνα με τους αρχικούς όρους είσπραξης. Το ποσό που καταγράφεται στα συνολικά έσοδα προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ της καταγραμμένης αξίας του στοιχείου του ενεργητικού και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

ii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης συνολικών εσόδων χρήσης

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς (συμπεριλαμβάνονται τα παράγωγα, εκτός από εκείνα που είναι καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης, αυτά που αποκτώνται ή δημιουργούνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά και τέλος αυτά που αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα).

- Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από την εταιρεία ως στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε αυτήν την κατηγορία αποτιμώνται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές καταχωρούνται στα συνολικά έσοδα της χρήσεως. Χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν αρχικά χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης συνολικών εσόδων χρήσης μπορεί μεταγενέστερα να μην επαναταξινομούνται.

iii) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις άλλες κατηγορίες.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων καθαρά φόρων, μέχρι τα στοιχεία αυτά να πωληθούν ή να χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα.

Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα συνολικά έσοδα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα συνολικά έσοδα δεν αντιστρέφονται μέσω συνολικών εσόδων.

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα συνολικά έσοδα.

Ο Όμιλος δεν κατέχει επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

iv) Επενδύσεις κατεχόμενες ως την λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία ο Όμιλος έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα διακρατήσει ως τη λήξη τους.

Οι κατεχόμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος είναι το ποσό το οποίο αρχικά αναγνωρίστηκε μείον κεφαλαιακές πληρωμές, πλέον ή μείον τις σωρευτικές αποσβέσεις με τη χρήση πραγματικού επιτοκίου στη διαφορά μεταξύ του αρχικά αναγνωρισθέντος ποσού και του ποσού ωρίμανσης και μείον κάθε πρόβλεψη απομείωσης. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις πληρωθείσες ή ληφθείσες αμοιβές μεταξύ των μερών του συμβολαίου. Επιπρόσθετα, αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η επένδυση έχει απομειωθεί, το χρηματοοικονομικό μέσο αποτιμάται στην παρούσα αξία των εκτιμώμενων ταμειακών ροών. Κάθε μεταβολή στην αξία της επένδυσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσεως.

v) Εύλογες αξίες

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι σε ενεργό αγορά συμμετοχικοί τίτλοι που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με αξιοπιστία, αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

7.12. Αποθέματα

Τα αποθέματα απεικονίζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος καθορίζεται με βάση το μέσο ετήσιο σταθμικό κόστος.

7.13. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας όπως τα προϊόντα της αγοράς χρήματος και τις τραπεζικές καταθέσεις με χρονικό ορίζοντα τριών μηνών ή λιγότερο. Τα προϊόντα της αγοράς χρήματος είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικών εσόδων.

7.14. Ίδια κεφάλαια

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται από την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι κοινές μετοχές χαρακτηρίζονται ως ίδια κεφάλαια.

Η διαφορά υπέρ το άρτιο περιλαμβάνει όλα τα επιπρόσθετα ποσά που λήφθηκαν κατά την έκδοση μετοχικού κεφαλαίου. Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση της διαφοράς υπέρ το άρτιο.

Προνομιούχες μετοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστικά υποχρέωσης αναγνωρίζονται στην οικονομική θέση ως χρηματοοικονομική υποχρέωση, καθαρή από κόστη συναλλαγών. Οι πληρωμές μερισμάτων επί μετοχών ολοκληρωτικά αναγνωριζόμενες ως υποχρέωση, καταχωρούνται ως δαπάνη τόκου στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία α) δημιουργούν υποχρέωση στην εταιρεία και β) δίνουν δικαίωμα στον κάτοχό τους να τα μετατρέψει σε στοιχεία της καθαρής θέσης, αναγνωρίζονται ξεχωριστά και ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και στοιχεία της καθαρής θέσης.

Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων. Κανένα κέρδος ή ζημία δεν αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης από την αγορά, πώληση, έκδοση ή διαγραφή ιδίων μετοχών. Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

7.15. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος

αναγνωρίζεται στο λογαριασμό των συνολικών εσόδων της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις. Οι τρέχοντες φόροι επιμετρούνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενοι στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα τακτοποιηθεί με μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα. Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση αναγνωρίζεται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές. Ωστόσο, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 12, κανένας αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται σε σχέση με την Υπεραξία. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και κοινοπραξίες, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δε θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον. Επιπλέον, φορολογητέες ζημιές οι οποίες μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις όπως και τυχόν πιστωτικοί φόροι του Ομίλου εξετάζονται ως προς την αναγνώρισή τους ως αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, χωρίς προεξόφληση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως τμήμα των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης. Μόνο αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις οι οποίες σχετίζονται με αλλαγές σε στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεων καταλογισμένα απευθείας στην καθαρή θέση, αναγνωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού και μειώνονται στην έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή

φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα ώστε να επιτρέψουν την ωφέλεια από τη χρήση μέρους ή του συνόλου των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει προηγούμενη μη αναγνωρισθείσα αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την ημερομηνία Ισολογισμού, στο βαθμό που γίνεται πιθανό ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα επιτρέψουν την ανάκτηση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με τους νέους φορολογικούς συντελεστές που απορρέουν από το Ν. 3697/25.9.2008, άρθρο 19, παρ. 1.

7.16. Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η εταιρεία έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκρών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Ο χρόνος εκκαθάρισης της υποχρέωσης μπορεί να παραμένει αβέβαιος. Δε διενεργούνται προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές. Όταν μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης δαπάνης για διακανονισμό μίας πρόβλεψης αναμένεται να διακανονισθεί από άλλο μέρος, ο διακανονισμός αναγνωρίζεται μόνο όταν είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι θα ληφθεί όταν η εταιρεία διακανονίσει την υποχρέωση και απεικονίζεται ως ξεχωριστή απαίτηση. Το ποσό που αναγνωρίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της πρόβλεψης. Η δαπάνη που σχετίζεται με μία πρόβλεψη παρουσιάζεται στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσεως, καθαρή από το ποσό που αναγνωρίζεται ως διακανονισμός τρίτου. Στις περιπτώσεις όπου η χρονική αξία του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία των δαπανών που αναμένονται να απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης. Ο συντελεστής προεξόφλησης αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς αναφορικά με τη διαχρονική αξία του χρήματος καθώς και τους σχετιζόμενους με την υποχρέωση κινδύνους. Όταν χρησιμοποιείται προεξόφληση, το σωρευτικό ποσό της πρόβλεψης αυξάνεται κάθε περίοδο για να αποδώσει τη χρονική μεταβολή. Αυτό το ποσό αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε Ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανakλούν τις τρέχουσες εκτιμήσεις. Αν δεν είναι πλέον πιθανό ή απομακρύνεται το ενδεχόμενο εκκαθάρισης της υποχρέωσης μέσω εκρών πόρων, η πρόβλεψη αναστρέφεται.

Στις περιπτώσεις όπου η ενδεχόμενη εκροή πόρων ως αποτέλεσμα τρέχουσας υποχρέωσης δεν είναι πιθανή ή το ποσό δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα τότε καμία υποχρέωση δεν αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις εκτός και αν προέκυψαν από συνένωση επιχειρήσεων. Αυτές οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται κατά τον καθορισμό της κατανομής της αξίας εξαγοράς σε απαιτήσεις και υποχρεώσεις που εξαγοράσθηκαν κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

Πιθανές χρηματικές ροές οικονομικών οφελών προς τον Όμιλο οι οποίες δεν ικανοποιούν τα κριτήρια αναγνώρισης μιας απαίτησης θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν

αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

7.17. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν δάνεια και υπεραναλήψεις, εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης. Περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις υπό τους τίτλους: «Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις», «Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις», «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης», «Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης» και «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος γίνεται συμβαλλόμενο μέρος σε σχετική σύμβαση και διακόπτεται η αναγνώριση όταν η υποχρέωση λήγει, ακυρώνεται ή εκπληρώνεται. Όλοι οι τόκοι αναγνωρίζονται ως δαπάνες υπό τον τίτλο «Χρηματοοικονομικά Έξοδα» της κατάστασης συνολικών εσόδων χρήσεως.

Οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές μισθώσεις μετρούνται στην αρχική αξία μείον το κεφαλαιουχικό στοιχείο των πληρωμών των μισθωμάτων.

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην ονομαστική τους αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους μείον τις πληρωμές.

Κέρδη και ζημιές από τη διακοπή αναγνώρισης καθώς και από τη διαδικασία απόσβεσης, καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Όταν υπάρχουσα υποχρέωση ανταλλάσσεται από άλλον ή τον ίδιο δανειστή με διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της τρέχουσας υποχρέωσης μεταβάλλονται σημαντικά, αυτή η αλλαγή χειρίζεται ως διαγραφή της αρχικής υποχρέωσης και αναγνωρίζεται ως νέα υποχρέωση. Οποιαδήποτε διαφορά στα σωρευμένα ποσά αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Τραπεζικά δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται ως υποχρεώσεις την ημερομηνία που εισπράττονται τα κεφάλαια. Τα έξοδα έκδοσης δανείου περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα εκμετάλλευσης. Σε ημερομηνίες μεταγενέστερες του Ισολογισμού τα δάνεια εμφανίζονται με το ονομαστικό απλήρωτο ποσό. Τα έξοδα των τόκων αναγνωρίζονται όταν καταβάλλονται και κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού στο βαθμό που αυτά τα έξοδα είναι δεδουλευμένα και δεν έχουν καταβληθεί. Τα δάνεια χωρίζονται σε μακροπρόθεσμα, αν λήγουν σε περισσότερο από ένα έτος και σε βραχυπρόθεσμα αν λήγουν σε ένα έτος ή λιγότερο.

7.18. Κόστος παροχών αποχώρησης

Σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση μεταξύ της εταιρείας και του προσωπικού της, η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει στο προσωπικό της συνταξιοδοτικές παροχές μετά τη συμπλήρωση της απαραίτητης προϋπηρεσίας. Το κόστος αυτών των παροχών, που καθορίζεται από μια αναλογιστική

μελέτη, αναγνωρίζεται ως έξοδο στο έτος που παρασχέθηκε η υπηρεσία. Τμήμα αυτών των παροχών μπορεί να καταβληθεί στον εργαζόμενο πριν την αποχώρησή του.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές οι οποίες υπερβαίνουν το 10% του μεγαλύτερου ποσού, μεταξύ της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών του Ομίλου, και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του, αποσβένονται στη διάρκεια της υπολειπόμενης διάρκειας εργασίας των εργαζομένων που συμμετέχουν στο σχήμα.

7.19. Επενδύσεις σε ακίνητα

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος αναγνωρίζει κτίρια ή τμήματα κτιρίων και την αναλογία τους επί του οικοπέδου, τα οποία δεν χρησιμοποιεί για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών. Οι επενδύσεις αυτές, αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους. Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες ζημιές από την απομείωση της αξίας τους. Έξοδα συντηρήσεων και επισκευών των επενδύσεων σε ακίνητα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων. Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, η ωφέλιμη ζωή τους έχει καθορισθεί ίση με αυτή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων.

8. Δομή του Ομίλου

Η δομή του Ομίλου κατά την 31.12.2009 έχει ως εξής:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΕΔΡΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
Ο.Π.Α.Π. Α.Ε.	Μητρική εταιρεία	ΕΛΛΑΔΑ		Αριθμολαχεία και Στοιχήματα
Ο.Π.Α.Π. (ΚΥΠΡΟΥ) LTD	100%	ΚΥΠΡΟΣ	ΟΛΙΚΗ	Αριθμολαχεία
Ο.Π.Α.Π. GLORY LTD	100%	ΚΥΠΡΟΣ	ΟΛΙΚΗ	Εταιρεία Στοιχημάτων
Ο.Π.Α.Π. INTERNATIONAL LTD	100%	ΚΥΠΡΟΣ	ΟΛΙΚΗ	Εταιρεία Συμμετοχών
Ο.Π.Α.Π. ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	100%	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΙΚΗ	Αθλητικά γεγονότα – Προβολή
GLORY TECHNOLOGY LTD	20%	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	Παροχή Λογισμικού
NEUROSOFT S.A.	30%	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	Παροχή Λογισμικού

Η ημερομηνία ενοποίησης για τις εταιρείες ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD και ΟΠΑΠ GLORY LTD είναι η 1^η Οκτωβρίου 2003, για την ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD η 24^η Φεβρουαρίου 2004 και για την ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. είναι η 15^η Σεπτεμβρίου 2004. Όλες οι θυγατρικές επιχειρήσεις έχουν την ίδια ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων με αυτή της μητρικής.

Στις 24.2.2009 η ΟΠΑΠ Α.Ε. ανακοίνωσε ότι οι εδρεύουσες στην Κύπρο κατά 100% θυγατρικές της εταιρείες ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD απέκτησαν ποσοστό 30,50% και 5,50% αντίστοιχα του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «NEUROSOFT Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ», ήτοι συνολικό ποσοστό 36%. Το συνολικό τίμημα ανήλθε στα € 11.520 χιλ.

Στις 8.5.2009 άρχισε στην αγορά AIM του Χρηματιστηρίου του Μιλάνου η διαπραγμάτευση των μετοχών της εταιρείας NEUROSOFTE A.E. Η εισαγωγή της εταιρείας στο παραπάνω Χρηματιστήριο πραγματοποιήθηκε με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου 20% και ταυτόχρονη παραίτηση των παλαιών μετόχων υπέρ θεσμικών επενδυτών. Το συνολικό ύψος της έκδοσης € 7,6 εκ. υπερκαλύφθηκε κατά 3,2 φορές. Μετά την εισαγωγή, οι δύο θυγατρικές εταιρείες ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD κατείχαν στις 30.9.2009 ποσοστό 25,42% και 4,58% αντίστοιχα, ήτοι συνολικό ποσοστό 30% επί συνόλου 6.000.000 μετοχών, δηλαδή 1.800.000 μετοχές.

Στις 26.10.2009, μετά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας NEUROSOFTE A.E. (με χρήση € 6.650 χιλ. από το αποθεματικό υπέρ το άρτιο και έκδοση 19.000.000 νέων δωρεάν μετοχών με αναλογία 19 νέες ανά 6 παλαιές μετοχές), οι δύο θυγατρικές εταιρείες ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD κατέχουν 7.500.000 μετοχές διατηρώντας το ίδιο ποσοστό ήτοι 30% επί συνόλου 25.000.000 μετοχών.

Σημειώνεται ότι η τιμή της μετοχής στην αγορά AIM του Χρηματιστηρίου του Μιλάνου ήταν € 2,61 ανά μετοχή στις 31.12.2009 και € 2,05 ανά μετοχή στις 15.3.2010.

Συνεπώς ο Όμιλος αναγνώρισε την επένδυση ως συγγενή σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις» ενσωματώνοντάς την στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2009 με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

9. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους του Ομίλου και της εταιρείας αναγνωρίζεται ως υποχρέωση υπό τον τίτλο «Υποχρεώσεις» την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της μητρικής.

10. Πληροφόρηση κατά τομέα

Ένας τομέας είναι ένα διακριτό στοιχείο του Ομίλου, το οποίο αναφέρεται είτε στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών (επιχειρηματικός τομέας) ή στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών σε διαφορετικό οικονομικό περιβάλλον (γεωγραφικός τομέας), ο οποίος υπόκειται σε ξεχωριστούς κινδύνους και αποδόσεις σε σχέση με άλλους τομείς. Η Διοίκηση της εταιρείας αναγνωρίζει τους επιχειρηματικούς τομείς ως πρωτεύοντες τομείς παρουσίασης και παρουσιάζει διακεκριμένα τα έσοδα από κάθε παιχνίδι.

10.1. Επιχειρηματικοί τομείς του Ομίλου ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009 και 2008 αντίστοιχα

1.1-31.12.2009	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑ	ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)											
Έσοδα	45.684	64.162	50.431	2.026.319	1.128	328.036	12.314	51.156	2.861.702	-	5.440.932
Μικτά κέρδη	16.164	26.104	16.113	374.660	156	121.419	3.243	14.693	561.852	(4.728)	1.129.676
Λειτουργικά κέρδη	14.422	21.842	14.185	294.506	118	102.079	2.792	12.936	465.696	(4.728)	923.848
Έσοδα τόκων	226	292	220	10.036	6	1.490	58	228	13.682	-	26.238
Έξοδα τόκων	(28)	(35)	(26)	(1.218)	(1)	(179)	(7)	(27)	(1.655)	-	(3.176)
Μη επιμερισμένα στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
Κέρδη προ φόρων	14.620	22.099	14.379	303.324	123	103.390	2.843	13.137	477.723	(4.732)	946.906
Κέρδη μετά φόρων	9.168	13.858	9.017	190.209	77	64.834	1.783	8.238	299.572	(2.967)	593.789
Άλλα στοιχεία:											
Ενσώματες & ασώματες ακινητοποιήσεις	2.618	3.677	2.890	116.122	65	18.798	705	2.932	163.995	-	311.802
Κυκλοφορούν ενεργητικό	7.812	10.971	8.623	346.486	193	56.092	2.106	8.747	489.330	-	930.360
Στοιχεία ενεργητικού	10.430	14.648	11.513	462.608	258	74.890	2.811	11.679	653.325	-	1.242.162
Μη επιμερισμένο ενεργητικό	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60.619	60.619
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	10.430	14.648	11.513	462.608	258	74.890	2.811	11.679	653.325	60.619	1.302.781
Στοιχεία παθητικού	1.830	2.571	2.021	81.192	45	13.144	493	2.050	114.665	-	218.011
Μη επιμερισμένο παθητικό	-	-	-	-	-	-	-	-	-	466.358	466.358
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.830	2.571	2.021	81.192	45	13.144	493	2.050	114.665	466.358	684.369
Προσθήκες ενσώματων & ασώματων ακινητοποιήσεων	23	33	26	1.038	1	168	6	26	1.465	-	2.786
Αποσβέσεις	361	507	398	16.005	9	2.591	97	404	22.603	-	42.975

1.1-31.12.2008	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑ	ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	KINO	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)											
Έσοδα	54.735	55.774	50.093	2.214.188	1.323	244.474	12.887	58.555	2.825.122	2.440	5.519.591
Μικτά κέρδη	19.058	24.552	15.260	476.138	252	83.086	3.897	15.706	516.978	934	1.155.861
Λειτουργικά κέρδη	17.262	22.686	13.684	393.258	208	65.972	3.494	13.875	428.634	934	960.007
Έσοδα τόκων	393	400	359	15.878	9	1.753	92	420	20.259	-	39.563
Έξοδα τόκων	(56)	(57)	(51)	(2.256)	(1)	(249)	(13)	(60)	(2.879)	-	(5.622)
Μη επιμερισμένα στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15
Κέρδη προ φόρων	17.599	23.029	13.992	406.880	216	67.476	3.573	14.235	446.014	949	993.963
Κέρδη μετά φόρων	12.899	16.878	10.255	298.214	158	49.455	2.619	10.434	326.896	696	728.504
Άλλα στοιχεία:											
Ενσώματες & ασώματες ακινητοποιήσεις	3.495	3.562	3.199	141.392	85	15.611	823	3.739	180.405	-	352.311
Κυκλοφορούν ενεργητικό	9.911	10.098	9.070	400.905	239	44.265	2.333	10.602	511.522	-	998.945
Στοιχεία ενεργητικού	13.406	13.660	12.269	542.297	324	59.876	3.156	14.341	691.927	-	1.351.256
Μη επιμερισμένο ενεργητικό	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.285	50.285
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	13.406	13.660	12.269	542.297	324	59.876	3.156	14.341	691.927	50.285	1.401.541
Στοιχεία παθητικού	2.873	2.927	2.629	116.214	70	12.832	676	3.073	148.279	-	289.573
Μη επιμερισμένο παθητικό	-	-	-	-	-	-	-	-	-	433.395	433.395
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.873	2.927	2.629	116.214	70	12.832	676	3.073	148.279	433.395	722.968
Προσθήκες ενσώματων & ασώματων ακινητοποιήσεων	45	46	42	1.848	1	204	11	49	2.358	-	4.604
Αποσβέσεις	961	979	879	38.871	23	4.292	226	1.028	49.596	-	96.855

10.2. Επιχειρηματικοί τομείς της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009 και 2008 αντίστοιχα

1.1-31.12.2009	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑ	ΠΡΟΠΟΠΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	ΕΧΤΡΑ 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)											
Έσοδα	45.169	57.647	43.119	2.004.930	1.099	294.027	11.474	44.898	2.719.836	-	5.222.199
Μικτά κέρδη	15.979	23.818	14.208	372.452	144	111.604	3.052	13.262	543.604	-	1.098.123
Λειτουργικά κέρδη	14.415	19.979	12.678	300.144	111	94.451	2.669	11.876	461.882	-	918.205
Έσοδα τόκων	200	254	190	8.847	5	1.297	51	198	12.002	-	23.044
Έξοδα τόκων	(27)	(34)	(25)	(1.187)	(1)	(174)	(7)	(27)	(1.610)	-	(3.092)
Μη επιμερισμένα στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	727	727
Κέρδη προ φόρων	14.588	20.199	12.843	307.804	115	95.574	2.713	12.047	472.274	727	938.884
Κέρδη μετά φόρων	9.120	12.629	8.030	192.439	72	59.753	1.696	7.532	295.267	455	586.993
Άλλα στοιχεία:											
Ενσώματες & ασώματες ακινητοποιήσεις	2.690	3.433	2.567	119.388	65	17.508	683	2.674	161.958	-	310.966
Κυκλοφορούν ενεργητικό	7.200	9.189	6.874	319.600	175	46.870	1.829	7.157	433.562	-	832.456
Στοιχεία ενεργητικού	9.890	12.622	9.441	438.988	240	64.378	2.512	9.831	595.520	-	1.143.422
Μη επιμερισμένο ενεργητικό	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89.764	89.764
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	9.890	12.622	9.441	438.988	240	64.378	2.512	9.831	595.520	89.764	1.233.186
Στοιχεία παθητικού	1.816	2.318	1.734	80.624	44	11.824	461	1.806	109.373	-	210.000
Μη επιμερισμένο παθητικό	-	-	-	-	-	-	-	-	-	463.005	463.005
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.816	2.318	1.734	80.624	44	11.824	461	1.806	109.373	463.005	673.005
Προσθήκες ενσώματων & ασώματων ακινητοποιήσεων	18	23	18	823	1	121	5	18	1.117	-	2.144
Αποσβέσεις	368	470	351	16.332	9	2.395	93	366	22.156	-	42.540

1.1-31.12.2008	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑ	ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)											
Έσοδα	54.167	50.940	44.527	2.185.079	1.290	224.422	12.087	52.332	2.703.256	-	5.328.100
Μικτά κέρδη	18.851	22.632	13.784	474.141	239	77.207	3.711	14.255	500.743	-	1.125.563
Λειτουργικά κέρδη	17.262	21.094	12.537	399.808	201	61.504	3.375	12.801	425.658	-	954.240
Έσοδα τόκων	348	327	286	14.034	8	1.442	78	336	17.362	-	34.221
Έξοδα τόκων	(57)	(53)	(47)	(2.296)	(2)	(236)	(13)	(55)	(2.841)	-	(5.600)
Μη επιμερισμένα στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.712	2.712
Κέρδη προ φόρων	17.553	21.368	12.776	411.546	207	62.710	3.440	13.082	440.179	2.712	985.573
Κέρδη μετά φόρων	12.854	15.648	9.356	301.374	152	45.922	2.519	9.580	322.342	1.986	721.733
Άλλα στοιχεία:											
Ενσώματες & ασώματες ακίνητοποιήσεις	3.574	3.362	2.938	144.182	85	14.809	797	3.453	178.374	-	351.574
Κυκλοφορούν ενεργητικό	9.120	8.576	7.497	367.887	217	37.784	2.035	8.811	455.129	-	897.056
Στοιχεία ενεργητικού	12.694	11.938	10.435	512.069	302	52.593	2.832	12.264	633.503	-	1.248.630
Μη επιμερισμένο ενεργητικό	-	-	-	-	-	-	-	-	-	91.919	91.919
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	12.694	11.938	10.435	512.069	302	52.593	2.832	12.264	633.503	91.919	1.340.549
Στοιχεία παθητικού	2.856	2.686	2.348	115.209	68	11.833	637	2.759	142.531	-	280.927
Μη επιμερισμένο παθητικό	-	-	-	-	-	-	-	-	-	432.484	432.484
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.856	2.686	2.348	115.209	68	11.833	637	2.759	142.531	432.484	713.411
Προσθήκες ενσώματων & ασώματων ακίνητοποιήσεων	44	41	36	1.776	1	182	10	42	2.197	-	4.329
Αποσβέσεις	982	923	807	39.590	23	4.066	219	948	48.979	-	96.537

Δεν υπάρχουν συναλλαγές πώλησης μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων. Το ενεργητικό κάθε τομέα αποτελείται από γήπεδα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, ασώματες ακινητοποιήσεις, αποθέματα, απαιτήσεις, χρηματικά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα. Το ενεργητικό που δεν έχει επιμεριστεί αφορά κυρίως σε αναβαλλόμενους φόρους, μακροπρόθεσμες επενδύσεις και την υπεραξία.

Οι υποχρεώσεις κάθε τομέα αποτελούνται από λειτουργικές υποχρεώσεις και εξαιρούν κονδύλια όπως φορολογία, υποχρεώσεις συνταξιοδότησης και προβλέψεις. Ένα τμήμα του κόστους των πωλήσεων και διαθέσεως, το κόστος διοικήσεως, τα λοιπά έσοδα και έξοδα καθώς και τα έσοδα – έξοδα από τόκους, επιμερίστηκαν στους επιχειρηματικούς τομείς ανάλογα με τα έσοδα (κύκλο εργασιών) αυτών των επιχειρηματικών τομέων.

10.3. Γεωγραφικοί τομείς

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Η Ελλάδα είναι η χώρα-έδρα της μητρικής εταιρείας και της θυγατρικής της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου 2009	Ελλάδα	Κύπρος	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Έσοδα	5.222.199	218.733	5.440.932
Μικτά κέρδη	1.099.042	30.634	1.129.676
Σύνολο ενεργητικού	1.260.045	42.736	1.302.781

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου 2008	Ελλάδα	Κύπρος	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Έσοδα	5.330.540	189.051	5.519.591
Μικτά κέρδη	1.126.497	29.364	1.155.861
Σύνολο ενεργητικού	1.368.677	32.864	1.401.541

Τα έσοδα βασίζονται στη χώρα στην οποία εδρεύει η εταιρεία.

11. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

11.1. Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Ταμείο	875	508	194
Τραπεζικοί λογ/μοί (καταθ. όψεως, ταμειευτηρίου κλπ)	155.600	150.506	111.536
Άλλες καταθέσεις (REPOS, προθεσμίας)	543.112	555.374	381.130
Σύνολο διαθέσιμων και ταμειακών ισοδυνάμων	699.587	706.388	492.860

ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Ταμείο	838	508	143
Τραπεζικοί λογ/μοί (καταθ. όψεως, ταμειυτηρίου κλπ)	145.177	67.521	77.682
Άλλες καταθέσεις (REPOS, προθεσμίας)	452.927	535.480	327.000
Σύνολο διαθέσιμων και ταμειακών ισοδύναμων	598.942	603.509	404.825

Το μέσο επιτόκιο για βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 3,65% το 2009, 5,82% το 2008 και 4,08% το 2007. Η μέση διάρκεια των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων ήταν 33 ημερολογιακές ημέρες για το έτος 2009, 20 ημερολογιακές ημέρες για το έτος 2008 και 17 ημερολογιακές ημέρες για το έτος 2007.

11.2. Αποθέματα

Η ανάλυση των αποθεμάτων έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ (Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Πρώτες ύλες	19	18	31
Αναλώσιμα υλικά	1.147	1.292	672
Σύνολο αποθεμάτων	1.166	1.310	703

ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Πρώτες ύλες	19	18	31
Αναλώσιμα υλικά	1.061	1.292	672
Σύνολο αποθεμάτων	1.080	1.310	703

Τα αποθέματα αποτελούνται κυρίως από δελτία των αριθμολαχείων και των παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων, κουπόνια για το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, χαρτί και υλικό εκτύπωσης κλπ.

Σύμφωνα με την από 22.6.2009 σύμβαση μεταξύ της μητρικής και της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε., η θυγατρική ανέλαβε την παροχή υπηρεσιών παραγωγής, προμήθειας, αποθήκευσης και διανομής αναλωσίμων και εντύπων καθώς επίσης και προωθητικού υλικού προς όλα τα πρακτορεία. Ο Όμιλος δεν έχει ενεχυριασμένα αποθέματα.

11.3. Απαιτήσεις

Η ανάλυση των απαιτήσεων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Απαιτήσεις από πρακτορεία (έσοδα από παιχνίδια)	26.738	56.955	24.026
Απαιτήσεις από πρακτορεία (οφειλές-ρυθμίσεις)	9.292	9.849	6.784
Μείον προεξόφληση απαίτησης οφειλών-ρυθμίσεων πρακτόρων	(179)	(189)	(227)
Επισφαλείς απαιτήσεις	25.445	21.440	21.175
Προκαταβολές σε προμηθευτές	1.026	1.587	1.229
Άλλες απαιτήσεις	690	1.586	1.293
Μερικό σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	63.012	91.228	54.280
Μείον προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις-ρυθμίσεις	(27.503)	(24.879)	(21.879)
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	35.509	66.349	32.401
Απαιτήσεις από οφειλές-ρυθμίσεις πρακτόρων πέραν του ενός έτους	3.663	3.299	4.811
Μείον προεξόφληση απαίτησης οφειλών-ρυθμίσεων	(295)	(311)	(373)
Σύνολο μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	3.368	2.988	4.438
Σύνολο απαιτήσεων	38.877	69.337	36.839

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Απαιτήσεις από πρακτορεία (έσοδα από παιχνίδια)	23.509	54.722	21.751
Απαιτήσεις από πρακτορεία (οφειλές-ρυθμίσεις)	9.292	9.849	6.784
Μείον προεξόφληση απαίτησης οφειλών-ρυθμίσεων πρακτόρων	(179)	(189)	(227)
Επισφαλείς απαιτήσεις	25.445	21.440	21.175
Προκαταβολές σε προμηθευτές	1.726	1.587	1.229
Άλλες απαιτήσεις	6.565	6.471	4.942
Μερικό σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	66.358	93.880	55.654
Μείον προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις-ρυθμίσεις	(27.379)	(24.879)	(21.879)
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	38.979	69.001	33.775
Απαιτήσεις από οφειλές-ρυθμίσεις πρακτόρων πέραν του ενός έτους	3.663	3.299	4.811
Μείον προεξόφληση απαίτησης οφειλών-ρυθμίσεων	(295)	(311)	(373)
Σύνολο μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	3.368	2.988	4.438
Σύνολο απαιτήσεων	42.347	71.989	38.213

Το κονδύλι απαιτήσεις από πρακτορεία αφορά στα πραγματοποιηθέντα έσοδα από παιχνίδια στο τέλος Δεκεμβρίου 2009, τα οποία καταβάλλονται στις αρχές του Ιανουαρίου 2010.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι ο βασικός πιστωτικός κίνδυνος της εταιρείας προέρχεται από επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2009 οι απαιτήσεις αυτές ανήλθαν στο ποσό των € 25.445 χιλ. (€ 21.440 χιλ. το 2008 και € 21.175 χιλ. το 2007) και οι οφειλές πρακτόρων από έντοκες ρυθμίσεις στο ποσό των € 12.955 χιλ. (€ 13.148 χιλ. το 2008 και € 11.595 χιλ. το 2007). Για την

κάλυψη αυτού του κινδύνου η εταιρεία σχημάτισε πρόβλεψη ύψους € 27.379 χιλ. (€ 24.879 χιλ. το 2008 και € 21.879 χιλ. το 2007). Διαθέσιμο για την κάλυψη επισφαλών απαιτήσεων από πράκτορες είναι επίσης το συλλογικό κεφάλαιο εγγυήσεων και τόκων εγγυήσεων πρακτόρων που εξασφαλίζει υποχρεώσεις των πρακτόρων προς τη μητρική εταιρεία ύψους € 5.758 χιλ. το 2009 (€ 5.590 χιλ. το 2008 και € 5.343 χιλ. το 2007) (βλ. σημ. 11.19). Η Διοίκηση θεωρεί αυτές τις προβλέψεις επαρκείς.

Στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2009, η ενηλικίωση των υπολοίπων των λογαριασμών των πρακτόρων σε ρύθμιση έχει ως ακολούθως:

	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (ΟΜΙΛΟΥ)	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΜΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΠΡΟΒΛΕΨΗ	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΕΣ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΟΥΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			
			< 3 ΜΗΝΕΣ	3 - 6 ΜΗΝΕΣ	6 - 12 ΜΗΝΕΣ	> 12 ΜΗΝΕΣ
(Ποσά σε χιλ. ευρώ)						
2009	38.877	26.335	8.013	227	934	3.368
2008	69.337	56.729	3.784	1.815	4.021	2.988
2007	36.839	24.931	2.872	2.111	2.487	4.438

ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ)	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΜΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΠΡΟΒΛΕΨΗ	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΕΣ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΟΥΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ				
		< 3 ΜΗΝΕΣ	3 - 6 ΜΗΝΕΣ	6 - 12 ΜΗΝΕΣ	> 12 ΜΗΝΕΣ	
(Ποσά σε χιλ. ευρώ)						
2009	42.347	29.805	8.013	227	934	3.368
2008	71.989	59.381	3.784	1.815	4.021	2.988
2007	38.213	26.305	2.872	2.111	2.487	4.438

Στο έτος 2009 τμήμα των έντοκων ρυθμίσεων, μη καλυπτόμενο από την πρόβλεψη, αποτιμήθηκε σε παρούσα αξία με προεξοφλητικό επιτόκιο 5,77%, βάσει του οποίου δημιουργήθηκε χρηματοοικονομικό κόστος € 474 χιλ., μειώνοντας κατά το ποσό αυτό την αρχική αξία της απαίτησης.

Στο έτος 2008 τμήμα των έντοκων ρυθμίσεων, μη καλυπτόμενο από την πρόβλεψη, αποτιμήθηκε σε παρούσα αξία με προεξοφλητικό επιτόκιο 6,01%, βάσει του οποίου δημιουργήθηκε χρηματοοικονομικό κόστος € 500 χιλ., μειώνοντας κατά το ποσό αυτό την αρχική αξία της απαίτησης.

Στο έτος 2007 τμήμα των έντοκων ρυθμίσεων, μη καλυπτόμενο από την πρόβλεψη, αποτιμήθηκε σε παρούσα αξία με προεξοφλητικό επιτόκιο 4,54%, βάσει του οποίου δημιουργήθηκε

χρηματοοικονομικό κόστος € 600 χιλ., μειώνοντας κατά το ποσό αυτό την αρχική αξία της απαίτησης.

Η αναμενόμενη είσπραξη του συνόλου των απαιτήσεων παρατίθεται παρακάτω:

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Αναμενόμενος χρόνος είσπραξης:			
Λιγότερο από 3 μήνες	35.041	65.969	31.822
Μεταξύ 3 και 6 μηνών	138	103	154
Μεταξύ 6 μηνών και 1 έτους	330	277	425
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	35.509	66.349	32.401
Μεγαλύτερη του 1 έτους	3.368	2.988	4.438
Γενικό σύνολο	38.877	69.337	36.839

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Αναμενόμενος χρόνος είσπραξης:			
Λιγότερο από 3 μήνες	38.511	68.621	33.196
Μεταξύ 3 και 6 μηνών	138	103	154
Μεταξύ 6 μηνών και 1 έτους	330	277	425
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων	38.979	69.001	33.775
Μεγαλύτερη του 1 έτους	3.368	2.988	4.438
Σύνολο	42.347	71.989	38.213

11.4. Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού

Η ανάλυση των λογαριασμών έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Υποχρεώσεις αναδόχου του <i>Στοιχήματος</i>	-	-	1.436
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	88	93	103
Προκαταβολές αποζημίωσης συνταξιοδότησης	317	496	477
Λοιπές απαιτήσεις - έσοδα εισπρακτέα	4.078	8.023	4.262
Προπληρωθέντα έξοδα	11.355	14.883	15.880
Φόρος επόμενης χρήσης	178.260	201.403	132.978
Σύνολο λοιπών στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού	194.098	224.898	155.136

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Υποχρεώσεις αναδόχου του <i>Στοιχήματος</i>	-	-	1.436
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	88	93	103
Προκαταβολές αποζημίωσης συνταξιοδότησης	317	496	477
Λοιπές απαιτήσεις - έσοδα εισπρακτέα	4.012	7.372	4.258
Προπληρωθέντα έξοδα	11.079	14.605	15.567
Φόρος επόμενης χρήσης	177.959	200.670	132.407
Σύνολο λοιπών στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού	193.455	223.236	154.248

Τα στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό εξασφαλίζονται με υποθήκες της ιδιοκτησίας που αγοράζεται.

Τα προπληρωθέντα έξοδα αφορούν σε προπληρωμές που έγιναν σε Ποδοσφαιρικές Ανώνυμες Εταιρείες (Π.Α.Ε.), ΣΟΥΠΕΡΛΙΓΚ, κλπ για την παροχή υπηρεσιών διαφήμισης και χορηγίας σύμφωνα με τους όρους των σχετικών συμβάσεων και ιδιωτικών συμφωνητικών που υπογράφηκαν.

Τα έσοδα εισπρακτέα αφορούν σε έσοδα από τόκους καταθέσεων.

Ο φόρος επόμενης χρήσης αφορά προκαταβολή φόρου εισοδήματος της μητρικής εταιρείας για τα κέρδη της επόμενης χρήσης. Σύμφωνα με τον ελληνικό φορολογικό νόμο, οι εταιρείες υποχρεούνται να υπολογίζουν ένα επιπρόσθετο ποσό του 80% επί του φόρου του τρέχοντος έτους. Την ημερομηνία του Ισολογισμού αναγνωρίζεται μια ισόποση υποχρέωση. Το ποσό αυτών των πληρωμών συμψηφίζεται στο φόρο του επόμενου έτους.

11.5. Ασώματες ακινητοποιήσεις

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αφορούν Λογισμικό, Τεχνογνωσία και Δικαιώματα, τα οποία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Λογισμικό	Δικαιώματα	Τεχνογνωσία	Λογισμικό & Δικαιώματα χρηματ/κής μίσθωσης	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	12.531	209.830	-	-	-	222.361
Προσθήκες	704	-	77.350	38.314	39.297	155.665
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(4.857)	(16.141)	(20.258)	(391)	-	(41.647)
31^η Δεκεμβρίου 2007						
Κόστος κτήσης	24.798	322.817	77.350	38.314	39.297	502.576
Σωρευμένες αποσβέσεις	(16.420)	(129.128)	(20.258)	(391)	-	(166.197)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	8.378	193.689	57.092	37.923	39.297	336.379
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2008						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	8.378	193.689	57.092	37.923	39.297	336.379
Προσθήκες	2.286	-	-	-	-	2.286
Μειώσεις	(149)	-	-	-	-	(149)
Μεταφορές	142	-	-	39.297	(39.297)	142
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(4.975)	(16.140)	(57.092)	(7.314)	-	(85.521)
Μειώσεις αποσβέσεων	149	-	-	-	-	149
31^η Δεκεμβρίου 2008						
Κόστος κτήσης	27.077	322.817	77.350	77.611	-	504.855
Σωρευμένες αποσβέσεις	(21.246)	(145.268)	(77.350)	(7.705)	-	(251.569)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	5.831	177.549	0	69.906	0	253.286
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	5.831	177.549	0	69.906	0	253.286
Προσθήκες	654	-	-	-	-	654
Μειώσεις παγίων	(1)	-	-	-	-	(1)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(4.304)	(16.141)	0	(8.624)	-	(29.069)
31^η Δεκεμβρίου 2009						
Κόστος κτήσης	27.730	322.817	77.350	77.611	-	505.508
Σωρευμένες αποσβέσεις	(25.550)	(161.409)	(77.350)	(16.329)	-	(280.638)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	2.180	161.408	0	61.282	0	224.870

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λογισμικό	Δικαιώματα	Τεχνογνωσία	Λογισμικό & Δικαιώματα χρηματ/κής μίσθωσης	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	12.479	209.830	-	-	-	222.309
Προσθήκες	666	-	77.350	38.314	39.297	155.627
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(4.814)	(16.141)	(20.258)	(391)	-	(41.604)
31^η Δεκεμβρίου 2007						
Κόστος κτήσης	24.559	322.817	77.350	38.314	39.297	502.337
Σωρευμένες αποσβέσεις	(16.228)	(129.128)	(20.258)	(391)	-	(166.005)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	8.331	193.689	57.092	37.923	39.297	336.332
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2008						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	8.331	193.689	57.092	37.923	39.297	336.332
Προσθήκες	2.244	-	-	-	-	2.244
Μειώσεις παγίων	(149)	-	-	-	-	(149)
Μεταφορές	143	-	-	39.297	(39.297)	143
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(4.920)	(16.140)	(57.092)	(7.314)	-	(85.466)
Μειώσεις αποσβέσεων	149	-	-	-	-	149
31^η Δεκεμβρίου 2008						
Κόστος κτήσης	26.797	322.817	77.350	77.611	-	504.575
Σωρευμένες αποσβέσεις	(20.999)	(145.268)	(77.350)	(7.705)	-	(251.322)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	5.798	177.549	0	69.906	0	253.253
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	5.798	177.549	0	69.906	0	253.253
Προσθήκες	582	-	-	-	-	582
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(4.213)	(16.141)	0	(8.624)	-	(28.978)
31^η Δεκεμβρίου 2009						
Κόστος κτήσης	27.379	322.817	77.350	77.611	-	505.157
Σωρευμένες αποσβέσεις	(25.212)	(161.409)	(77.350)	(16.329)	-	(280.300)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	2.167	161.408	0	61.282	0	224.857

Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των ασώματων ακινητοποιήσεων. Η απόσβεση του 20ετούς δικαιώματος, του λογισμικού και των δικαιωμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης καθώς και η απόσβεση της τεχνογνωσίας περιλαμβάνονται στο κόστος πωλήσεων, ενώ η απόσβεση λογισμικού επιμερίζεται μεταξύ του κόστους πωλήσεων, των διοικητικών εξόδων και εξόδων διάθεσης. Η υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του 20ετούς δικαιώματος είναι περίπου δέκα (10) έτη.

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 οι αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνονται στα συνολικά έσοδα όπως φαίνεται παρακάτω:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Κόστος πωληθέντων	27.071	83.650	40.772
Έξοδα διοίκησης	1.677	1.565	730
Έξοδα διάθεσης	<u>321</u>	<u>306</u>	<u>145</u>
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	29.069	85.521	41.647

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Κόστος πωληθέντων	27.052	83.631	40.737
Έξοδα διοίκησης	1.605	1.529	722
Έξοδα διάθεσης	<u>321</u>	<u>306</u>	<u>145</u>
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	28.978	85.466	41.604

11.6. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

Οι εγκαταστάσεις και τα μηχανήματα καθώς και τα μηχανήματα από χρηματοδοτική μίσθωση περιλαμβάνουν κυρίως εξοπλισμό για πράκτορες παιχνιδιών. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των γηπέδων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα και κτίρια	Εγκατ/σεις & μηχανήματα	Οχήματα & εξοπλισμός	Μηχανήματα χρημ/κής μίσθωσης	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	17.668	13.189	3.215	-	-	34.072
Προσθήκες	720	134	1.288	16.076	61.829	80.047
Μεταφορές παγίων	-	282	-	-	-	282
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.208)	(2.546)	(1.784)	(744)	-	(6.282)
31^η Δεκεμβρίου 2007						
Κόστος κτήσης	22.155	44.171	18.678	16.076	61.829	162.909
Σωρευμένες αποσβέσεις	(4.975)	(33.112)	(15.959)	(744)	-	(54.790)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	17.180	11.059	2.719	15.332	61.829	108.119
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2008						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	17.180	11.059	2.719	15.332	61.829	108.119
Προσθήκες	174	1.672	472	-	-	2.318
Μεταφορές παγίων	(1.776)	-	1.217	61.829	(61.829)	(559)
Μειώσεις παγίων	(56)	(4.155)	(137)	-	-	(4.348)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.158)	(2.598)	(1.419)	(6.092)	-	(11.267)
Μεταφορές αποσβέσεων	347	-	(1.091)	-	-	(744)
Μειώσεις αποσβέσεων	90	3.930	124	-	-	4.144
31^η Δεκεμβρίου 2008						
Κόστος κτήσης	20.497	41.688	20.230	77.905	-	160.320
Σωρευμένες αποσβέσεις	(5.696)	(31.780)	(18.345)	(6.836)	-	(62.657)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	14.801	9.908	1.885	71.069	0	97.663
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	14.801	9.908	1.885	71.069	0	97.663
Προσθήκες	252	937	943	-	-	2.132
Μειώσεις παγίων	(125)	-	(384)	-	-	(509)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.163)	(2.741)	(1.279)	(8.656)	-	(13.839)
Μειώσεις αποσβέσεων	24	-	166	-	-	190
31^η Δεκεμβρίου 2009						
Κόστος κτήσης	20.624	42.625	20.789	77.905	-	161.943
Σωρευμένες αποσβέσεις	(6.835)	(34.521)	(19.458)	(15.492)	-	(76.306)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	13.789	8.104	1.331	62.413	0	85.637

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Γήπεδα και κτίρια	Εγκατ/σεις & μηχανήματα	Οχήματα & εξοπλισμός	Μηχανήματα χρημ/κής μίσθωσης	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	17.372	12.806	2.926	-	-	33.104
Προσθήκες	680	134	1.153	16.076	61.829	79.872
Μεταφορές παγίων	-	288	-	-	-	288
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.190)	(2.428)	(1.580)	(744)	-	(5.942)
31^η Δεκεμβρίου 2007						
Κόστος κτήσης	21.791	42.767	17.500	16.076	61.829	159.963
Σωρευμένες αποσβέσεις	(4.929)	(31.967)	(15.001)	(744)	-	(52.641)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	16.862	10.800	2.499	15.332	61.829	107.322
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2008						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	16.862	10.800	2.499	15.332	61.829	107.322
Προσθήκες	105	1.627	353	-	-	2.085
Μεταφορές παγίων	(3.779)	-	71	61.829	(61.829)	(3.708)
Μειώσεις παγίων	(53)	(4.149)	(13)	-	-	(4.215)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.060)	(2.475)	(1.300)	(6.092)	-	(10.927)
Μεταφορές αποσβέσεων	737	-	-	-	-	737
Μειώσεις αποσβέσεων	89	3.982	58	-	-	4.129
31^η Δεκεμβρίου 2008						
Κόστος κτήσης	18.064	40.245	17.911	77.905	-	154.125
Σωρευμένες αποσβέσεις	(5.163)	(30.460)	(16.243)	(6.836)	-	(58.702)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	12.901	9.785	1.668	71.069	0	95.423
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	12.901	9.785	1.668	71.069	0	95.423
Προσθήκες	252	814	496	-	-	1.562
Μειώσεις παγίων	-	-	(293)	-	-	(293)
Επιβάρυνση αποσβέσεων	(1.071)	(2.637)	(1.054)	(8.656)	-	(13.418)
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	81	-	-	81
31^η Δεκεμβρίου 2009						
Κόστος κτήσης	18.316	41.059	18.114	77.905	-	155.394
Σωρευμένες αποσβέσεις	(6.234)	(33.097)	(17.216)	(15.492)	-	(72.039)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	12.082	7.962	898	62.413	0	83.355

11.7. Επενδύσεις σε ακίνητα

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 40 οι επενδύσεις σε ακίνητα έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		
Υπόλοιπο 31.12.2007	-	-
<i>Μεταφορά από ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα</i>		
Κόστος κτήσης	1.776	3.779
Σωρευμένες αποσβέσεις έως 31.12.2007	(347)	(737)
Αποσβέσεις περιόδου 1.1 – 31.12.2008	(67)	(144)
Ζημιές απομείωσης	-	-
Υπόλοιπο 31.12.2008	1.362	2.898
Αποσβέσεις περιόδου 1.1 – 31.12.2009	(67)	(144)
Ζημιές απομείωσης	-	-
Υπόλοιπο 31.12.2009	1.295	2.754

Το εν λόγω ακίνητο βρίσκεται επί της οδού Πανεπιστημίου 25 (5^{ος} και 6^{ος} όροφος). Το έσοδο που λαμβάνει η εταιρεία από την εκμίσθωση του ακινήτου αυτού, ανέρχεται σε € 277 χιλ. για τη χρήση 2009.

Η ωφέλιμη ζωή του κτιρίου εκτιμάται περίπου σε 20 έτη και χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος απόσβεσης.

11.8. Υπεραξία

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις η ανάλυση της υπεραξίας προέρχεται από την εξαγορά της ΟΠΑΠ GLORY LTD, όπως φαίνεται παρακάτω:

ΟΜΙΛΟΣ	ΟΠΑΠ GLORY LTD
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	
Υπεραξία στην τιμή αγοράς (90%)	14.231
Σωρευμένες αποσβέσεις	(1.779)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 1.1.2005	12.452
Απομείωση 31.12.2005 & 31.12.2006	-
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2005 & 31.12.2006	12.452
Απομείωση 31.12.2007	(4.780)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2007	7.672
Εξαγορά του υπόλοιπου 10%	763
Απομείωση 31.12.2008	-
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2008	8.435
Απομείωση 31.12.2009	-
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2009	8.435

Η υπεραξία υπόκειται σε περιοδικό έλεγχο απομείωσης.

Στη χρήση 2007: η Διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. ανέθεσε σε ανεξάρτητο εκτιμητή την αποτίμηση της θυγατρικής της στην Κύπρο ΟΠΑΠ GLORY LTD, σύμφωνα με την οποία προέκυψε ζημιά απομείωσης της υπεραξίας ποσού € 4.780 χιλ.

Στη χρήση 2008:

Α) Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέκτησε έναντι τιμήματος € 900 χιλ. το υπόλοιπο ποσοστό 10% των μετοχών της θυγατρικής ΟΠΑΠ GLORY LTD που κατείχε η μη εισηγμένη εταιρεία «Glory Worldwide Holdings Ltd», κατέχοντας πλέον το 100% της εν λόγω θυγατρικής.

Β) Η Διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. ανέθεσε σε ανεξάρτητο εκτιμητή την αποτίμηση της θυγατρικής της στην Κύπρο ΟΠΑΠ GLORY LTD, σύμφωνα με την οποία δεν προέκυψε περαιτέρω απομείωση της υπεραξίας.

Για τη χρήση 2009 :

Δεν προέκυψε απομείωση της υπεραξίας της θυγατρικής ΟΠΑΠ GLORY LTD σύμφωνα με την έκθεση αποτίμησης του ανεξάρτητου εκτιμητή.

11.9. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Οι θυγατρικές της εταιρείας που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας είναι οι εξής:

Ενοποιημένη θυγατρική	Μερίδιο	Αξία κτήσεως (Ποσά σε χιλ. €)	Χώρα εγκατάστασης	Κύρια δραστηριότητα	Μέθοδος ενοποίησης
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	100%	1.704	Κύπρος	Αριθμολαχεία	Ολική ενοποίηση
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	100%	5.173	Κύπρος	Εταιρεία Συμμετοχών	Ολική ενοποίηση
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	100%	20.000	Ελλάδα	Αθλητικά γεγονότα – Προβολή	Ολική ενοποίηση
ΟΠΑΠ GLORY LTD	100%	16.900	Κύπρος	Εταιρεία Στοιχημάτων	Ολική ενοποίηση
ΣΥΝΟΛΟ		43.777			
ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΙΣ		(7.250)			
ΑΞΙΑ 31.12.2009		36.527			

Η ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών οι οποίες ενοποιήθηκαν, δεν διαφέρει από την ημερομηνία αναφοράς της μητρικής εταιρείας.

Στις οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε. οι επενδύσεις της εταιρείας σε θυγατρικές εμφανίζονται με την αξία κτήσης μειωμένη με τις διενεργηθείσες απομειώσεις.

Η αξία της εταιρείας Ο.Π.Α.Π. GLORY LTD έχει απομειωθεί κατά το ποσό των € 1.300 χιλ. στη χρήση 2005 και κατά το ποσό των € 5.950 χιλ. στη χρήση 2007.

Στις 10 Ιουλίου 2008 η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέκτησε έναντι τιμήματος € 900 χιλ. το υπόλοιπο ποσοστό 10% των μετοχών της θυγατρικής ΟΠΑΠ GLORY LTD που κατείχε η μη εισηγμένη εταιρεία «Glory Worldwide Holdings Ltd», κατέχοντας πλέον το 100% της εν λόγω θυγατρικής.

Για τις χρήσεις 2008 και 2009 δεν προέκυψε απομείωση της αξίας της θυγατρικής ΟΠΑΠ GLORY LTD σύμφωνα με τις εκθέσεις αποτίμησης του ανεξάρτητου εκτιμητή.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στη δυνατότητα της ανωτέρω θυγατρικής για μεταφορά κεφαλαίων στη μητρική εταιρεία με τη μορφή ταμειακών μερισμάτων, επιστροφής δανείων ή προκαταβολών. Η ανάλυση των επενδύσεων σε θυγατρικές έχει ως εξής:

Αξία (Ποσά σε χιλ. ευρώ)	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006
Υπόλοιπο έναρξης	36.527	35.627	41.577	41.577
Εξαγορές	-	900	-	-
Ζημίες απομείωσης	-	-	(5.950)	-
Αξία λήξης	36.527	36.527	35.627	41.577

11.10. Επενδύσεις σε συγγενείς

Η ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων της συγγενούς εταιρείας η οποία ενοποιήθηκε με την μέθοδο της καθαρής θέσης, δεν διαφέρει από την ημερομηνία αναφοράς της μητρικής εταιρείας.

Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος ενώ για σκοπούς ενοποίησης χρησιμοποιείται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Η υπεραξία περιλαμβάνεται στη λογιστική αξία (κόστος) της επένδυσης και ελέγχεται για απομείωση σαν μέρος της επένδυσης.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στη δυνατότητα της συγγενούς GLORY TECHNOLOGY LTD για μεταφορά κεφαλαίων στη μητρική εταιρεία με τη μορφή ταμειακών μερισμάτων, επιστροφής δανείων ή προκαταβολών. Η ανάλυση των επενδύσεων σε συγγενείς έχει ως εξής:

1. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις:

Το ποσό € 12.938 χιλ. απεικονίζει:

Α) την συμμετοχή της ΟΠΑΠ Α.Ε. στην καθαρή περιουσία της επιχείρησης GLORY TECHNOLOGY LTD στην οποία συμμετέχει με ποσοστό 20%. Στην τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκε μερίδιο στα κέρδη της συγγενούς GLORY TECHNOLOGY LTD ποσού € 100 χιλ. Η αξία προκύπτει ως εξής:

Αξία (Ποσά σε χιλ. ευρώ)	
Κόστος κτήσης συμμετοχής	10.000
Απόσβεση και απομείωση υπεραξίας	(8.806)
Αξία λήξης 31.12.2006	1.194
Μερίδιο στα κέρδη / (ζημιές)	414
Αξία λήξης 31.12.2007	1.608
Μερίδιο στα κέρδη / (ζημιές)	(138)
Αξία λήξης 31.12.2008	1.470
Μερίδιο στα κέρδη / (ζημιές)	100
Αξία λήξης 31.12.2009	1.570

Β) την συμμετοχή των θυγατρικών (ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD) της ΟΠΑΠ Α.Ε. στην καθαρή περιουσία της επιχείρησης NEUROSOFT Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ, στην οποία συμμετέχουν με ποσοστό 30%. Στην τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκε μερίδιο στις ζημιές της συγγενούς NEUROSOFT Α.Ε. ποσού € 80 χιλ. Η αξία προκύπτει ως εξής:

Αξία (Ποσά σε χιλ. ευρώ)	
Κόστος κτήσης	11.520
Μείον απομείωση	-
Μείον μέρισμα 2008	(72)
Μείον μερίδιο στις ζημιές	(80)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2009	11.368

2. Στις οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε.:

Το ποσό € 1.200 χιλ. απεικονίζει την επένδυση της ΟΠΑΠ Α.Ε. στη συγγενή της GLORY TECHNOLOGY LTD, στην οποία συμμετέχει με ποσοστό 20%.

Αξία (Ποσά σε χιλ. ευρώ)	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Υπόλοιπο έναρξης	1.200	1.200	1.200
Εξαγορές	-	-	-
Ζημιές απομείωσης	-	-	-
Αξία λήξης	1.200	1.200	1.200

11.11. Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Εγγυητικές καταβολές	1.186	1.178	1.148
Προκαταβολές παροχών αποχώρησης	10.387	10.974	10.844
Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	1.214	1.235	1.512
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	1.771	1.926	2.188
Σύνολο μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	14.558	15.313	15.692

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Εγγυητικές καταβολές	1.177	1.169	1.132
Προκαταβολές παροχών αποχώρησης	10.387	10.974	10.844
Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	1.214	1.235	1.512
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	1.771	1.926	2.188
Σύνολο μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	14.549	15.304	15.676

Το βραχυπρόθεσμο ποσό των κονδυλίων των «Λοιπών μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού» περιλαμβάνεται στα λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία και στα έξοδα επομένων χρήσεων.

11.12. Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού

Φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επόμενων χρήσεων συμψηφίζονται όταν υπάρχει το νόμιμο δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και αυτές οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις αφορούν τις ίδιες φορολογικές αρχές. Ο υπολογισμός των φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων είναι σύμφωνος με το Ν. 3697/25.9.2008, άρθρο 19, παρ. 1, βάσει του οποίου διενεργείται σταδιακή μείωση των φορολογικών συντελεστών κατά μία μονάδα ανά έτος από το 2010 μέχρι το 2014.

Η κίνηση των φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων επόμενων χρήσεων είναι ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Ενσώματες ακίνητοποιήσεις	65	103	(1.093)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	3.098	8.635	(1.221)
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	2.161	1.653	2.299
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	4.813	5.638	5.392
Επίδραση χρηματοδοτικών μισθώσεων σε ενσώματα πάγια	(6.609)	(4.877)	-
Επίδραση χρηματοδοτικών μισθώσεων σε ασώματα πάγια	(197)	470	-
Προβλέψεις	7.129	10.414	6.190
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	-	43	348
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης βάσει φορολογικού ελέγχου	10.860	-	-
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου:	21.320	22.079	11.915

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Ενσώματες ακίνητοποιήσεις	65	103	(1.093)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	3.094	8.620	(1.248)
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	15.003	15.532	16.179
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	4.775	5.638	5.392
Επίδραση χρηματοδοτικών μισθώσεων σε ενσώματα πάγια	(6.609)	(4.877)	-
Επίδραση χρηματοδοτικών μισθώσεων σε ασώματα πάγια	(197)	470	-
Προβλέψεις	7.129	10.414	6.190
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης βάσει φορολογικού ελέγχου	10.860	-	-
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου:	34.120	35.900	25.420

Ο συντελεστής που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των φόρων επόμενων χρήσεων είναι ο συντελεστής που αναμένεται να ισχύσει κατά το συμψηφισμό των διαφορών στις επόμενες χρήσεις. Το κόστος παροχών αποχώρησης στο προσωπικό αφαιρείται για τον καθορισμό του λογιστικού κέρδους. Ωστόσο, για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών, το κόστος αυτό αφαιρείται, όταν καταβάλλονται οι παροχές από την εταιρεία. Η διαφορά αυτή έχει ως αποτέλεσμα την καταχώρηση φορολογικών απαιτήσεων επόμενων χρήσεων, καθώς προκύπτει οικονομικό όφελος για την εταιρεία από την αφαίρεση των παροχών από τα φορολογητέα κέρδη.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι προκύπτουν κυρίως από από ασώματα και ενσώματα πάγια (αποσβέσεις τεχνογνωσίας βάσει του εξαμήνου Ιδιωτικού Συμφωνητικού της 23.11.2006 κλπ) καθώς και χρηματοδοτικές μισθώσεις (κυρίως βάσει του Ιδιωτικού Συμφωνητικού της 31.7.2007).

Επίσης οι αναβαλλόμενοι φόροι από κόστος ενδεχόμενων υποχρεώσεων και μη αναγνωριζόμενων δαπανών προκύπτουν από προβλέψεις που αφορούν σε αγωγές κατά της ΟΠΑΠ Α.Ε. και από προβλέψεις χορηγιών, οικονομικών ενισχύσεων, κερδών νικητών (του παιχνιδιού ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ), αμοιβών και παροχών τρίτων, πληρωτέων στο έτος 2010.

Τέλος κατά τον διενεργηθέντα φορολογικό έλεγχο χρήσης 2008 στο συνολικό ποσό των φορολογικών διαφορών περιλαμβάνονται € 10.860 χιλ. που αφορούν σε προσωρινή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

11.13. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Προμηθευτές (υπηρεσιών, αγαθών & παγίων)	30.366	37.185	36.822
Κέρδη σε νικητές & αδιάθετα κέρδη	107.734	103.873	70.399
Άλλες υποχρεώσεις (αμοιβές – αποδόσεις)	<u>7.241</u>	<u>6.070</u>	<u>18.528</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	145.341	147.128	125.749

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Προμηθευτές (υπηρεσιών, αγαθών & παγίων)	31.777	36.224	44.996
Κέρδη σε νικητές & αδιάθετα κέρδη	104.488	101.713	70.008
Άλλες υποχρεώσεις (αμοιβές – αποδόσεις)	<u>2.889</u>	<u>4.094</u>	<u>15.366</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	139.154	142.031	130.370

11.14. Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Σύμφωνα με το τριετές Ιδιωτικό Συμφωνητικό μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της κοινοπραξίας INTRALOT της 31.7.2007, η υλικοτεχνική υποδομή (μηχανολογικός εξοπλισμός), η άδεια χρήσης του Πηγαίου Κώδικα του λογισμικού των παιχνιδιών του κεντρικού συστήματος και των τερματικών μηχανών πρακτόρων, η άδεια χρήσης του λογισμικού εφαρμογών για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και η άδεια χρήσης του λογισμικού παιχνιδιών των τερματικών μηχανών μέχρι 31.12.2016, αναγνωρίστηκαν από τον Όμιλο στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2007.

Η Διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. ανέθεσε σε ανεξάρτητο αναγνωρισμένο οίκο την αποτίμηση του τριετούς ιδιωτικού συμφωνητικού της 31.7.2007 για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται σ' αυτό. Στις υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις έχει αναγνωριστεί η παρούσα αξία της ελάχιστης καταβολής μισθωμάτων. Το επιτόκιο προεξόφλησης των μισθωμάτων διαμορφώθηκε στο 5,85%.

Επίσης στις οικονομικές καταστάσεις αναγνωρίστηκε η χρηματοδοτική μίσθωση δύο φωτοτυπικών μηχανημάτων που προκύπτει από την πενταετή σύμβαση της ΟΠΑΠ Α.Ε. με την XEROX HELLAS Α.Ε.Ε. (από 1.3.2006 έως 28.2.2011).

Ο λογιστικός χειρισμός που διενεργήθηκε για την απεικόνιση της χρηματοδοτικής μίσθωσης στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 – Μισθώσεις. Επομένως, ο μηχανολογικός εξοπλισμός και οι άδειες χρήσης των λογισμικών που περιλαμβάνονται: α) στο Ιδιωτικό Συμφωνητικό της 31.7.2007 και β) στη σύμβαση με την XEROX HELLAS Α.Ε.Ε. αναγνωρίστηκαν στον πάγιο εξοπλισμό της εταιρείας και του Ομίλου (ασώματα και ενσώματα στις σημ. 11.5 και 11.6).

Η μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ				
Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2009	(Ποσά σε χιλ. €)			
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	32.955	8	-	32.963
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(544)	0	-	(544)
Καθαρή παρούσα αξία	32.411	8	-	32.419

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2008	(Ποσά σε χιλ. €)			
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	56.495	32.963	-	89.458
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(3.021)	(544)	-	(3.565)
Καθαρή παρούσα αξία	53.474	32.419	-	85.893

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2007				
(Ποσά σε χιλ. €)				
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	66.965	87.967	-	154.932
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(5.571)	(3.538)	-	(9.109)
Καθαρή παρούσα αξία	61.394	84.429	-	145.823

ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2009				
(Ποσά σε χιλ. €)				
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	32.955	8	-	32.963
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(544)	0	-	(544)
Καθαρή παρούσα αξία	32.411	8	-	32.419

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2008				
(Ποσά σε χιλ. €)				
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	56.495	32.963	-	89.458
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(3.021)	(544)	-	(3.565)
Καθαρή παρούσα αξία	53.474	32.419	-	85.893

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2007				
(Ποσά σε χιλ. €)				
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	66.965	87.967	-	154.932
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(5.571)	(3.538)	-	(9.109)
Καθαρή παρούσα αξία	61.394	84.429	-	145.823

11.15. Φόροι

Η ανάλυση των φόρων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Υποχρεώσεις φόρου εισοδήματος	263.501	338.246	223.713
Έκτακτη εισφορά Ν. 3808/2009	98.067	-	-
Λοιποί φόροι	35.986	40.719	13.632
Σύνολο φόρων	397.554	378.965	237.345

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Υποχρεώσεις φόρου εισοδήματος	263.118	338.160	222.701
Έκτακτη εισφορά Ν. 3808/2009	98.067	-	-
Λοιποί φόροι	34.392	39.944	11.892
Σύνολο φόρων	395.577	378.104	234.593

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 12 και με βάση το άρθρο 2 του Ν. 3808/2009 έχει αναγνωρισθεί το συνολικό ποσό της έκτακτης εφάπαξ εισφοράς κοινωνικής ευθύνης στο συνολικό καθαρό εισόδημα του οικονομικού έτους 2009 των νομικών προσώπων του άρθρου 2 παρ. 4 και άρθρου 101 παρ. 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 2238/1994).

Η μητρική εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση του 2008.

Σύμφωνα με το φορολογικό έλεγχο τα τηρηθέντα βιβλία κρίθηκαν επαρκή και ακριβή και δεν προέκυψαν παρατυπίες ή παραλείψεις που να επηρεάζουν το κύρος τους.

Από τον παραπάνω έλεγχο προέκυψαν πρόσθετοι φόροι ύψους € 24.503 χιλ. (€ 22.043 χιλ. φορολογικές διαφορές και € 2.460 χιλ. προσαυξήσεις φορολογικών διαφορών) οι οποίοι καταβλήθηκαν εφάπαξ στο Ελληνικό Δημόσιο. Από το προαναφερθέν ποσό, τα € 9.000 χιλ. έχουν ήδη επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης 2008 και ποσό € 10.860 χιλ. αφορά προσωρινή φορολογική διαφορά, η οποία έχει δημιουργήσει ισόποση αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, ενώ το υπόλοιπο ποσό των € 4.643 χιλ. επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης 2009.

11.16. Δεδουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των δεδουλευμένων και λοιπών υποχρεώσεων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Δεδουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις	32.395	49.530	52.444
Σύνολο δεδουλευμένων υποχρεώσεων	32.395	49.530	52.444

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Δεδουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις	30.755	46.161	48.159
Σύνολο δεδουλευμένων υποχρεώσεων	30.755	46.161	48.159

Στις εν λόγω υποχρεώσεις περιλαμβάνεται ποσό € 23.345 χιλ. που αναφέρεται σε δεδουλευμένες δαπάνες κερδών νικητών, αμοιβών και παροχών τρίτων, χορηγιών, οικονομικών ενισχύσεων και δωρεών (σύμφωνα με αποφάσεις του Δ.Σ. κατά το έτος 2009) πληρωτέες στο 2010, καθώς και λοιπές υποχρεώσεις.

11.17. Προγράμματα παροχών προσωπικού

Η εταιρεία προσφέρει δύο συγκεκριμένα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι θυγατρικές της εταιρείας στην Κύπρο δεν παρέχουν ανάλογα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Η ανάλυση του κάθε προγράμματος είναι η εξής:

Αποζημίωση συνταξιοδότησης (ΟΠΑΠ Α.Ε.)

Με τον τερματισμό της εργασίας του προσωπικού καταβάλλεται ένα εφάπαξ ποσό που είναι ίσο για κάθε χρόνο υπηρεσίας με το 1/12 της συνολικής αμοιβής του εργαζομένου κατά το τελευταίο έτος που εργάστηκε, πλέον αναλογίας υπερωριών και επιδόματος πληρωτέου βασιζόμενο στα χρόνια υπηρεσίας. Οι υποχρεώσεις για αυτά τα προγράμματα παροχών δε χρηματοδοτούνται εκτός αν η εταιρεία προκαταβάλλει παροχές αποχώρησης σε εργαζόμενο σύμφωνα με τις Λογιστικές Αρχές. Η εταιρεία περιοδικά προσλαμβάνει εξωτερικούς συμβούλους με σκοπό να καθορίσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το πρόγραμμα.

Για υπηρεσίες μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2009, 2008 και 2007 η παρούσα αξία των επιδομάτων αποχώρησης με βάση τα υποχρεωτικά επιδόματα σύμφωνα με τους όρους του σχεδίου και τα προβλεπόμενα επίπεδα μισθών είναι € 22.699 χιλ., € 21.545 χιλ. και € 20.080 χιλ. αντίστοιχα.

Το ποσό των € 5.314 χιλ. είναι το τρέχον κόστος της περιόδου επιμερισμένο αναλογικά σε κόστος πωλήσεων, έξοδα διοίκησης και διάθεσης ενώ το κόστος για το 2008 ήταν € 4.530 χιλ. και για το 2007 € 5.904 χιλ.

Προνόμια βάσει συνταξιοδοτικού συμβολαίου (ΟΠΑΠ Α.Ε.)

Το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα της εταιρείας που τροποποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2003, με ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2003, αύξησε τα προνόμια των εργαζομένων. Πραγματοποιήθηκε μελέτη από αναλογιστή για τον υπολογισμό των προνομίων. Επιπρόσθετα η εταιρεία αποφάσισε να αναγνωρίσει αυτό το πρόγραμμα ως καθορισμένης εισφοράς και όχι ως καθορισμένης παροχής, όπως είχε γίνει στο παρελθόν εξαιτίας του περιορισμένου ποσού της υποχρέωσης.

Η εμφάνιση των προγραμμάτων στην κατάσταση ενοποιημένης οικονομικής θέσης την 31^η Δεκεμβρίου 2009, 2008 και 2007 είναι η εξής:

	Πρόγραμμα αποχώρησης	Συνταξιοδοτικό πρόγραμμα	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
31^η Δεκεμβρίου 2006	17.928	1.676	19.604
Πληρωμές	(3.752)	(831)	(4.583)
Κόστος υπηρεσίας	1.990	625	2.615
Κόστος κεφαλαίου	1.380	164	1.544
Απόσβεση μη αναγνωρισμένων αναλογιστικών ζημιών/κερδών	791	(25)	766
Τερματικές παροχές	1.743	-	1.743
Αναμενόμενη απόδοση στοιχείων ενεργητικού	-	(123)	(123)
Συνολικό κόστος στην Κ.Σ.Ε.	5.904	641	6.545
31^η Δεκεμβρίου 2007	20.080	1.486	21.566
Πληρωμές	(3.065)	(831)	(3.896)
Κόστος υπηρεσίας	1.715	461	2.176
Κόστος κεφαλαίου	1.425	160	1.585
Απόσβεση μη αναγνωρισμένων αναλογιστικών ζημιών/κερδών	531	(59)	472
Τερματικές παροχές	859	-	859
Αναμενόμενη απόδοση στοιχείων ενεργητικού	-	(125)	(125)
Συνολικό κόστος στην Κ.Σ.Ε.	4.530	437	4.967
31^η Δεκεμβρίου 2008	21.545	1.092	22.637
Πληρωμές	(4.160)	(1.016)	(5.176)
Κόστος υπηρεσίας	1.741	556	2.297
Κόστος κεφαλαίου	1.525	169	1.694
Απόσβεση μη αναγνωρισμένων αναλογιστικών ζημιών/κερδών	309	(37)	272
Τερματικές παροχές	1.915	-	1.915
Αναμενόμενη απόδοση στοιχείων ενεργητικού	-	(125)	(125)
Συνολικό κόστος στην Κ.Σ.Ε.	5.490	563	6.053
31^η Δεκεμβρίου 2009	22.875	639	23.514

Η εμφάνιση των προγραμμάτων στην κατάσταση οικονομικής θέσης της μητρικής την 31^η Δεκεμβρίου 2009 είναι η εξής:

	Πρόγραμμα αποχώρησης	Συνταξιοδοτικό πρόγραμμα	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
31^η Δεκεμβρίου 2006	17.928	1.676	19.604
Πληρωμές	(3.752)	(831)	(4.583)
Κόστος υπηρεσίας	1.990	625	2.615
Κόστος κεφαλαίου	1.380	164	1.544
Απόσβεση μη αναγνωρισμένων αναλογιστικών ζημιών/κερδών	791	(25)	766
Τερματικές παροχές	1.743	-	1.743
Αναμενόμενη απόδοση στοιχείων ενεργητικού	-	(123)	(123)
Συνολικό κόστος στην Κ.Σ.Ε.	5.904	641	6.545
31^η Δεκεμβρίου 2007	20.080	1.486	21.566
Πληρωμές	(3.065)	(831)	(3.896)
Κόστος υπηρεσίας	1.715	461	2.176
Κόστος κεφαλαίου	1.425	160	1.585
Απόσβεση μη αναγνωρισμένων αναλογιστικών ζημιών/κερδών	531	(59)	472
Τερματικές παροχές	859	-	859
Αναμενόμενη απόδοση στοιχείων ενεργητικού	-	(125)	(125)
Συνολικό κόστος στην Κ.Σ.Ε.	4.530	437	4.967
31^η Δεκεμβρίου 2008	21.545	1.092	22.637
Πληρωμές	(4.160)	(1.016)	(5.176)
Κόστος υπηρεσίας	1.566	556	2.122
Κόστος κεφαλαίου	1.522	169	1.691
Απόσβεση μη αναγνωρισμένων αναλογιστικών ζημιών/κερδών	309	(37)	272
Τερματικές παροχές	1.917	-	1.917
Αναμενόμενη απόδοση στοιχείων ενεργητικού	-	(125)	(125)
Συνολικό κόστος στην Κ.Σ.Ε.	5.314	563	5.877
31^η Δεκεμβρίου 2009	22.699	639	23.338

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που έγιναν στις 31 Δεκεμβρίου 2009, 2008 και 2007 είναι:

	2009	2008	2007
Επιτόκιο προεξόφλησης	5,60%	5,40%	4,80%
Αναμενόμενο ποσοστό αυξήσεων στους μισθούς	5,00%	5,00%	5,00%
Μέσος χρόνος παραμονής στην υπηρεσία	16,13	14,75	14,17
Πληθωρισμός	2,50%	2,50%	2,50%

11.18. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις της εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Προβλέψεις		
	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		
Υπόλοιπο την 31.12.2006	301	301
Επιπλέον προβλέψεις	8.000	8.000
Χρησιμοποιήθηκαν μέσα στη χρήση	(142)	(142)
Υπόλοιπο την 31.12.2007	8.159	8.159
Επιπλέον προβλέψεις	18.500	18.500
Πρόβλεψη φορολογικών διαφορών 2008	9.050	9.000
Χρησιμοποιήθηκαν μέσα στη χρήση	(1.116)	(1.116)
Αναστροφή προβλέψεων 2007	(2.800)	(2.800)
Υπόλοιπο την 31.12.2008	31.793	31.743
Επιπλέον προβλέψεις	7.508	7.508
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη φορολογικών διαφορών 2008	(9.000)	(9.000)
Πρόβλεψη φορολογικών διαφορών 2009	15.150	14.000
Χρησιμοποιήθηκαν μέσα στη χρήση	(161)	(161)
Υπόλοιπο την 31.12.2009	45.290	44.090

Το ποσό των € 45.290 χιλ. αφορά πρόβλεψη, με βάση την επιστολή του νομικού συμβούλου της εταιρείας, για κάλυψη αποζημιώσεων από αγωγές (διαφόρων τρίτων, πρακτόρων, και προσωπικού της εταιρείας) κατά της ΟΠΑΠ Α.Ε. καθώς και πρόβλεψη φορολογικών διαφορών χρήσης 2009 (σημ. 11.33).

11.19. Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των άλλων μη βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		ΟΜΙΛΟΣ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	
Εγγυητικές καταθέσεις από πράκτορες	3.819	3.779	3.676	
Τόκοι, πρόστιμα πρακτόρων-εγγυήσεις μετρητοίς	<u>4.037</u>	<u>3.243</u>	<u>3.080</u>	
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	7.856	7.022	6.756	

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	
Εγγυητικές καταθέσεις από πράκτορες	3.635	3.599	3.551	
Τόκοι, πρόστιμα πρακτόρων-εγγυήσεις μετρητοίς	<u>4.037</u>	<u>3.243</u>	<u>3.080</u>	
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	7.672	6.842	6.631	

Οι καταθέσεις εγγυήσεων από τους πράκτορες αντιπροσωπεύουν ποσά που κατατίθενται για να εξασφαλίσουν συνολικά τις υποχρεώσεις των πρακτόρων.

Οι καταθέσεις των εγγυήσεων επιστρέφονται στους πράκτορες μόνο όταν αυτοί παύουν να ενεργούν ως πράκτορες.

11.20. Μετοχικό κεφάλαιο

Όταν η εταιρεία συστάθηκε σε ανώνυμη εταιρεία το 1999, το καταστατικό της προέβλεπε την αποτίμηση των παγίων στοιχείων της από επιτροπή αποτίμησης εντός ενός έτους. Σύμφωνα με αυτήν την προϋπόθεση, η επιτροπή αποτίμησε τα πάγια της εταιρείας στα € 33.778 χιλ. Από το ποσό αυτό τα € 29.347 χιλ. κεφαλαιοποιήθηκαν μέσω της έκδοσης ενός εκατομμυρίου μετοχών. Το υπόλοιπο καταχωρήθηκε στις διαφορές αναπροσαρμογής στα ίδια κεφάλαια των μετόχων.

Στις 15 Δεκεμβρίου 2000 οι κοινές μετοχές της εταιρείας διαιρέθηκαν για να αυξηθεί ο αριθμός των μετοχών που κυκλοφορούσαν σε 100.000.000. Στη συνέχεια, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αυξήθηκε κατά το ποσό των € 64.270 χιλ. και ανήλθε σε € 93.617 χιλ. με έκδοση 219.000.000 νέων μετοχών. Η αύξηση των € 64.270 χιλ. προήλθε από (α) αδιανέμητα κέρδη, (β) ένα ποσό από το λογαριασμό διαφορών αναπροσαρμογής αξίας και (γ) τμήμα του δικαιώματος εκμετάλλευσης (€ 29.347 χιλ.).

Το 2001, η ονομαστική αξία των μετοχών της εταιρείας αυξήθηκε από € 0,29 σε € 0,30 με κεφαλαιοποίηση ειδικών αποθεματικών.

Όλες οι μετοχές που έχουν εκδοθεί από την εταιρεία είναι κοινές μετοχές.

Ο συνολικός εγκεκριμένος αριθμός κοινών μετοχών ήταν 319.000.000 στις 31 Δεκεμβρίου 2009 με ονομαστική αξία € 0,30 ανά μετοχή (€ 0,30 το 2008 και το 2007). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές είναι πλήρως εξοφλημένες.

Δεν υπήρχαν μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κατά τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

11.21. Αποθεματικά

Η ανάλυση των αποθεματικών έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Λοιπά αποθεματικά	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Στις 31.12.2007	3.455	31.900	8.345	43.700
Μεταβολές στη χρήση	-	-	-	-
Στις 31.12.2008	3.455	31.900	8.345	43.700
Μεταβολές στη χρήση	109	-	-	109
Στις 31.12.2009	3.564	31.900	8.345	43.809

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λοιπά αποθεματικά	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Στις 31.12.2007	2.815	31.900	8.345	43.060
Μεταβολές στη χρήση	-	-	-	-
Στις 31.12.2008	2.815	31.900	8.345	43.060
Μεταβολές στη χρήση	-	-	-	-
Στις 31.12.2009	2.815	31.900	8.345	43.060

Το είδος και ο σκοπός κάθε λογαριασμού αποθεματικού στα ίδια κεφάλαια των μετόχων είναι ως εξής:

Άλλα αποθεματικά αντιπροσωπεύουν τα ποσά που αφαιρούνται από τα κέρδη προηγούμενων ετών. Μετά τη φορολόγηση είναι διαθέσιμα για διανομή στους μετόχους.

Το τακτικό αποθεματικό είναι ποσό ίσο με το 5% τουλάχιστον των ετήσιων καθαρών κερδών που προστίθενται κάθε χρόνο. Η υποχρέωση σχηματισμού παύει όταν ανέλθει κατ' ελάχιστο στο 1/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το ποσό αυτό δεν είναι διαθέσιμο για διανομή. Μετά τη διανομή της χρήσης του 2003 το αποθεματικό έχει φτάσει το υποχρεωτικό όριο και επιπλέον κράτηση δεν είναι πλέον υποχρεωτική.

Τα αφορολόγητα αποθεματικά προέρχονται από αφορολόγητα κέρδη. Οποιοδήποτε τμήμα αυτού του αποθεματικού που διανέμεται στους μετόχους υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος. Η εταιρεία δεν έχει πρόθεση να διανέμει αυτά τα αποθεματικά.

11.22. Προτεινόμενα μερίσματα

Η Διοίκηση σκοπεύει να προτείνει στην ετήσια γενική συνέλευση του 2010 τη διανομή μερίσματος ίσου με 1,75 € / μετοχή για το 2009 (συνολικού ποσού € 558.250.000) (προ παρακράτησης φόρου 10%, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18 του Ν. 3697/2008), έναντι 2,20 € / μετοχή για το 2008.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, με βάση τα αποτελέσματα του εννεάμηνου 2009, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε. με την υπ' αριθμ. 30/23.11.2009 συνεδρίασή του, ενέκρινε τη διανομή προμερίσματος € 0,65 ανά μετοχή, προ παρακράτησης φόρου, (συνολικό ποσό € 207.350.000), με ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων προμερίσματος (record date) την 18.12.2009, ημερομηνία αποκοπής την 16.12.2009 και ημερομηνία πληρωμής την 24.12.2009. Από το προμέρισμα χρήσης 2009 παρακρατήθηκε φόρος 10%, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18 του Ν. 3697/2008.

11.23. Συναλλαγματικές διαφορές

Οι συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής που προέκυψαν κατά τη χρήση μαζί με τις συναλλαγματικές διαφορές από υπόλοιπα ξένων νομισμάτων την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού είναι ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		ΟΜΙΛΟΣ		
Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,		2009	2008	2007
Διαφορές μετατροπής αναγνωριζόμενες απευθείας στην καθαρή θέση		(23)	(23)	(8)
Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές		(107)	(107)	(1.547)
Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές		70	160	2.480

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,		2009	2008	2007
Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές		(107)	(107)	(1.547)
Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές		70	160	145

11.24. Κόστος πωλήσεων

Η ανάλυση του κόστους πωλήσεων κατανεμημένη ανάλογα με το είδος του εξόδου είναι ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου		2009	2008	2009	2008
Κέρδη στους νικητές		3.659.996	3.667.940	3.517.773	3.542.007
Προμήθειες πρακτόρων αριθμολαχείων		458.341	460.685	435.877	441.745
Προμήθειες παιχνιδιών πρόγνωσης		1.402	1.908	-	-
Κόστος απόσβεσης ενσώματων παγίων		12.588	10.085	12.424	9.943
Κόστος απόσβεσης ασώματων παγίων		27.071	83.650	27.052	83.631
Έξοδα επισκευών και συντήρησης		45.738	39.082	45.380	38.635
Παροχές τρίτων		29.580	29.398	35.651	29.349
Αποδόσεις σε ΣΟΥΠΕΡΛΙΓΚ & ΕΕΠ (Β' & Γ')		3.101	4.183	3.101	4.183
Κόστος μισθοδοσίας		25.134	20.186	16.339	20.184
Άλλα έξοδα		43.266	41.438	25.600	27.685
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις		2.500	3.000	2.500	3.000
Κόστος παροχών αποχώρησης		2.539	2.175	2.379	2.175
Συνολικό κόστος πωλήσεων		4.311.256	4.363.730	4.124.076	4.202.537

Τα κέρδη σε νικητές, ως το κατ' εξοχήν κονδύλι του κόστους πωλήσεων, απεικονίζουν τα κέρδη των νικητών των παιχνιδιών της εταιρείας σύμφωνα με τον κανονισμό κάθε παιχνιδιού. Το ποσοστό των κερδών επί των πωλήσεων στις 31.12.2009 διαμορφώθηκε: α) για το Στοιχείο σε ποσοστό 70,03% (2008: 66,55%) και β) για το ΚΙΝΟ σε ποσοστό 69,13% (2008: 69,32%). Το συνολικό ποσοστό των κερδών επί των πωλήσεων όλων των παιχνιδιών διαμορφώθηκε σε 67,27% έναντι 66,48% στο έτος 2008.

Οι προμήθειες των πρακτόρων αριθμολαχείων είναι προμήθειες επί των πωλήσεων των πρακτόρων της εταιρείας και υπολογίζονται στο 8% επί των εσόδων του Στοιχήματος, του ΚΙΝΟ και του Super 3, και στο 12% επί των εσόδων των άλλων παιχνιδιών. Το αντίστοιχο ποσοστό στην Κύπρο για το Στοιχείο είναι 10%.

Στο κονδύλι αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων περιλαμβάνεται ποσό € 57.092 χιλ. που αφορά σε αναλογία αποσβέσεων στη χρήση 2008 της ληφθείσας τεχνογνωσίας, βάσει του εξαμήνου Ιδιωτικού Συμφωνητικού της 23.11.2006 (ωφέλιμης ζωής από 1.2.2007 μέχρι 31.12.2008).

Τα έξοδα επισκευών και συντήρησης καθώς και οι αμοιβές τρίτων περιλαμβάνουν επιπλέον δαπάνες (αμοιβές και συντηρήσεις) που προκύπτουν από το τριετές Ιδιωτικό Συμφωνητικό της 31.7.2007.

Οι διανομές στην ΣΟΥΠΕΡΛΙΓΚ, και ΕΕΠ (Β' & Γ') αφορούν παιχνίδια του ΠΡΟΠΟ και ΠΡΟΠΟ-ΓΚΟΛ.

11.25. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

Η ανάλυση των άλλων λειτουργικών εσόδων κατά τη χρήση είναι η εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2009	2008	2009	2008
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Αμοιβές διοικητικής υποστήριξης	-	-	19.735	15.994
Έσοδα από ενοίκια	561	542	561	533
Λοιπά έσοδα	2.078	4.587	2.669	4.680
Σύνολο	2.639	5.129	22.965	21.207

11.26. Δαπάνες διοίκησης / διάθεσης

Οι δαπάνες διοίκησης και διάθεσης του Ομίλου και της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Δαπάνες διοίκησης Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2009	2008	2009	2008
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	23.095	26.717	20.391	24.476
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	6.848	5.783	9.210	4.061
Παροχές τρίτων	5.285	3.710	4.661	3.138
Φόροι-τέλη	648	308	273	256
Διάφορα έξοδα	1.735	2.024	1.409	1.772
Αποσβέσεις	2.851	2.711	2.603	2.559
Κόστος παροχών αποχώρησης	2.985	2.518	2.969	2.518
Σύνολο δαπανών διοίκησης	43.447	43.771	41.516	38.780

Δαπάνες διάθεσης Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2009	2008	2009	2008
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Κονδύλια διαφήμισης	37.061	38.483	35.048	36.746
Δωρεές – οικονομικές ενισχύσεις	27.743	25.996	25.770	24.396
Έξοδα εκθέσεων – επιδείξεων	281	308	281	296
Κονδύλια χορηγιών	81.809	63.723	81.809	63.723
Σύνολο	146.894	128.510	142.908	125.161
Δαπάνες μισθοδοσίας	3.655	3.730	3.632	3.730
Αμοιβές τρίτων	1.181	1.864	1.824	1.864
Αποσβέσεις	465	409	461	404
Κόστος παροχών αποχώρησης	529	274	529	274
Λοιπές δαπάνες διάθεσης	1.838	2.048	1.678	1.958
Σύνολο	7.668	8.325	8.124	8.230
Σύνολο δαπανών διάθεσης	154.562	136.835	151.032	133.391

11.27. Άλλα λειτουργικά έξοδα

Η ανάλυση των άλλων λειτουργικών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρήση είναι η εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2009	2008	2009	2008
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Αναδρομικά προσωπικού προηγούμενων χρήσεων	90	183	90	183
Προσαυξήσεις φορολογικών διαφορών	2.460	-	2.460	-
Λοιπά έξοδα & έξοδα προηγούμενων χρήσεων	400	1.694	277	1.676
Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	7.508	18.500	7.508	18.500
Σύνολο	10.458	20.377	10.335	20.359

Με βάση την επιστολή του νομικού συμβούλου της εταιρείας έχει διενεργηθεί πρόβλεψη (η οποία βάρυνε τα συνολικά έσοδα) ύψους € 7.508 χιλ. για το έτος 2009 και € 18.500 χιλ. για το 2008 που αφορά σε αγωγές τρίτων κατά της ΟΠΑΠ Α.Ε. (σημ. 11.33).

11.28. Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2009	2008	2009	2008
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Έξοδα από τόκους χρηματοδοτικής μίσθωσης	(3.021)	(5.544)	(3.021)	(5.544)
Άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα	(262)	(184)	(177)	(162)
Τόκοι προεξόφλησης απαιτήσης	(474)	(500)	(474)	(500)
Σύνολο εξόδων	(3.757)	(6.228)	(3.672)	(6.206)
Εισόδημα από τόκους				
Τόκοι καταθέσεων	25.707	38.676	22.513	33.452
Δάνεια προσωπικού	272	275	272	276
Άλλα χρηματοοικονομικά έσοδα	328	771	328	653
Αναστροφή τόκων προεξόφλησης προηγ. χρήσης	500	600	500	600
Σύνολο εσόδων	26.807	40.322	23.613	34.981
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα	23.050	34.094	19.941	28.775

Το μέσο επιτόκιο βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων διαμορφώθηκε σε 3,65% για το 2009 και 5,82% για το έτος 2008.

Στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου και της εταιρείας περιλαμβάνονται οι τόκοι που προκύπτουν από την χρηματοδοτική μίσθωση σύμφωνα με το Ιδιωτικό Συμφωνητικό της 31.7.2007 καθώς και το χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης τμήματος των απαιτήσεων - ρυθμίσεων πρακτόρων.

11.29. Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2009	2008	2009	2008
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Δαπάνη φόρου εισοδήματος				
Από εγχώριες δραστηριότητες	(253.327)	(274.818)	(252.044)	(274.320)
Έκτακτη εισφορά Ν. 3808/2009	(98.067)	-	(98.067)	-
Από ξένες δραστηριότητες	(964)	(805)	-	-
Σύνολο φόρου εισοδήματος	(352.358)	(275.623)	(350.111)	(274.320)
Αναβαλλόμενοι φόροι	(759)	10.164	(1.780)	10.480
Συνολική δαπάνη φόρων	(353.117)	(265.459)	(351.891)	(263.840)

Ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος υπολογίστηκε με συντελεστή 25%. Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε με βάση τον ισχύοντα για την εταιρεία φορολογικό συντελεστή.

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 12 και με βάση το άρθρο 2 του Ν. 3808/2009 έχει αναγνωρισθεί το συνολικό ποσό της έκτακτης εφάπαξ εισφοράς κοινωνικής ευθύνης στο συνολικό καθαρό εισόδημα του

οικονομικού έτους 2009 των νομικών προσώπων του άρθρου 2, παρ. 4 και του άρθρου 101 παρ. 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 2238/1994).

Η ανάλυση του αναβαλλόμενου φόρου στην κατάσταση συνολικών εσόδων έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου	2009	2008	2009	2008
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(38)	1.196	(38)	1.196
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(5.537)	9.856	(5.526)	9.868
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	508	(646)	(529)	(647)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	(825)	246	(863)	246
Επίδραση χρηματοδοτικών μισθώσεων σε ενσώματα πάγια	(1.732)	(4.877)	(1.732)	(4.877)
Επίδραση χρηματοδοτικών μισθώσεων σε ασώματα πάγια	(667)	470	(667)	470
Προβλέψεις	(3.285)	4.224	(3.285)	4.224
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	(43)	(305)	-	-
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης βάσει φορολογικού ελέγχου	<u>10.860</u>	<u>-</u>	<u>10.860</u>	<u>-</u>
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	(759)	10.164	(1.780)	10.480

Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος και του αναβαλλόμενου φόρου είναι ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου,	2009 2008
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	
Κέρδη προ φόρων	946.906 993.963
Φόρος σύμφωνα με τον εγχώριο φορολογικό συντελεστή 25%	(236.727) (248.491)
Πρόβλεψη φορολογικών διαφορών (τρέχουσα χρήση)	(15.150) -
Επίδραση φόρου από έξοδα που δεν εκπίπτουν φορολογικά	(2.412) (9.623)
Έκτακτη εισφορά Ν. 3808/2009	(98.067) -
Επίδραση από μείωση φορολογικών συντελεστών	- (200)
Επίδραση φόρου εξαιτίας των διαφορετικών φορολογικών συντελεστών που ισχύουν για τα κέρδη των θυγατρικών εταιρειών σε άλλες χώρες	<u>1.422</u> <u>1.166</u>
Τρέχων φόρος εισοδήματος	(350.934) (257.148)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων	(13.043) (8.311)
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	<u>10.860</u> <u>-</u>
Δαπάνη φόρου εισοδήματος	(353.117) (265.459)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου,	2009	2008
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	
Κέρδη προ φόρων	938.884	985.573
Φόρος σύμφωνα με τον εγχώριο φορολογικό συντελεστή 25%	(234.720)	(246.393)
Πρόβλεψη φορολογικών διαφορών (τρέχουσα χρήση)	(14.000)	-
Επίδραση φόρου από έξοδα που δεν εκπίπτουν φορολογικά	(2.921)	(9.576)
Έκτακτη εισφορά Ν. 3808/2009	(98.067)	-
Επίδραση από μείωση φορολογικών συντελεστών	-	(200)
Επίδραση φόρου από έσοδα που έχουν φορολογηθεί	-	640
Τρέχων φόρος εισοδήματος	(349.708)	(255.529)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων	(13.043)	(8.311)
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	10.860	-
Δαπάνη φόρου εισοδήματος	(351.891)	(263.840)

11.30. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	2009	2008	2009	2008
Καθαρό κέρδος που αναλογεί στους μετόχους της πλειοψηφίας (σε €)	593.788.566	728.487.704	586.992.677	721.733.349
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών	319.000.000	319.000.000	319.000.000	319.000.000
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (σε €)	1,8614	2,2837	1,8401	2,2625

Ο Όμιλος δεν έχει ενδεχόμενα μειωτικά των κερδών στοιχεία.

11.31. Αμοιβές προσωπικού

Οι αμοιβές προσωπικού της εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής :

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	2009	2008	2009	2008
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Αμοιβές προσωπικού	41.124	37.778	31.931	35.818
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	6.957	6.384	4.712	6.102
Άλλα έξοδα μισθοδοσίας	3.803	6.471	3.719	6.470
Σύνολο αμοιβών προσωπικού	51.884	50.633	40.362	48.390
Παροχές αποχώρησης	6.053	4.967	5.877	4.967
Γενικό σύνολο εξόδων προσωπικού	57.937	55.600	46.239	53.357

Ο αριθμός του μόνιμου προσωπικού καθώς και του ευκαιριακά απασχολούμενου σε καθημερινή βάση προσωπικού της εταιρείας και του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	2009	2008	2009	2008
Προσωπικό πλήρους απασχόλησης	998	337	263	268
Προσωπικό μερικής απασχόλησης	<u>10</u>	<u>544</u>	<u>9</u>	<u>543</u>
Σύνολο	1.008	881	272	811

Το σύνολο αμοιβών προσωπικού της μητρικής μειώθηκε κατά 16,59%, ενώ το σύνολο αμοιβών προσωπικού του Ομίλου αυξήθηκε κατά 2,47% σαν αποτέλεσμα της από 22.6.2009 σύμβασης της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.

11.32. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ως συνδεδεμένες εταιρείες, πέραν των εταιρειών του Ομίλου, νοούνται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει με μεγάλο ποσοστό η μητρική εταιρεία, οι επιχειρήσεις που ανήκουν στους μεγάλους μετόχους, οι επιχειρήσεις τις οποίες ελέγχουν τα μέλη του Δ.Σ. και τα διευθυντικά στελέχη της εταιρείας καθώς και τα κοντινά μέλη της οικογένειας αυτών.

Τα ποσά των εσόδων και εξόδων σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης 2009 και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου και της εταιρείας στη λήξη της εν λόγω χρήσης που έχουν προκύψει από συναλλαγές της με συνδεδεμένα μέρη, όπως ορίζονται από το ΔΛΠ 24, καθώς και τα συγκριτικά τους μεγέθη, έχουν ως εξής:

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Έσοδα				
	2009	2008	2009	2008
Θυγατρικές	0	0	21.106	16.182
Σύνολο	0	0	21.106	16.182

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Έξοδα				
	2009	2008	2009	2008
Θυγατρικές	0	0	10.811	82
Συγγενείς	1.523	1.908	3	0
Σύνολο	1.523	1.908	10.814	82

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Εισπρακτέα				
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Θυγατρικές	0	0	6.706	5.237
Σύνολο	0	0	6.706	5.237

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Πληρωτέα				
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Θυγατρικές	0	0	2.943	1.367
Συγγενείς	3	0	3	0
Σύνολο	3	0	2.946	1.367

1. Βάσει της διακρατικής συμφωνίας της 1^{ης} Ιανουαρίου 2003, η θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ (ΚΥΠΡΟΥ) LTD καταβάλλει το 10% των εσόδων της από τα παιχνίδια στη μητρική εταιρεία. Η αμοιβή αυτή ανήλθε στο ποσό των € 19.735 χιλ. για την χρήση 2009 (χρήση 2008: € 15.994 χιλ.). Στην περίοδο

1.1 – 31.12.2009 η μητρική εταιρεία πώλησε δελτία αριθμολαχείων στην εν λόγω θυγατρική αντί του ποσού των € 64 χιλ.

Το ποσό που ήταν οφειλόμενο την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ήταν € 5.356 χιλ. (χρήση 2008: € 4.836 χιλ.).

2. Η θυγατρική ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. στη χρήση 2009 απέδωσε στην ΟΠΑΠ Α.Ε.: α) ποσό € 750 χιλ. για το μέρος της χρήσης 2008, β) ποσό € 27 χιλ. που κατέβαλε η μητρική εταιρεία για κοινόχρηστα του έκτου ορόφου του κτιρίου (Πανεπιστημίου 25) στο οποίο στεγάζεται η θυγατρική, γ) ποσό € 50 χιλ. για παρασχεθείσες υπηρεσίες της ΟΠΑΠ Α.Ε. προς την ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. και ποσό € 472 χιλ., που κατέβαλε η θυγατρική στη μητρική για κοινές δαπάνες, σύμφωνα με τη μεταξύ τους σύμβαση την 22^α Ιουνίου 2009 και δ) ποσό € 203 χιλ. που κατέβαλε η ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. στη μητρική για αγορά 34 φορτηγών αυτοκινήτων, στα πλαίσια της προαναφερθείσας σύμβασης.

Στη χρήση 2008 η θυγατρική ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. απέδωσε στην ΟΠΑΠ Α.Ε.: α) δαπάνες ποσού € 162 χιλ. που κατέβαλε η μητρική εταιρεία για τη διοργάνωση και διεξαγωγή του συνεδρίου και της έκθεσης της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Λοταριών (WLA), τον Οκτώβριο 2008 στη Ρόδο και β) ποσό € 26 χιλ. για κοινόχρηστα του έκτου ορόφου του κτιρίου (Πανεπιστημίου 25) στον οποίο στεγάζεται η θυγατρική.

Το υπόλοιπο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ήταν € 642 χιλ. (χρήση 2008: € 401 χιλ.).

3. Η μητρική στην τρέχουσα περίοδο απέδωσε στη θυγατρική της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. ποσό € 10.525 χιλ. Το ποσό αφορά στις διενεργηθείσες για την ΟΠΑΠ Α.Ε.: α) μισθοδοσία και λοιπές δαπάνες εργαζομένων, συμβούλων, συνεργατών κλπ, β) διάφορες δαπάνες και γ) αμοιβές της θυγατρικής όπως αυτές προβλέπονται στη σύμβαση της 22^{ας} Ιουνίου 2009 μεταξύ της μητρικής και της θυγατρικής εταιρείας.

Η μητρική στην χρήση 2008 απέδωσε στη θυγατρική της, ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. ποσό € 82 χιλ. για δαπάνες που κατέβαλε η θυγατρική εταιρεία στη διοργάνωση και διεξαγωγή του συνεδρίου και της έκθεσης της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Λοταριών (WLA) όπως αυτές προβλέπονται στη σύμβαση της 7^{ης} Απριλίου 2008 μεταξύ της μητρικής και της θυγατρικής εταιρείας.

Το οφειλόμενο ποσό κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ανήλθε σε € 2.902 χιλ. (χρήση 2008: € 1.367 χιλ.).

4. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. απέδωσε κατά τη χρήση 2009 στη θυγατρική της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD, ποσό € 286 χιλ. το οποίο αφορά σε αμοιβή για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στα παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης στοιχηματισμού, που διεξάγει η μητρική, σύμφωνα με την μεταξύ τους σύμβαση της 24^{ης} Σεπτεμβρίου 2009.

Το οφειλόμενο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ανήλθε σε € 41 χιλ.

5. Η θυγατρική ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD στη χρήση 2009 απέδωσε στην ΟΠΑΠ Α.Ε. ποσό € 8 χιλ. για το μίσθωμα (από 10.9.2009 έως 31.12.2009) του ιδιόκτητου κτιρίου της μητρικής επί της

οδού Κύπρου 90 – 92 στο Περιστέρι, στο οποίο στεγάζεται η θυγατρική. Στις 31 Δεκεμβρίου 2009 στα βιβλία της μητρικής απεικονίζεται ποσό € 700 χιλ. που αφορά υπόλοιπο προκαταβολής ποσού € 1.000 χιλ. προς τη θυγατρική ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD σύμφωνα με την μεταξύ τους σύμβαση. Συνεπώς το ποσό που ήταν οφειλόμενο την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ήταν € 708 χιλ.

6. Η θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ GLORY LTD στην χρήση 2009 κατέβαλε στη συγγενή εταιρεία GLORY TECHNOLOGY LTD ποσό € 1.520 χιλ. (χρήση 2008 € 1.908 χιλ.) που αφορά αμοιβή διαχείρισης on line συστήματος UGS (μηχανολογικός εξοπλισμός) και διοικητικές υπηρεσίες.

Το οφειλόμενο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ήταν € 0 χιλ. (χρήση 2008: € 0 χιλ.).

7. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. στην χρήση 2009 κατέβαλε στη συγγενή (των θυγατρικών της εταιρειών ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD) εταιρεία NEUROSOFT Α.Ε. ποσό € 3 χιλ., το οποίο αφορά στην παροχή υπηρεσιών για την κάλυψη αναγκών του παιχνιδιού ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, βάσει του Ιδιώτικού Συμφωνητικού της 17^{ης} Απριλίου 2008.

Το οφειλόμενο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2009 ήταν € 3 χιλ.

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
<u>Αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία</u>				
	2009	2008	2009	2008
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	9.887	8.997	8.146	7.585
Σύνολο	9.887	8.997	8.146	7.585

Οι αμοιβές των μελών του Δ.Σ. και η μισθοδοσία των Διευθυντών του Ομίλου, αναλύονται σε:

- α) αμοιβές των μελών Δ.Σ. του Ομίλου, οι οποίες ανέρχονται σε € 1.204 χιλ. για το 2009 και € 1.542 χιλ. για το 2008,
- β) αμοιβές των Διευθυντών του Ομίλου οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των € 8.683 χιλ. για το 2009 και € 7.455 χιλ. για το 2008.

Οι αμοιβές των μελών του Δ.Σ. και η μισθοδοσία των Διευθυντών της εταιρείας, αναλύονται σε:

- α) αμοιβές των μελών Δ.Σ. της εταιρείας, οι οποίες ανέρχονται σε € 682 χιλ. για το 2009 και € 864 χιλ. για το 2008,
- β) αμοιβές των Διευθυντών της εταιρείας οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των € 7.464 χιλ. για το 2009 και € 6.721 χιλ. για το 2008.

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
<u>Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη</u>				
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	3.017	2.503	3.017	2.503
Σύνολο	3.017	2.503	3.017	2.503

Οι απαιτήσεις του Ομίλου και της εταιρείας από συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως σε προκαταβολές αποζημίωσης και στεγαστικά δάνεια που έχουν καταβληθεί σε Διευθυντικά Στελέχη που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, όπως αυτές προβλέπονται στη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Σ.Σ.Ε.) (βλ. § 7.8) και αναλύονται σε:

- α) υπόλοιπο στεγαστικών δανείων Διευθυντών μητρικής εταιρείας, ύψους € 420 χιλ. για την χρήση 2009 και € 327 χιλ. για τη χρήση 2008,
- β) προκαταβολές αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης Διευθυντών μητρικής εταιρείας, € 2.597 χιλ. για τη χρήση 2009 και € 2.176 χιλ. για τη χρήση 2008.

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
<u>Υπόλοιπα τέλους χρήσης από αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία</u>				
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	2.408	2.512	2.408	2.512
Σύνολο	2.408	2.512	2.408	2.512

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσεως από αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία Ομίλου και εταιρείας αφορούν σε:

- α) αμοιβές και παροχές μελών Δ.Σ., € 3 χιλ. για τη χρήση 2009 και € 210 χιλ. για τη χρήση 2008 και
- β) μισθούς και λοιπές παροχές Διευθυντών, € 2.405 χιλ. για τη χρήση 2009 και € 2.302 χιλ. για τη χρήση 2008.

Από τις ανωτέρω συναλλαγές, οι συναλλαγές και υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρείες έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου. Πέραν των ανωτέρω δεν υπάρχουν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.

11.33. Λοιπές αποκαλύψεις

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Α) Η μητρική εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση του έτους 2008.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις του Ομίλου έχουν ως εξής:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΧΡΗΣΕΙΣ
ΟΠΑΠ Α.Ε.	2009
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD	2007 – 2009
ΟΠΑΠ GLORY LTD	2007 – 2009
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	2004 – 2009
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	2007 – 2009
GLORY TECHNOLOGY LTD	2004 – 2009
NEUROSOFTE S.A.	2008 - 2009

Β) Υποχρεώσεις για απρόβλεπτα γεγονότα:

Σύμφωνα με επιστολή του νομικού συμβούλου της εταιρείας οι απαιτήσεις τρίτων έναντι της ΟΠΑΠ Α.Ε. αναλύονται σε:

- 1) αγωγές που κατατέθηκαν από τρίτους συνολικού ποσού € 36.133 χιλ. το αποτέλεσμα των οποίων αναμένεται να είναι ευνοϊκό για την εταιρεία και
- 2) αγωγές ποσού € 30.090 χιλ. για τις οποίες έχει διενεργηθεί σωρευτικά επαρκής πρόβλεψη όπως:
 - α) Εργατικές διαφορές με μόνιμο και ευκαιριακά απασχολούμενο προσωπικό καθώς και με συνταξιούχους υπαλλήλους της εταιρείας, ποσού € 9.570 χιλ.
 - β) Αγωγές ιδιωτών, ύψους € 3.520 χιλ, που αφορούν χρηματικές διαφορές από τη μη πληρωμή δελτίων Στοιχήματος και άλλων παιχνιδιών της εταιρείας καθώς και διαφορές αμοιβών από υπηρεσίες
 - γ) Λοιπές επίδικες υποθέσεις ποσού € 17.000 χιλ.

Πέραν τούτων δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της εταιρείας και του Ομίλου, καθώς επίσης και αποφάσεις δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της εταιρείας και των θυγατρικών της.

Γ) Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις έχουν διενεργηθεί προβλέψεις ποσού € 14.000 χιλ. για την μητρική εταιρεία και € 15.150 χιλ. για τον Όμιλο.

Δεσμεύσεις

α) Συμβάσεις συντήρησης, τεχνικής υποστήριξης και λειτουργίας πληροφορικών συστημάτων

Τη συντήρηση - τεχνική υποστήριξη του κεντρικού συστήματος επεξεργασίας στοιχείων της εταιρείας έχει αναλάβει η ανάδοχος εταιρεία πληροφορικών συστημάτων, όπως ορίζεται σε συμβάσεις που έχουν κατά καιρούς συναφθεί (οι κυριότερες του έτους 1997 και του έτους 2005). Σύμφωνα με αυτές, η ανάδοχος εταιρεία παρέχει υπηρεσίες συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης σε εξοπλισμό και λογισμικό του κύριου και εφεδρικού κεντρικού συστήματος, της αναβαθμισμένης πλατφόρμας διεξαγωγής τυχερών παιχνιδιών LOTOS, των λογισμικών όλων των παιχνιδιών της

ΟΠΑΠ Α.Ε. που ανέπτυξε η ίδια, καθώς επίσης και των τερματικών μηχανών των πρακτορείων. Επίσης ο ανάδοχος έχει αναλάβει και τη λειτουργία του κεντρικού συστήματος. Η διάρκεια της κάθε σύμβασης διαφέρει ανάλογα με την υπηρεσία που παρέχεται.

Με το νέο Ιδιωτικό Συμφωνητικό με την κοινοπραξία INTRALOT της 31.7.2007 ρυθμίζονται και όλες οι παραπάνω συμβάσεις του Ομίλου INTRAKOM με τις εξής παρατηρήσεις:

Α) Από 28.7.2008 ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΜΙΑ ΑΛΛΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΛΗΝ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΤΗΣ 31.7.2007 (Ι. Σ.).

Β) Στις 29.1.2008 έληξε η σύμβαση συντήρησης των τερματικών με την INTRAKOM και όλες οι μηχανές συντηρούνται από την INTRALOT με βάση το Ιδιωτικό Συμφωνητικό.

Γ) Από 30.11.2007 η INTRALOT συντηρεί όλον τον εξοπλισμό των μηχανογραφικών κέντρων με βάση το νέο Ιδιωτικό Συμφωνητικό.

Άλλες δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η εταιρεία είναι οι εξής:

β) Σύμβαση μεταξύ ΟΠΑΠ Α.Ε. και ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.

Υπογράφηκε στις 22.6.2009 και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Η ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. αναλαμβάνει προς την ΟΠΑΠ Α.Ε.: α) την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και παρακολούθησης του δικτύου των πρακτορείων, με βάση την εκάστοτε πολιτική της ΟΠΑΠ Α.Ε., β) την παροχή υπηρεσιών παραγωγής, προμήθειας, αποθήκευσης και διανομής αναλωσίμων και εντύπων καθώς επίσης και προωθητικού υλικού προς όλα τα πρακτορεία, γ) παροχή υποστήριξης στους παίκτες (πελάτες) και στους πράκτορες, δ) ευθύνη παροχής υπηρεσιών φύλαξης, καθαριότητας, συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και των κτιριακών εγκαταστάσεων, ε) ευθύνη παρακολούθησης και συντήρησης του εξοπλισμού των πρακτορείων σύμφωνα με τις ισχύουσες συμβάσεις, στ) παροχή υπηρεσιών γραμματειακής υποστήριξης, ζ) παροχή πρόσθετων υπηρεσιών όπως π.χ. η λειτουργία του πρακτορείου της ΟΠΑΠ Α.Ε. στο Αεροδρόμιο των Σπάτων, η) παροχή τεχνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, καθώς επίσης υλοποίηση και παρακολούθηση τεχνικών έργων.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. αναλαμβάνει προς την ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.: α) την παροχή υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου, β) την παροχή υπηρεσιών συστημάτων διαχείρισης ποιότητας, ασφάλειας κλπ, γ) παροχή υπηρεσιών προμηθειών, διαχείρισης αγορών και αναλωσίμων, δ) παροχή υποδομής και υποστήριξης τεχνολογιών και διαχειριστικών εφαρμογών, ε) παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης και στ) παροχή προσωπικού με αντίστοιχη εμπειρία.

γ) Υποχρέωση προμήθειας με εκτυπωτικό χαρτί και κουπόνια

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει υπογράψει συμβάσεις για την αγορά χαρτιού εκτύπωσης των κουπονιών για τα παιχνίδια και σύμβαση για την αγορά χάρτινων κουπονιών για συγκεκριμένα παιχνίδια, τις οποίες υλοποιεί η ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.

δ) Ανάπτυξη και υποστήριξη λογισμικού διοικητικών και οικονομικών εφαρμογών

Η ανάδοχος εταιρεία (INTRAKOM) έχει αναλάβει την ανάπτυξη, εγκατάσταση, υποστήριξη και συντήρηση λογισμικού διοικητικών και οικονομικών εφαρμογών των υπηρεσιών. Το έργο βρίσκεται στο στάδιο της τελικής υλοποίησης και η συντήρηση θα εκτείνεται σε μια περίοδο πέντε χρόνων μετά από την πραγματοποίηση της οριστικής του παραλαβής.

ε) Συμβάσεις για τη λειτουργία του Στοιχήματος στην Κύπρο

Στις 2.4.2003 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της εταιρείας GLORY LEISURE LTD (θυγατρικής της ΟΠΑΠ Α.Ε. από την 1.10.2003) και της GLORY TECHNOLOGY LTD για τη χρήση του ολοκληρωμένου (on-line) συστήματος UGS (Universal Game System INTERGRATED TURN-KEY SOLUTION) της GLORY TECHNOLOGY LTD προς αυτοματοποίηση των εργασιών συλλογικών στοιχημάτων των εταιρειών του συγκροτήματος. Η σύμβαση ισχύει έως τις 2.4.2010 με συμφωνηθείσα παράταση έως την 1.4.2011. Η ετήσια αμοιβή που συμφωνήθηκε για την παροχή του δικαιώματος χρήσης του συστήματος της GLORY TECHNOLOGY LTD ανέρχεται στο 5% (και από 2.4.2010 μέχρι 1.4.2011 στο 4%) πλέον ΦΠΑ επί του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του συγκροτήματος. Επίσης συμφωνήθηκε ετήσια αμοιβή ίση με 14% πλέον ΦΠΑ επί της ετήσιας αμοιβής χρήσης του συστήματος, για τις υπηρεσίες συντήρησης του συστήματος που θα παρέχει η GLORY TECHNOLOGY LTD.

στ) Σύμβαση μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της θυγατρικής της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD.

Στις 24.9.2009 υπεγράφη σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της θυγατρικής της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD, σύμφωνα με την οποία, η τελευταία θα παρέχει στη μητρική εταιρεία συμβουλευτικές υπηρεσίες για τα παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης στοιχηματισμού που διεξάγει η ΟΠΑΠ Α.Ε.

ζ) Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, ο Ομίλος, αποτελεί αντισυμβαλλόμενο μέρος σε σύμβαση λειτουργικών μισθώσεων μεταφορικών μέσων και ακινήτων καθώς και συμβάσεις, που αφορούν τις λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου, όπως:

- α) Συμβάσεις χορηγιών και οικονομικών ενισχύσεων,
- β) Συμβάσεις συντηρήσεων και άλλων παροχών,
- γ) Συμβάσεις αμοιβών τρίτων.

Οι μελλοντικές ελάχιστες πληρωμές σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων είναι:

	31.12.2009	31.12.2008
Λιγότερο από 1 έτος	93.093	4.762
Από 1-5 έτη	46.396	18.694
Περισσότερο από 5 έτη	3.318	-

Την 31^η Δεκεμβρίου 2009, η ΟΠΑΠ Α.Ε. αποτελεί αντισυμβαλλόμενο μέρος σε σύμβαση λειτουργικών μισθώσεων μεταφορικών μέσων και ακινήτων καθώς και συμβάσεις, που αφορούν τις λειτουργικές δραστηριότητες της εταιρίας, όπως:

- α) Συμβάσεις χορηγιών και οικονομικών ενισχύσεων,
- β) Συμβάσεις συντηρήσεων και άλλων παροχών,

γ) Συμβάσεις αμοιβών τρίτων.

Οι μελλοντικές ελάχιστες πληρωμές σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων είναι:

	31.12.2009	31.12.2008
Λιγότερο από 1 έτος	91.963	4.762
Από 1-5 έτη	45.734	18.694
Περισσότερο από 5 έτη	3.318	-

11.34. Γνωστοποιήσεις φόρου επί των λοιπών συνολικών εσόδων

Τα λοιπά συνολικά έσοδα που έχουν προκύψει από συναλλαγματικές διαφορές της καθαρής θέσης των θυγατρικών της ΟΠΑΠ Α.Ε. στη Κύπρο, κατά τη χρήση 2008, λόγω της μετατροπής του εθνικού νομίσματος της Κύπρου σε ευρώ, δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με το εγχώριο καθεστώς.

11.35. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Στη συνέχεια παραθέτουμε τους κυριότερους κινδύνους και τις αβεβαιότητες στις οποίες ενδεχομένως να εκτεθεί ο Όμιλος.

1. Ανταγωνισμός από άλλες επιχειρήσεις τυχερών παιχνιδιών καθώς και από παράνομο στοιχηματισμό

Κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών παρατηρείται σημαντική έξαρση της διεξαγωγής παράνομου στοιχηματισμού, κυρίως μέσω του διαδικτύου. Η ΟΠΑΠ Α.Ε. αποσκοπώντας στην αποτελεσματική προσπάθεια του εθνικού μονοπωλίου στα τυχερά παίγνια, στην προστασία των εννόμων συμφερόντων των πρακτόρων και των μετόχων της, μεταξύ των οποίων ανήκει και το Ελληνικό Δημόσιο, στην εμπέδωση της νομιμότητας, στην προστασία του κοινού από τον εθισμό στα τυχερά παίγνια, στην πρόληψη της απάτης, στην καταστολή του εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, στην προστασία των ανηλίκων και των καταναλωτών, στην εξασφάλιση της διαφάνειας και του αδιάβλητου των τυχερών παιγνίων, στην κανονική, απρόσκοπτη, ελεγχόμενη και ασφαλή διεξαγωγή των τυχερών παιγνίων και στον αυστηρό έλεγχο των όρων και των προϋποθέσεων διεξαγωγής της στοιχηματικής δραστηριότητας και της συμμετοχής του κοινού σε αυτή, **παρέχει** αμέριστη συνδρομή και ουσιαστική υποστήριξη στα όργανα της πολιτείας, στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν τον παράνομο στοιχηματισμό και να περιορίσουν τις δυσμενέστερες κοινωνικές και οικονομικές συνέπειές του.

Η Επιτροπή Αντιμετώπισης Παράνομου και Αντικανονικού Στοιχηματισμού της ΟΠΑΠ Α.Ε., στελεχωμένη από ανώτατα και ανώτερα στελέχη της Ελληνικής Αστυνομίας και της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, υπηρεσιακούς παράγοντες και δικηγόρους, και έχοντας στην διάθεσή της ικανή υλικοτεχνική υποδομή και κάθε απαιτούμενο μέσο, παρέχει επί σειρά ετών ουσιαστική συνδρομή στην πολιτεία, στο πλαίσιο του εντοπισμού, της δίωξης και του ποινικού

κολασμού φυσικών προσώπων, τα οποία διεξάγουν παράνομο στοιχηματισμό ανά την ελληνική επικράτεια ή συμμετέχουν σε αυτόν, με αποτέλεσμα την άσκηση σωρείας ποινικών διώξεων και την καταδίκη ικανού αριθμού φυσικών προσώπων για διεξαγωγή παρανόμου στοιχηματισμού και για συμμετοχή σε αυτόν.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. προέβη κατά το παρελθόν και θα συνεχίσει μελλοντικά να προβαίνει σε υποβολή μηνύσεων και εγγράφων αναφορών προς τις αρμόδιες αρχές, σε παραστάσεις πολιτικής αγωγής ενώπιον ποινικών δικαστηρίων ανά την ελληνική επικράτεια, καθώς επίσης και σε άσκηση αγωγών και ασφαλιστικών μέτρων κατά φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων και νομίμων εκπροσώπων τους για διεξαγωγή και διαφήμιση παρανόμου στοιχηματισμού και για συμμετοχή σε αυτόν. Είναι σαφές, όμως, ότι για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και τον δραστικό περιορισμό του παρανόμου στοιχηματισμού (ειδικά του διεξαγόμενου μέσω διαδικτύου), όπως και των σχετικών με αυτόν δραστηριοτήτων (προώθηση / διαφήμιση, συμμετοχή κοινού και εκκαθάριση συναλλαγών), απαιτείται συλλογική προσπάθεια και λήψη δραστικών μέτρων κατά παντός εμπλεκομένου, υπό την εποπτεία και με την ενεργή συνδρομή της πολιτείας. Για τον λόγο αυτό, η ΟΠΑΠ Α.Ε. θα συνεχίσει να υποστηρίζει ενεργά τις προσπάθειες της πολιτείας, ώστε, το ταχύτερο δυνατόν, να υιοθετηθεί και να τεθεί σε εφαρμογή ένα σύγχρονο ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο για τα παίγνια, το οποίο θα καταστήσει εφικτή την αποτελεσματική αντιμετώπιση του παράνομου στοιχηματισμού, την νόμιμη επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση της θέσης της ΟΠΑΠ Α.Ε.

2. Κίνδυνος από τις επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία λόγω της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας

Το έτος 2010 είναι μια δύσκολη περίοδος για την ελληνική οικονομία, με την κρίση να επηρεάζει αρνητικά το σύνολο σχεδόν των επιχειρήσεων. Ενδέχεται η οικονομική κρίση να οδηγήσει σε κάμψη του κύκλου εργασιών των παιγνιδιών (ειδικότερα του ΚΙΝΟ), σε συνδυασμό με τη νέα φορολογική αντιμετώπιση των κερδών των νικητών μετά την ψήφιση του σχετικού Νόμου 3775/2009 (με αναβολή ισχύος του έως την 30.4.2010, όπου αναμένεται να εξεταστεί εκ νέου ο τρόπος εφαρμογής του), καθώς και με την έναρξη ισχύος από την 1^η Ιουλίου 2009 του Νόμου 3730/2008 περί απαγόρευσης του καπνίσματος σε όλους τους δημόσιους χώρους περιλαμβανομένων και όλων των πρακτορείων της εταιρείας που λειτουργούν στην Ελλάδα.

3. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Δεδομένου ότι η εταιρεία μέχρι σήμερα δραστηριοποιείται, πέραν της Ελλάδος, μόνο στην Κύπρο (περίπου το 4% των πωλήσεων) και από 1.1.2008 το νόμισμα της Κύπρου είναι ευρώ, δεν υφίσταται κανένας κίνδυνος. Επίσης δεν έχουν καταρτιστεί μεγάλες συμβάσεις με προμηθευτές σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ.

4. Πιστωτικός κίνδυνος

Οι πωλήσεις γίνονται μέσω εκτεταμένου δικτύου πρακτόρων. Ο μέσος χρόνος συλλογής των εισπράξεων είναι τρεις ημέρες περίπου.

Ο βασικός πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου, ο οποίος δεν θεωρείται σημαντικός προέρχεται από επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες καθώς και από τις οφειλές πρακτόρων στις οποίες έχουν γίνει έντοκες ρυθμίσεις.

Πολιτική της εταιρείας είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις συναλλαγές με τους πράκτορες με τη θέσπιση ορίου χρεωστικού υπολοίπου ανά πράκτορα το οποίο ο πράκτορας δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία χρονική στιγμή.

Δυνητικά πιστωτικός κίνδυνος θα μπορούσε να προκύψει και με τα διαθέσιμα της εταιρείας, στην περίπτωση που κάποιο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα εκδηλώσει αδυναμία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του κινδύνου ο Όμιλος έχει θέσει όρια τα οποία αποτελούν τα μέγιστα ποσά τοποθέτησης ανά χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.

5. Κίνδυνος ρευστότητας

Η μέθοδος διανομής των κερδών στους νικητές των παιχνιδιών του Ομίλου, διασφαλίζει την επάρκεια των διαθεσίμων, διατηρώντας τον κίνδυνο ρευστότητας σε χαμηλά επίπεδα:

Α) Το ΚΙΝΟ, παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης, στατιστικά διανέμει περίπου το 70% των ακαθάριστων εισπράξεων στους νικητές. Είναι όμως δυνατόν σε κληρώσεις του παιχνιδιού, τα κέρδη προς διανομή να υπερβαίνουν ή να υπολείπονται του παραπάνω ποσοστού. Σε όλο το χρονικό διάστημα όμως, κατά το οποίο παίζεται το συγκεκριμένο παιχνίδι (σωρευτικά αλλά και στις περιόδους εκκαθάρισης των τριών ημερών), οι αποδόσεις κινούνται γύρω από το μέσο όρο-στόχο.

Β) Το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ είναι ένα παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης βασιζόμενο στα αποτελέσματα αθλητικών και μη γεγονότων που συμμετέχουν στο κουπόνι. Θεωρητικά, ο κίνδυνος ρευστότητας υπάρχει και θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα:

- Τα οικονομικά αποτελέσματα του στοιχηματικού προϊόντος επιβεβαιώνουν το γεγονός πως οι στόχοι της εταιρείας για κάθε έτος, που αφορούν στα διανεμόμενα κέρδη, έχουν επιτευχθεί.
- Η καλή διαχείριση, ο σωστός σχεδιασμός του στοιχηματικού προϊόντος και η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου δύνανται να συμβάλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων που αφορούν στη στρατηγική της εταιρείας για τα διανεμόμενα κέρδη. Ένας άλλος παράγοντας που περιορίζει τον κίνδυνο ρευστότητας είναι ο μεγάλος όγκος στοιχημάτων που διενεργείται μέσω της εταιρείας, καθώς και η διαφοροποίηση της συμπεριφοράς των παικτών.

Γ) Τα αριθμολαχεία προκαθορισμένης απόδοσης SUPER 3 και EXTRA 5 κατέχουν μικρό ποσοστό στις συνολικές πωλήσεις του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν επηρεάζουν σημαντικά τη ρευστότητά του.

Δ) Τα παιχνίδια ΠΡΟΠΟ και ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ έχουν συγκεκριμένο ποσοστό διανομής κερδών (επί των συνολικών εισπράξεων), το οποίο δεν μπορεί να υπερβληθεί.

Ε) Τα λοιπά παιχνίδια και συγκεκριμένα τα παιχνίδια ΛΟΤΤΟ, ΤΖΟΚΕΡ, ΠΡΟΤΟ, σύμφωνα με την αναμόρφωση διανέμουν στους νικητές κέρδη μικτής μορφής (ποσοστό επί των συνολικών εισπράξεων για τις πρώτες κατηγορίες νικητών και προκαθορισμένα κέρδη για τις υπόλοιπες κατηγορίες), γεγονός το οποίο όπως αναμενόταν δεν επέδρασε αρνητικά στα συνολικά έσοδα της εταιρείας, δεδομένου και επειδή, τα συγκεκριμένα παιχνίδια αντιπροσωπεύουν μικρό ποσοστό επί του συνολικού τζίρου.

6. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Δεν υφίσταται, δεδομένου ότι ο δανεισμός είναι μηδενικός, ενώ η υπερβάλλουσα ρευστότητα τοποθετείται σε βραχυπρόθεσμες καταθέσεις με επιτόκια της αγοράς.

Κατά τη διάρκεια του α' τριμήνου του 2010, η ΟΠΑΠ Α.Ε. προέβη στην αγορά Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου τριετούς, πενταετούς και δεκαετούς διάρκειας από τη δευτερογενή αγορά ομολόγων, με λήξη μέσα στη χρήση 2011. Η συνολική ονομαστική αξία των ανωτέρω ομολόγων ανέρχεται σε € 8.500 χιλ., ενώ το συνολικό τίμημα για την εξαγορά τους ανήλθε σε € 8.690 χιλ. Οι τόκοι των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 10%.

11.36. Οψιγενή γεγονότα

Κατά τη διάρκεια του α' τριμήνου του 2010, η ΟΠΑΠ Α.Ε. προέβη στην αγορά Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου τριετούς, πενταετούς και δεκαετούς διάρκειας από τη δευτερογενή αγορά ομολόγων, με λήξη μέσα στη χρήση 2011. Η συνολική ονομαστική αξία των ανωτέρω ομολόγων ανέρχεται σε € 8.500 χιλ., ενώ το συνολικό τίμημα για την εξαγορά τους ανήλθε σε € 8.690 χιλ. Οι τόκοι των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 10%.

Στις 28.1.2010 ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος χρήσης 2008 στα γραφεία της μητρικής εταιρείας σύμφωνα με τον οποίο τα τηρηθέντα βιβλία κρίθηκαν επαρκή και ακριβή και δεν προέκυψαν παρατυπίες ή παραλείψεις που να επηρεάζουν το κύρος τους.

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά θέματα που να έχουν ανακύψει έπειτα από το πέρας της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

**Ο Πρόεδρος του
Δ.Σ.**

**Ο Διευθύνων
Σύμβουλος**

**Ο Γενικός Διευθυντής
Οικονομικής Διαχείρισης**

**Ο Διευθυντής
Λογιστικής**

**Χάρης
Σταματόπουλος**

**Ιωάννης
Σπανουδάκης**

**Ιωάννης
Σαραϊντάρης**

**Κωνσταντίνος
Τσιλιβής**

V. Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης 2009

 ΟΠΑΠ Α.Ε. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε. ΑΡ.Μ.Α.Ε. 46329/06/Β/00115 Α. Κηφισού 62, 121 32 Περιστέρι ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2009 ΕΩΣ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2009 (Δημοσιεύονται βάσει του Κ.Ν. 2190/20, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά το ΔΛΠ)									
Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από την ετήσια οικονομική έκθεση, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της ΟΠΑΠ Α.Ε. και του Ομίλου της. Συνιστάται επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επένδυση ή άλλη συναλλαγή με την εταιρεία, να αναζητήσει στη διεύθυνση διεύθυνση της εταιρείας, όπου αναγράφεται η οικονομική έκθεση καθώς και η έκθεση ελέγχου των Ορκιστών. Αρχαίο Υπουργείο - Νοσηρία (π) Προστασία: Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών Υπουργείου Ανάπτυξης Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών: www.opap.gr Χάρης Σταματόπουλος, Ιωάννης Σπανούδακας, Μαρίνα Μασσαρά, Δημόκριτος Αργαλιώτης, Παναγιώτα Παπαδοπούλου, Ευδοκία Σαμάρα, Νικόλαος Σοφολάικας, Χρύση Χατζή, Βασίλειος Ραγκιάς, Παναγιώτης Βρούσιος, Γεώργιος Καρανός									
Μεμονωμένα στοιχεία της εταιρείας, ενοποιημένα και μη, κατά το Δ.Σ.: 22 Μαρτίου 2010 Νόμιμος Ελεγκτής: Δελγιάννης Ν. Γεωργίου, Κωνσταντίνου Α. Σωτήρης Ελεγκτική εταιρεία: Grant Thornton Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτή: Με σύμφωνη γνώμη									
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (έτησια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)					ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (έτησια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα με την έμμεση μέθοδο) (Ποσό σε χιλιάδες ευρώ)				
ΟΜΙΛΟΣ					ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					Διατεταγμένες δραστηριότητες				
Ιδιαίτερα χρηματοδοτούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	85.637	97.663	108.119	83.355	95.423	107.322	946.906	993.963	938.884
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.256	1.362	2.754	2.888	2.888	2.888	42.975	96.855	42.540
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	224.870	253.286	336.379	224.857	253.253	336.332	(23.087)	(34.064)	(19.978)
Ποσό μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	60.619	50.285	41.325	89.764	91.919	82.361	2.624	3.000	2.500
Αποθέματα	1.166	1.310	703	1.080	1.310	703	7.347	23.634	7.347
Αποθήκες από πωλίες	35.509	66.349	32.401	38.979	69.001	33.775	-	-	(750)
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	953.685	931.286	647.596	792.397	826.745	559.073	37	53	37
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.302.781	1.401.541	1.166.823	1.233.186	1.340.549	1.119.566			
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Μεταβολή κεφάλαια	95.700	95.700	95.700	95.700	95.700	95.700	877	1.071	701
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	522.712	582.873	473.280	464.481	531.438	428.565	6	-	-
Σύνολο καθαρής θέσης ιδιοκτητών μετοχών (Α)	618.412	678.573	568.980	560.181	627.138	524.265	(20)	138	-
Δικαιώματα μετοχών (Β)	-	-	121	-	-	-	-	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ)(Α+Β)	618.412	678.573	569.101	560.181	627.138	524.265	99	(188)	12
Προβλεπόμενες / Λοιπές υποχρεώσεις, υπερωρίες	76.688	93.871	120.910	75.108	93.641	120.785	-	-	-
Λοιπές δραστηριότητες, υπερωρίες	607.701	629.987	476.932	597.897	619.770	474.516	-	-	-
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	684.389	722.858	597.842	673.005	713.411	595.301	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	1.302.781	1.401.541	1.166.823	1.233.186	1.340.549	1.119.566			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) (Ποσό σε χιλιάδες ευρώ πλην των κερδών ανά μετοχή)									
ΟΜΙΛΟΣ					ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
1.1.31.12.2009	1.1.31.12.2008	1.1.31.12.2007	1.1.31.12.2009	1.1.31.12.2008	1.1.31.12.2009	1.1.31.12.2008	1.1.31.12.2009	1.1.31.12.2008	1.1.31.12.2007
Κόστος εργασιών	5.440.832	5.519.591	5.440.832	5.519.591	5.440.832	5.519.591	5.440.832	5.519.591	5.440.832
Μετα κέρδη / (ζημιές)	1.129.676	1.155.861	1.129.676	1.155.861	1.129.676	1.155.861	1.129.676	1.155.861	1.129.676
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	923.848	960.007	923.848	960.007	923.848	960.007	923.848	960.007	923.848
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	944.804	983.943	944.804	983.943	944.804	983.943	944.804	983.943	944.804
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)	593.789	728.504	593.789	728.504	593.789	728.504	593.789	728.504	593.789
-Διακρίσεις μετοχών	593.789	728.488	593.789	728.488	593.789	728.488	593.789	728.488	593.789
-Δικαιώματα μετοχών	-	16	-	16	-	16	-	16	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	593.789	728.504	593.789	728.504	593.789	728.504	593.789	728.504	593.789
-Διακρίσεις μετοχών	593.789	728.488	593.789	728.488	593.789	728.488	593.789	728.488	593.789
-Δικαιώματα μετοχών	-	16	-	16	-	16	-	16	-
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	1.8614	2.2837	1.8614	2.2837	1.8614	2.2837	1.8614	2.2837	1.8614
Προτινόμενα μερίσματα ανά μετοχή (σε €)	1.7500	2.2000	1.7500	2.2000	1.7500	2.2000	1.7500	2.2000	1.7500
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	966.823	1.056.862	966.823	1.056.862	966.823	1.056.862	966.823	1.056.862	966.823
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) (Ποσό σε χιλιάδες ευρώ)									
ΟΜΙΛΟΣ					ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης	678.573	568.981	517.719	627.138	524.265	489.933	688.710	856.523	681.246
Συνεπενδυτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	593.789	728.504	571.424	596.993	721.733	554.302	856.523	856.523	856.523
Διανομή μερίσματος	(653.950)	(618.860)	(519.970)	(653.950)	(618.860)	(519.970)	(653.950)	(618.860)	(519.970)
Εξισορρόπηση ποσοστού θυγατρικών	-	(137)	-	-	-	-	-	-	-
Καθαρά εισοδήματα καταχωρημένων αποσβέσεων στην καθαρή θέση	-	(15)	(92)	-	-	-	-	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης	618.412	678.573	569.081	560.181	627.138	524.265	856.523	856.523	856.523
(31.12.2009, 31.12.2008 και 31.12.2007 αντίστοιχα)	618.412	678.573	569.081	560.181	627.138	524.265	856.523	856.523	856.523

ΠΡΟΣΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

1. Η μετρητή εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση του έτους 2008 (βλ. σελ. 11.5 της ετήσιας οικονομικής έκθεσης). Στη σημείωση 11.3 της ετήσιας οικονομικής έκθεσης αναφέρονται οι ανελκτικές φορολογικές χρήσεις της μετρητής εταιρείας καθώς και των θυγατρικών της.
2. Για τις ανελκτικές φορολογικές χρήσεις έχουν διενεργηθεί προβλεπόμενα ποσά € 14.000 χιλ. για τη μετρητή εταιρεία και € 15.150 χιλ. για τον Όμιλο (βλ. σελ. 11.18 της ετήσιας οικονομικής έκθεσης).
3. Επί των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου δεν υπάρχουν εμπόδια βάσει.
4. Σύμφωνα με τις ενδείξεις του Νομικού Συμβούλου της ΟΠΑΠ Α.Ε., υπάρχουν: i) σφαλές τρίτων συνολικού ύψους € 36.133 χιλ. περίπου, το αποτέλεσμα των οποίων αναμένεται να είναι ενόψει για τον Όμιλο και την εταιρεία και ii) αγωγές αποζημιώσεων προσωπικού και τρίτων για τις οποίες διενεργήθηκε συμερική πρόβλεψη € 30.000 χιλ.
4. Συμμετοχή ανά περίπτωση, οι συμμετοχές προβλεπόμενες διαμορφώνονται ως εξής:
 - i) για ενδείξεις ή υπό διαμερίση διαφοράς στο ποσό των € 30.000 χιλ. για την εταιρεία και για τον Όμιλο,
 - ii) για ενδείξεις φορολογικής χρήσης στο ποσό των € 14.000 χιλ. για την εταιρεία και € 15.150 χιλ. για τον Όμιλο και
 - iii) για αποζημιώσεις αποζημιώσεων προσωπικού σε € 22.339 χιλ. για την εταιρεία και € 23.914 χιλ. για τον Όμιλο.
5. Ο αριθμός του μόνιμου αποσβεστικού προσωπικού της ΟΠΑΠ Α.Ε. την 31.12.2009 και 31.12.2008 ανέρχεται σε 263 και 268 αντίστοιχα (988 και 327 τον Όμιλο). Ο αριθμός του εναρκετά αποσβεστικού σε καθαρή θέση προσωπικού της εταιρείας κατά την περίοδο 2008 και 31.12.2009 και 1.1.31.2008 ανέρχεται σε 9 και 543 αντίστοιχα (10 και 544 τον Όμιλο).
6. Τα ποσά των εισοδών, κερδών, απώλειων και υποχρεώσεων της εταιρείας και του Ομίλου με συνδυασμένα μέρη όπως ορίζονται από το ΔΛΠ 24, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	(Ποσό σε χιλιάδες ευρώ)	
Εισοδήματα	0	21.106
Εκπτώσεις	1.523	10.814
Αποσβέσεις	0	6.706
Υποχρεώσεις	3	2.346
Συνολικές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	9.887	8.146
Αποσβέσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	3.017	3.017
Υποχρεώσεις προς διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	2.408	2.408

- Από τις ανωτέρω συναλλαγές, οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρείες έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου.
7. Στη χρήση 2008 καταχωρήθηκαν αποσβέσεις στην καθαρή θέση ποσό € 15 χιλ. (εξόδα) € 82 χιλ. για την αντίστοιχη περίοδο 2007), το οποίο αφορά σε συναλλαγματικές διαφορές. Για τη χρήση 2009 δεν υπάρχει αντίστοιχη ποσό.
8. Δεν υπάρχει ελάχιστη μηδενισμός σε σύγκριση με τη χρήση που είναι στη 31.12.2008.
8. Στη σημείωση 8 της οικονομικής έκθεσης περιγράφεται η δομή του Ομίλου. Οι εταιρείες του Ομίλου, με το ποσοστό συμμετοχής, την κατάσταση τους όσον και τη μέθοδο ενοποίησης είναι:

Ενοποιημένη Θυγατρική	Μερίδιο	Έδρα	Μέθοδος Ενοποίησης
Ο.Π.Α.Π. (ΚΥΠΡΟΣ) LTD	100%	Κύπρος	Ολική ενοποίηση
Ο.Π.Α.Π. GLOBY LTD	100%	Κύπρος	Ολική ενοποίηση
Ο.Π.Α.Π. INTERNATIONAL LTD	100%	Κύπρος	Ολική ενοποίηση
Ο.Π.Α.Π. PΑΡΟΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	100%	Ελλάδα	Ολική ενοποίηση
GLORY TECHNOLOGY LTD	20%	Κύπρος	Καθαρή θέση
NEUROSOFT S.A.	30%	Ελλάδα	Καθαρή θέση

9. Έχουν γίνει ανεπιβεβαιωμένες συνδέσεις στα σχετικά στοιχεία για σκοπούς πληρότητας πληροφοριών. Συγκεκριμένα, για τον Όμιλο επανεπανεπρόσβλεψαν με κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων για τη χρήση του 2008.

- Επικύρωση πραγματοποιήθηκε ανακαταστάση των ενοποιημένων και εποχικών κοινών Χρηματοοικονομικών Στοιχείων, σύμφωνα με τα στοιχεία της χρήσης του 2008 και 2009. Από την ανακαταστάση των κοινών δεν επηρεάστηκε ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών, τα αποτελέσματα μετά από φόρους, τα δικαιώματα μετοχών, καθώς και η καθαρή θέση των μετόχων της εταιρείας και του Ομίλου. Βλ. περισσότερα στη σημείωση 6.2.3 της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.
10. Η εταιρεία ακολουθεί τις ίδιες λογιστικές αρχές με αυτές που ακολουθείται κατά την προηγούμενη χρήση.
11. Οι επενδύσεις για αγορά παγίων στοιχείων της εταιρείας για τη χρήση από 1.1.31.2009 ανήλθαν σε € 2.144 χιλ. (€ 2.798 χιλ. του Ομίλου).
- 12α. Στις 24.2.2009 η ΟΠΑΠ Α.Ε. ανακινείται από οι ιδρυτές στην Κύπρο κατά 100% θυγατρικές της εταιρείας ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΣ LTD απέκτησαν ποσοστό 30,50% και 5,50% αντίστοιχα του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «NEUROSOFT Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ», ήταν συνολικό ποσοστό 36%. Το συνολικό ήμισυ ανήλθε στα € 11.520 χιλ.
- 12β. Στις 8.5.2009 αγοράστηκαν στην αγορά ΑΒΕ του Χρηματιστηρίου του Μιλάνου η διαπραγματευμένη μετοχή της εταιρείας NEUROSOFT. Η αγορά της εταιρείας στο παρόν Χρηματιστήριο πραγματοποιήθηκε με είσοδο μετοχικού κεφαλαίου 20% και ταυτόχρονη παύση των παλαιών μετόχων υπό θεσμικών επενδύσεων. Το συνολικό ύψος της έκδοσης € 7,8 εκατ. υπερκαλύφθηκε κατά 3,2 φορές. Μετά την εισαγωγή, οι δύο θυγατρικές εταιρείες ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΣ LTD κατείχαν έως και την 30.9.2009 ποσοστό 25,42% και 4,58% αντίστοιχα, ήτοι συνολικό ποσοστό 30%, επί συνόλου 8.000.000 μετοχών, δηλαδή 1.800.000 μετοχές.
- 12γ. Στις 26.10.2009, μετά την είσοδο των μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας NEUROSOFT Α.Ε. (με χρήση € 6.650 χιλ. από το αποθεματικό υπέρ το άρτο και έκδοση 19.000.000 νέων δωρεάν μετοχών με αναλογία 19 νέες ανά 6 παλαιές μετοχές), οι δύο θυγατρικές εταιρείες ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD και ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΣ LTD κατείχαν 7.500.000 μετοχές διατηρώντας το ίδιο ποσοστό ήτοι 30% επί συνόλου 25.000.000 μετοχών (βλ. σελ. 8 της ετήσιας οικονομικής έκθεσης).
13. Δεν έχει επιβληθεί δικαστική υπαγωγή κλάδου ή εταιρείας του Ομίλου.
14. Τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ όπως και στην ετήσια οικονομική έκθεση.
15. Τυχόν διαφορές σε εθροισμένα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.
16. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε. με την υπ' αριθμ. 30223.11.2009 συνεδρίαση του, ενέκρινε τις συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις της περιόδου από 1.1.2009 έως 30.9.2009 και αποφάσισε τη διαγραφή προμηνυμάτων € 0,65 ανά μετοχή, προ παρακράτησης φόρου, (συνολικό ποσό € 207.250 χιλ.), με προμηνυμάτων € 0,65 ανά μετοχή, προ παρακράτησης φόρου, (συνολικό ποσό € 207.250 χιλ.), προκειμένου υπόλοιπο μερισμάτων προς διανομή € 1,10 ανά μετοχή (ποσό € 359.900 χιλ.). Το υπόλοιπο μερισμάτων χρήσης 2009 υπόκειται σε παρακράτηση φόρου 10%, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18 του Ν. 3897/2008.
17. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε. με την υπ' αριθμ. 8122.3.2010 συνεδρίαση του, ενέκρινε την οικονομική έκθεση της 31.12.2009 και θα προτείνει την έγκριση διανομής συνολικού μερισμάτων χρήσης 2009, € 1,75 ανά μετοχή (ποσό € 558.250 χιλ.), στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων 2009. Διανομή από ήδη αποδοθείσα προμηνυμάτων € 0,65 ανά μετοχή, προ παρακράτησης φόρου, (συνολικό ποσό € 207.250 χιλ.), προκειμένου υπόλοιπο μερισμάτων προς διανομή € 1,10 ανά μετοχή (ποσό € 359.900 χιλ.). Το υπόλοιπο μερισμάτων χρήσης 2009 υπόκειται σε παρακράτηση φόρου 10%, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18 του Ν. 3897/2008.

Περιστέρι, 22 Μαρτίου 2010

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Ο Διευθυντής Συμβούλου Ο Γενικός Διευθυντής Ο Διευθυντής Λογιστικής Οικονομικών Διαχειρήσεων

Χάρης Σταματόπουλος Ιωάννης Σπανούδακας Ιωάννης Σφαϊνίδης Κωνσταντίνος Τσιλβής
Α.Δ.Τ. Π 066435 Α.Δ.Τ. ΑΒ 649672 Α.Δ.Τ. Χ 575693 Α.Δ.Τ. Χ 603617

VI. Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

Η εταιρεία κατ' εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, δημοσίευσε και κατέστησε διαθέσιμες στο επενδυτικό κοινό στον διαδικτυακό της τόπο στην ενότητα Ενημέρωση, Επενδύτων, υποενότητα Ανακοινώσεις Χ.Α. (<http://www.opap.gr/news.asp?langid=1&category=3&pageID=472>) και στον διαδικτυακό τόπο του Χρηματιστηρίου Αθηνών (www.ase.gr), κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης 2009, τις πληροφορίες που ενσωματώνονται στον παρακάτω πίνακα με την μορφή της παραπομπής:

A/A	ΘΕΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ
1	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 5ης ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	30/12/2009
2	Γνωστοποίηση συγκρότησης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας σε σώμα	30/12/2009
3	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ 5ης ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ «ΟΠΑΠ Α.Ε.» ΤΗΣ 18ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2009	18/12/2009
4	ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΝΝΕΑΜΗΝΟΥ 2009	25/11/2009
5	Πρόσκληση σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση	24/11/2009
6	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 2009	24/11/2009
7	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Ν. 3556/2007 - ΠΛΗΡΩΜΗ ΠΡΟΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΧΡΗΣΗΣ 2009	23/11/2009
8	Αποτελέσματα Εννέαμήνου Έτους 2009	23/11/2009
9	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΝΝΕΑΜΗΝΟΥ 2009	17/11/2009
10	Γνωστοποίηση παραίτησης Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου	20/10/2009
11	Γνωστοποίηση παραίτησης Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	19/10/2009
12	Ανακοίνωση για παραγραφή μερίσματος χρήσης 2003	12/10/2009
13	ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ	18/09/2009
14	Οικονομικά Αποτελέσματα Α' Εξαμήνου 2009	25/08/2009
15	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2009	18/08/2009
16	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΡΑΙΤΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ Δ.Σ.	03/07/2009
17	Ενδιάμεσα Οικονομικά Αποτελέσματα για το Α' Τρίμηνο 2009	26/05/2009
18	Ημερομηνία Ανακοίνωσης Αποτελεσμάτων Α' Τριμήνου 2009	18/05/2009
19	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας ν. 3556/2007 Πληρωμή υπολοίπου Μερίσματος Χρήσης 2008	06/05/2009
20	Αποφάσεις 9ης Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 6.5.2009	06/05/2009
21	Πρόσκληση σε Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση	15/04/2009
22	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΡΑΙΤΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	14/04/2009
23	Διευκρινήσεις επί δημοσιευμάτων	09/04/2009
24	Γνωστοποίηση σημαντικών συμμετοχών	26/03/2009
25	ΕΤΗΣΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΝΑΛΥΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ 2008	17/03/2009
26	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 2008	16/03/2009
27	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2008	09/03/2009
28	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας Ν. 3556/2007	26/02/2009
29	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2009	26/02/2009
30	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας Ν.3556/2007 - Ανασύνθεση Επιτροπής Εσωτερικού Ελέγχου της ΟΠΑΠ ΑΕ	25/02/2009

31	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ	24/02/2009
32	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας Ν. 3556/2007 - Αντικατάσταση Παραιτηθέντων Μελών Δ.Σ.	12/02/2009
33	Γνωστοποίηση παραίτησης Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	06/02/2009
34	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας ν.3556/2007 - Τοποθετήσεις Διευθυντικών Στελεχών	04/02/2009
35	Ανακοίνωση - Διευκρινίσεις επί δημοσιευμάτων	19/01/2009
36	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Ν.3556/07	12/01/2009

VII. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι εκθέσεις ελέγχου Ορκωτών Ελεγκτών και οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας και των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31.12.2009, αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο της εταιρείας www.opap.gr.